

ଅସ୍ୱାକୃତ ହୋଇ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ
 କକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାରୁ କଲେକ୍ଟର
 ତାହାକୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କ୍ରମରେ ପଞ୍ଜାଦେବାକୁ
 ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଏବଂ ତହିଁର ଏହି ଦେଇ ଦର୍ଶା-
 ଇଲେ ଯେ ପ୍ରକୃତ ଦଖଲକାର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ରଇର
 ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ସାଧାରଣ ନିୟମ କର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରର ଦରବାର ଜମିପ୍ରତି ଆ ୧୦ ଲକ ନ-
 ଖଟିବାରୁ ଦଖଲ ସ୍ୱଳ୍ପ ହୋଇ ନ ପାରେ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉକ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉପରେ କେହି ଦାବା ପ୍ରାପନ
 କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ବୋଲି ସେ ସିକମା
 ରଇର ଦଖଲ ଜମିକୁ ତାହାକୁ ପଞ୍ଜାଦେଇ
 ତାହାର ଉପରସ୍ତ ପଞ୍ଜାଦାରର ପଞ୍ଜାରୁ ସେ
 ଜମିକୁ ମିତ୍ତା ଦେଲେ । ପଞ୍ଜାଦାର କମିଶ୍ନରରେ
 ଅଧିକ କଲ ଏବଂ କମିଶ୍ନର ବିଚାର କଲେ କି
 ଗଣ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମୟରୁ ପଞ୍ଜାଦାର ମାଲିକ
 ସ୍ୱରୂପ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେରେ ଦର୍ଜ ଥିବାରୁ ତାହାର
 ସ୍ୱଳ୍ପ ଏପରି ଉପେକ୍ଷିତ ହୋଇ ନ ପାରେ ।
 ସମସ୍ତ ଜମିର ପଞ୍ଜା ତାହାକୁ ବ୍ୟତୀତ କିନ୍ତୁ
 ସିକମା ରଇର କେତେ ଖଜଣା ଦେବ ତାହା
 କମିଶ୍ନର କରିଦେବା କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କର
 ଅଧିକାର ଅଛି ଏବଂ ତାହା ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 କରିବେ ।

ଅନୁମୋଦନ ପୁନଃପୁନ ଯାହା କଲୁଅସିଅଛି
 କି ସିକମା ପ୍ରଜାମାନେ କେତେ କରିଦେବେ
 ତାହା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ସ୍ଥିର କରିବା
 ଉଚିତ ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ଜମି ଉପରେ
 ସେତେ କରି ବନ୍ଦୋବସ୍ତକର୍ତ୍ତା ଉଚିତ ବୋଲି
 ଆର୍ଯ୍ୟକଲେ ତାହା ପ୍ରକୃତ ଦଖଲକାର ଦେବ
 ବୋଲି ନିୟମ କରି ତହିଁର ଉପରସ୍ତ ପଞ୍ଜାଦା-
 ରର ଯେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସ୍ଥିର କରନ୍ତେ ତଦନୁସାରେ
 ତାହାକୁ ମାଲିକାନା କାଟିଦେଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା
 ସରକାରର ପ୍ରାପ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରିଥାନ୍ତେ ।
 କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଏତେବେଳେ ସେହିକଥା
 ଚିହ୍ନି ସୁଦ୍ଧା ତହିଁରେ କିଛିଟି ଗୋଲ ଲଗାଇ
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହିପରି
 ଜଗାଯାଏ ଯେ ଚୌଦ୍ୱଦୀ ନିରଖ ଅନୁସାରେ
 ଦଖଲକାର ବ୍ୟକ୍ତି କି ଆଦାକୁ ସାହେବ ପ୍ରଶଂ-
 ସିତ ସିକମା ପ୍ରଜା କହୁ ଅଛନ୍ତି ଯେତେ ଖଜ-
 ଣା ଦେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ତହିଁରୁ ସେ
 କିଛି ଅଧିକ ଦେବ ଯେ ଉକ୍ତ ଅଧିକା ଟଙ୍କା
 ତାହାର ଉପରସ୍ତ ପଞ୍ଜାଦାର ମାଲିକାନା ସ୍ୱରୂପ
 ପାଇବ ଅଥଚ ସେ କି ପ୍ରକାର ମାଲିକ ଓ

ତାହାର କେତେ ମାଲିକାନା ପାଇବାର
 ଉଚିତ ତାହା କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ନାହାନ୍ତି ।
 ସ ବକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ପଞ୍ଜାଦାରର କି ସ୍ୱଳ୍ପ
 ଥିଲା ଓ ତାହା କର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ କିଛି
 ଏବଂ କି ପରିମାଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଅଛି
 କି ନା ଏ ସମସ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ବିଚାର
 କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ଦେଇଥିଲେ ଅନେକ
 ଚ୍ୟୁମ ବିଚାର ହୋଇଥାନ୍ତା । ପରନ୍ତୁ କମିଶ୍ନ-
 ନର ସାହେବଙ୍କର ଉକ୍ତ ବିଚାର ସାଧାରଣ
 ବିଚେତନାରେ ଉଚିତ ଦେଉ କି ନ ଦେଉ
 ଅନୁଚିତ ସେତେବେଳେ ସେ ଜାଣିଲେ ଯେ
 ଏହି ଏହି ପରିମାଣରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ
 ବା ଦୋଷଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ତେତେବେଳେ
 ସକଳ ସ୍ତରରେ ତାହା ସଂଶୋଧନ କରିବା
 କାରଣ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଆଦେଶ
 ଦେବାର ଉଚିତ ଥିଲା ତାହା ନ କରିବାରୁ
 ଅନର୍ଥକ ଏପ୍ରକାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମୋକ-
 ଦମା କରିବା କାରଣ ସେ ବାଧ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଏହା ଯେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କ୍ଲେଶକର ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ତାହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ
 ଅଟଇ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଗଡ଼ ବୁଧବାର ଗଡ଼ଜାତର ଅଭିଷେକ ସ୍ୱରୂପଦେଶେଷ
 ବାବୁ ନରକଶୋର ଦାସ ମନୁରଜିତରୁ ଏ ନଗରକୁ ପ୍ରତ୍ୟା-
 ଗମନ କରିଅଛନ୍ତି ।
 କନ୍ଦକା ତତ୍ପରିଲତାରକ ମୋକଦମା ଗଡ଼ ସୋମବାର
 ତରପେସ ହୋଇ କେବଳ ଗ୍ରାଣକୃତ ବାହୁ ଚେଷ୍ଟାକ
 ଚୋବାନକଦା ହୋଇ ଅଗାମୀ ତା ୨୭ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ମୁଲତକ ରହିବ । ମୁଦେଇ ପରଦ ଅଇ ଏକଜଣ ଗୁଡ଼ା
 ଚୋବାନକଦା ହେବାର ଅଛି । ସେ ହାକିର ନ ହେବା
 ମୁଲତକର କାରଣ ଅଟଇ । ସେପରି ଧରଣ ପରଦ ଅଧିକ
 ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ତହିଁର ସମସ୍ତ ଉପାୟ ହୋଇଅଛି ।
 କହୁଡ଼ ବୁଧର ସେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର
 ମଦସ ସାହେବ ଅଗାମୀ ବର୍ଷ କର୍ମ ତ୍ୟାଗ କରି ପେନସନ
 ନେବେ ଏବଂ ଅଗାମର ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ସାହେବ
 ରକ୍ତ ପଦରେ ନିସ୍ତୁତ ହେବେ ।
 ସିମଲର ସରକାର କେତେମାନ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ମସଦାସ
 ସମ୍ବଳ ହେବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ କରୁ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇଅଛି । କେତେ
 ରମାଜ ପରଫେରାଠାରୁ ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା
 ଏହି କଳକାସ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାକାର୍ତ୍ତା ଗୁରୁଅଛି ।
 ରାଜତବର୍ଷରେ ଗଡ଼କର୍ଷଣେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୮୭୦-୧ ମାଲର
 ତାରତାକ ବସିଥିବ । ଏହି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଂଲଣ୍ଡରେ
 ୨୩୧୫୨ ଟୁଣ୍ଡିଆରେ ୫୭୧୭୦ ଏବଂ ଅମେରିକାରେ
 ୫୫୫୫୫୧୧ ମାଲର ତାରତାକ ବସିଥିଲ ବେଳେ ଦେଶ

କପରମାଣ ରୁଗଣ ସର କରିଅଛି ଏସବୁ ଗାଠକମାନେ
 ଅନୁମାନ କରନ୍ତୁ ।
 ବାଲ୍ୟ ଦବାହ ନିକାରଣ ରଦେଶରେ ପୁନା ନଗରରେ
 ଗୋଷ୍ଠିଏ ସକ ସଂଗଠିତ ହୋଇଅଛି । ସେଠାର ଉନ୍ନତ
 ହୃଦ୍ୱାଜେ ଏହାର ନେତା ଅଟନ୍ତି । ଏପରି ସମାଜ ଯେତେ
 ଅଧିକ ଏବଂ ସେତେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ସରକାରୀତ
 ତେତେ ମଙ୍ଗଳ ।
 ସର୍ବମେଖ ଉନ୍ନିୟାଙ୍କ ଅଲ୍ଲ କମେ ଏକାଭିତ୍ୟା ଜେନ-
 ରଲଙ୍କ ଅଧୀନ ଭଲ ମତ୍ତକମାର କର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବସ୍ତର
 ଉଣା ହେଉଅଛି । ଏକାଭିତ୍ୟା ଜେନରଲ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦାନା
 ବାଣ୍ଟିଆନ୍ତ ତାହାଙ୍କ କେତେକର କର୍ତ୍ତନ ଶୁଣିବାକୁ ସୁବଦ୍ଧ
 ଅଟଇ ।
 ଅଲଗସ୍ତାରେ ଅରକମାନେ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଇନ୍ଫ୍ରେକ୍ଟର
 ଚୁକ୍ତଗାର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଜ ୨୭ ଟ ଲେନକ୍ତୁ ହୁଦା ନିଅଅଛନ୍ତି ।
 ଏପରି ଦୁର୍ଘର୍ମର କାରଣ ଛାଡ଼ ଜଗାଯାଇ ନାହିଁ ।
 ହୁସାତ ଗାନକ ମୋକଦମା ସର୍ବମେଖ ଉନ୍ନିୟାକୁ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି । ତହିଁର ପଳ ଏହି କ ହୁସାତ ଗାନକ
 ରପରେ ସେହି ଅଭିଯୋଗମାନ ହୋଇଥିବା କମିଶ୍ନରଙ୍କ
 ବିଚେତନାରେ ତାହା ଅନୁକ୍ରମ ନ ଥିବାରୁ ସନ ୧୮୫୧
 ସାଲର ୩୨ ଅଭିନବୀସ କମିଶ୍ନରମାନେ ନିସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ଦଧନତ ରକ୍ତ ମୋକଦମାର ବିଚାର କରିବେ । ସୁଦର୍-
 ହୁସାତ ଗାନକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋକଦମା ହେବ ନାହିଁ ।
 କରସାଲର ବ୍ରାହ୍ମସମାଜ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ପ୍ରଚାର ବସୟରେ
 ଗୋଷ୍ଠିଏ ଅଭିନବ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଗଡ଼ମାସ ତା ୧୫-
 ଶରେ ରକ୍ତ ସମ୍ବର ସମ୍ପାଦକ ବାହୁ ଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ସେନ୍
 ଦୁଇଜଣ ପ୍ରଚାରକ ନିସ୍ତୁତ କଲେ ସଥା ଏକଜଣ ବାବୁ
 କାଳୀମୋହନ ଦାସ ଏବଂ ଅବ୍ୟକ୍ତଣ ଶ୍ରୀମତୀ ମନୋରମା
 ମସ୍ତୁତଦାର ଏସବୁଙ୍କୁ କୌଣସି ଶ୍ରୀ ଅନୁପ୍ରଚାର କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ନିସ୍ତୁତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ।
 ଗହୋଇ କହାକୁ ଗୋଷ୍ଠି ସାଲପକା ୫୫୫୦୦ ଲା
 ମଧ୍ୟରୁ ୫୭୦୦ ଲା ଗ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅଇ କିଛି
 ଟଙ୍କା ମିଳିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ମାତ୍ର ସମସ୍ତ ଅଦାୟ
 ହେବ ନାହିଁ ।
 ଟିକାର ସକ ମୋକଦମାରେ ମୁଦାସ ପରଦ ୫୭୦୦ ଟ
 ଗୁଡ଼ାର ଉପମନବସ୍ତ ଗାଠର ହୋଇଅଛି । ଏହୁପରି ମୋ-
 କଦମାରେ ସେତେ ସେବକ ସର ଅଛି ତାହା ବୋଲି
 ସାଲ ନ ପାରେ ।
 ଉର୍ଦ୍ଧବକ୍ତୁ ଟିକ୍ତର ଚତୁପଞ୍ଚ ଏସମୟରେ ଜଣେ ଶିଳ୍ପ-
 କର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାରୁ ପାଲିମେନ୍ତର ଜଣେ ମେସର ସ୍ୱିଥ-
 ସାହେବ ତାହା ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କାରେ କ୍ରୟ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଶକ୍ତିଏ ଚନ୍ଦ୍ରପତିର ମୂଲ୍ୟ ଏତେ ତହିଁରେ କେତେ
 ଶିଳ୍ପକୌଶଳ ହୋଇ ନ ଥିବ ।
 ରୁଜନଗରର ଠାକୁର କି ସେ ସକ୍ତିତ ଜ, ସି, ଏସ୍ ଅଇ
 ପଦ ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାଙ୍କର କସ୍ତର କେବଳ ୨୦୦୦
 ଅଟଇ ଏସମୟରେ ରୁଜନପ୍ରକାରର କଦାନବଦା ସକାଶେ
 ବକ ସୁଦ୍ୟତ ଅଇଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
 ରୁଜନଗରଠାରୁ ଦକକୋଟରୁ ଗୋଷ୍ଠିଏ ରେଲକାଟ ନିର୍ମାଣ
 କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁରେ ଦକକୋଟଠାରେ ସେହି ସଖ
 ନିର୍ମାଣ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ବ୍ୟୟ ୫ ୧୧୭୦୦ ଲା
 ଅଟଇ ।
 ମେକଦମା ପରିଶରେ ସରକାର ଏକଜଣ ପ୍ରଜା ରପରେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଦାୟକର କରିଥିବାରୁ ତହିଁର ନାଲିଗ ଠାଏର
 ହୋଇ ମକଦମା ବଗୁଣଧୀନରେ ଅଛି । ମାଲକର ଜଣେ

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ବନ୍ଧୁବରୋଷୁ !
ମଦାଗତ୍ୟୁ !

କଲ୍ପଦଳ ପୁଷ୍ପେ ଦଗ୍ଧୁକି ଯୋଗେ ଆତ୍ମର
ଉଦୟର ପୀଡ଼ା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ବ୍ୟଥା
ଜନ୍ମର ଥିଲ ଅମ୍ଭେ କଟକ ଉତ୍କଳ ଆତ୍ମବେ
ଦାୟ ଉତ୍ତମାଦେ ପଦପଦ ଏବଂ ଉତ୍କଳପାଠି-
କା ଫଳର ଫିପାଠିକ ନିକଟକୁ ସେଗର
ଲକ୍ଷଣ ପଦପଦ ଲେଖିବାରୁ ସେ ବନ୍ଧୁରପୁଷ୍ପକ
ଅର୍ଥ ଓ ଭୈଳ ପଠାଇ ଇହର ସେବନ ବିଧି
ସେପ୍ରକାର ଲେଖିଥିଲେ ଉଦୟପାରେ ବ୍ୟବ-
ଦାର କରବାରୁ ଅମ୍ଭେ ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଆଶ୍ରେଣ୍ୟ ଲଭ କଲୁ । ଅର୍ଥ ସେ ଅର୍ଥଦ୍ୱାରା
ବିଶେଷ ସୁଧା କୃତ୍ତି ହୋଇ ଓ ଆତ୍ମର
ପରପଦ ଏବଂ ଶରୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହେଲ ।

ଏକ ବାଳକ ଗରଷ୍ଠ ଅତି ସାର ସେଗରେ
ଅଳ୍ପସମ୍ପଦ ଦୁର୍ବଳ ହେବାରୁ ତାହାର ପିତାମାତା
ବିଶେଷ କାଳର ହୋଇ ଆତ୍ମକୁ ଜଣାଇବାରେ
ଅମ୍ଭେ ଉକ୍ତ ଦେବ୍ୟକ ନିକଟକୁ ଲେଖିଲୁ ।
ସେ ପଠାଇବା କ୍ରମଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧୁକା ତାଙ୍କ
ଲିଖିତ ଅନୁପାଳାଦି ଅନୁସାରେ ସେବନ
କରୁବାରୁ ଦୁଇ ତିନିଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପିଲା
ଆଶ୍ରେଣ୍ୟ ଲଭିଲ । ଏପରି ଅନୁପାଳାଦି ସେବାକ
ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହିଠାରୁ ଉତ୍ତମ ଅର୍ଥାଭାବରେ
ସେମାନଙ୍କର ସେଗ ଉତ୍ତମରୂପେ ଉପସମ
ହୋଇଅଛି ।

କ । ପଠିଅ

୧୮୮୧ ଶ୍ରୀ ଯୁକ୍ତେ ଦବ୍ୟସିଂହ ଦେବ

ମଦାଗତ୍ୟୁ !

ମୟୂରଭଞ୍ଜପତ୍ରିକାରେ ପଞ୍ଚମୁଖ୍ୟ ମଦାପାଦ
ମୟୂରମାଂସ ନିଷେଦନ କଲି ନୁହେଁ ସେଥିରୁ
ସେଗମାନେ ହୁଅନ୍ତି ବ୍ୟବସାୟରେ ଅମିଷ କ୍ୟାଗ
କରବାରୁ ନିଷେଦନ ଶକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ବୋଲି
ପୁନଃ ଲେଖିଲୁ !!! ଶାନ୍ତପତ୍ରମାନଙ୍କୁ ମାଉସା-
ରେ ପଦ ପାପ ଲାଗେ ପୁଷ୍ପକାଳର ରୁଗିମାନେ
ମାଂସ ଭକ୍ଷଣ କଲ ପର ମଦାଧାର୍ମିକ ହେବା
ଶ୍ରୀରମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମଧ୍ୟ ଅମିଷ ଭକ୍ଷଣ କଲ ପର
ରମାୟଣ ମଦାଭାରତୀୟ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କରେ କିମ୍ପା
ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣୋଦ୍ୟ ଅମିଷ ବୋଲି ମଧ୍ୟ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଦୁଇଶ୍ରୀକଂ ନିଷେଦନ ଅଥଚ
ଜୀବହଂସା ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲିବା ପ୍ରାବର-
କଂଗମ ହୁଏକାଦି, ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକାଳାଦି
ପରିସୀମାଦେୟ ଶୁକାଃ ସେବକାଃ କୃତ୍ତି-

ଶାନ୍ତା ନୁଗବାଦ୍ୟା ଜଗ୍ଘୁକାଃ । ଇତି ବଚନାତ୍
ନବଧାନ୍ୟ ଏବଂ ବାଜିଶଅଦି ବୃକ୍ଷମାନଙ୍କର
ଜୀବ ଅଛି ସେ ଫଳମାନଙ୍କ ଜୀବଦ୍ୱାରା ଅନେକ
ବୃକ୍ଷମାନେ ଜୀବ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ତାହାକୁ କାଃ
କୃତ୍ତି ଯୋଗ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଯାହା ଖାଉଛନ୍ତି
ଜୀବହଂସା ପାପ ହେଲ ବୋଲିବା କି? ସେହିପରି
ଉତ୍କଳ ନିର୍ମାଣରେ ଶାନ୍ତପତ୍ରମାନଙ୍କୁ କାଃବ'ରେ
କ ଦୋଷ ଅଛି ? ଅମିଷ ଭୋଜନରୁ ସେଗୋ-
ପୁତ୍ରି ବୋଲିବା, ସଦେହାବଳକର ହିତା ବାରି ବା-
ରତରଂ ପୟଃ । ଅପିତ, ଅନ୍ୟାଦିଶୁଣଣଂ ପୁଷ୍ପଂ
ପୁଷ୍ପାଦିଶୁଣଣଂ ପୟଃ । ପୟସୋ ଶୁଣ୍ଠୁରୁଣଂ
ମାଂସଂ ଇତ୍ୟାଦି ବଚନମାନଙ୍କରୁ ଅମିଷ
ସେଗକର ବୋଲିବାର ଜଣା ନ ଗଲ ।

ବ୍ୟବସାୟ ନିରମିଷ ଭକ୍ଷଣରୁ ନିଷେଦନୀ
ବୋଲି ଯାହା ଲେଖନ୍ତି ସେ ବୁଧା, ପଞ୍ଚଦ୍ରବ୍ୟ
ଦ୍ରାଘିମାନେ ମଧ୍ୟ ଅମିଷ ନିଷେଦନ ନ କରନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କୁ କୁଷ୍ଠୁରୁକି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣସେଗମାନେ
ଜୀବ ହେବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି ଏ ଦେହରେ
ଅମିଷର ଦୋଷ କିଛି ନାହିଁ ମାତ୍ର ବ୍ୟବସା
ବିଶେଷୀ ଯଦି ସନ୍ଧ୍ୟାସିମାନେ ଜିଭେନ୍ଦ୍ରିୟ
(ଉକ୍ତରେତା) ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତରେ
ସେଗାକ୍ରମଣ କରି ପାରୁ ନାହିଁ, ଇତ୍ତରୋପାୟ-
ମାନେ ତ ସଦା ମାଂସାଶୀ ଭାରତବର୍ଷୀୟ-
ମାନଙ୍କ ପରି ସେଗ ପୀଡ଼ା କାହିଁ ମାତ୍ର ଭାରତ-
ବାସିମାନେ ମିଥ୍ୟାହାର ମିଥ୍ୟା ବହାର ବିଶେ-
ଷରୂପେ କରନ୍ତି, ବୟଃ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହେଉଁ
ଶ୍ଚା ସଂପର୍କରେ ଜଡ଼ିତ ହୁଅନ୍ତି ଏହି ଦେହ-
ମାନଙ୍କରୁ ସେଗମାନଙ୍କର ପ୍ରବଳ ନିଆମିଷର
ଦୋଷ କିଛିମାତ୍ର ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭେ ସକଳରୂପେ ଅନୁମାନ କରୁଛୁ ଯେ
ଅତ୍ତ ଓଭୟମାନେ ଯାହା ନିଠାର ଖାଅନ୍ତି,
ଯାହା ଅଚରଣ କରନ୍ତି ତାହାଉକ୍ତ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର
ଜନ୍ମା କରୁଥାନ୍ତି, କମାୟୁର୍ଯ୍ୟ ମତଃପରଂ ।
ତା * ଉତ୍ତମାଦେ ଜନ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ।
ଯଥ ଧର୍ମାଦା ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣବଜ୍ରଯୋନୀଦାନ୍ତ
ମଞ୍ଜୁସାର ଦେବଦେଓଦାନ ।

କନମାଳ
(ପୁଷ୍ପପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍କଳ)

ଯେତେବେଳେ ମିଃ ମିଲ୍ସ ସାଦେବ ଓଭ-
ଶ୍ୟାର କମିଶ୍ନର ଥିଲେ ତେତେବେଳେ ବୌଦ୍ଧ
ଅନ୍ତର୍ଗତ କନମାଳର କରବକୀ ପ୍ରଥା ରହିତ
ହେବାର ସୂଚନା ଦୁଏ, ବୌଦ୍ଧର ଗଜା
କନମାଳ ଶାସନରେ ବରକୁ ହୋଇ ରଂସକଳ
ହସ୍ତରେ କନମାଳ ଅର୍ପଣ କଲେ । ଅଳ କାଳ

ନରବଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିତ ହୋଇଅଛି, କେବେ
ମନୁଷ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଯୋଗୁ ଅ ବଳ
ଦେବାର କେତେକ ସ୍ତାନରେ ଅମ୍ଭେମାନେ
ଦେଖୁଅଛୁ । କଲର ଅପର ନାମ ମେରୟୁ ।
କନମାଳେ ପଦ୍ୟ ଅର୍ଥ ଭୂମିକୁ ଦେବତାସ୍ତରୂପ
ପୂଜା କରନ୍ତି ଅର୍ଥ ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ
ଭୂଦେବତା ମେରୟୁ ପାଲଲେ ଶବ୍ୟଦାୟିନୀ
ହୁଏ । ଲେକେ ଏହି ମେରୟୁକୁ ଦଳଦା
ବଳରେ ଦିଆ ଯାଉ ଥିବାର ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି
କିନ୍ତୁ ତାହା ନୁହେଁ ସତ୍ୟପ୍ରକାର ଭୂମିରେ ଦିଆ
ଯାଏ । କେହି ନୁହଇ ଭୂମି କିମ୍ପ କଲେ
ସେଠାରେ ମେରୟୁ ଦେବାକୁ ହୁଏ, ତାହା
ସେମାନଙ୍କର ଭେଦସ୍ତର ସ୍ତରୂପ । ପୁଷ୍ପେ
କନମାଳସ୍ତ ଯାଗମାନେ କନମାଳର ପ୍ରାନ୍ତ-
ସୀମାମାନଙ୍କରୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଧରି ଅଣି
ମେରୟୁସ୍ତରୂପ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିଲେ ପ୍ରାପ୍ତ ନ
ହେଲେ ଅଥବା ଟଙ୍କା ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ
ଆପଣାର ସନ୍ତାନକୁ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିଲେ କନମା-
ନେ ସେହି ମନୁଷ୍ୟକୁ କ୍ରୟ କରି ନେଇ ଆପଣା
ଘରେ ଖାଇବ କୁ ଦେଇ ତାକୁ ଦେବତାଭୂଲ୍ୟ
ମାନ୍ୟ କରନ୍ତେ ଯଦି ସେହି ମନୁଷ୍ୟ କୌଣସି
ଲେକର ଶ୍ଚା ସହିତ ପାପାରୁ କରେ ତେବେ
ଦୋଷାନ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ତାହାକୁ କେତେକ
ଦିନ ରଖି ମେରୟୁ ଦେବାର ଦିନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ
କରନ୍ତେ, ସେହି ଦିନକୁ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କର ଆମନ୍ତ୍ରଣ
ହୁଏ । ସମାଗତସହିତ ମେରୟୁ ମୁଣ୍ଡରେ
ତେଲ ତାଳି ସମସ୍ତ ବଳରେ ତାକୁ ଦୁଲଇ
ଅଣି ମେରୟୁ ଦେବା ସ୍ତାନରେ ଉପସ୍ଥିତ କରି
ତାହାର ମାଂସ ଜୀବିତ ଆଉଁ କର୍ତ୍ତନ କରି
ନିଅନ୍ତେ ଅର୍ଥ ସେହି ମାଂସ ଆପଣା ଭୂମିରେ
ପୋତନ୍ତେ ଏଥିରେ ସେମାନଙ୍କର କାନାପ୍ରକାର
ପ୍ରକଳତ ବ୍ୟ ଅଛି ।

କନମାଳେ ଦେଖିବାକୁ କଦାକାର ଆଉଁ
ସଦଳକାୟ, ସେମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତ ପରସାର
ନୁହେଁ ସେମାନେ ମଦ୍ୟପାନାଳାଗୁଣୀ, ସେମାନ-
ଙ୍କର ଶକ୍ତି ମାତ୍ର ଦେଖିଲେ ମନୁଷ୍ୟସମାଜର
ଆଦାମ ଅବସ୍ଥାର ଲକ୍ଷଣ ସମସ୍ତ ଲିଖିତ ହୁଏ,
ଯେତେବେଳେ ଅମ୍ଭେମାନେ ସେମାନଙ୍କର
ଆଗର ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ଭୂକିତ ପଶ୍ଚିମମାନଙ୍କୁ
ସୁରଣ କରୁଅଛୁ ତେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ମଦ୍ୟପ-
ୟମାନଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଧନ୍ୟବାଦ କରି
ମନାନରେ ମଞ୍ଜୁ ହେଉଅଛି । କ୍ରମେ
୧୮୮୧ ବନ୍ଧୁଦ

124

କରକମଳା

ସାମ୍ବାଦିକସମାଦପତ୍ରିକା

୧୯୨୭

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ସହଜରେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏହି ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ଟ ୨୦
ମଫସଲପାଇଁ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୧୫

୧୯୨୭

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍ କରଖଣ୍ଡି କରାଯାଇଛି । ଆଗାମୀ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୯୨୭ ସାଲ ଅରମ୍ଭରେ ଚନ୍ଦ୍ରବାର ଗୁରୁକୁର୍ତ୍ତର ଆପଣା ଗଜ୍ୟର ଶାସନ ଗ୍ରହଣ କରବେ । ଗୁରୁକୁର୍ତ୍ତର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ସେ ସମୟରେ ପ୍ରାୟ ୧୯ ଶହ ହେବ ସେ ସମୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଗ୍ରହଣ ସମାପ୍ତ ଏବଂ ମହୋତ୍ସବ ହେବ ।

ଗଜ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ବାସୁର ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ ବୃଦ୍ଧ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସଙ୍ଗେ ଗଜ ଶକ୍ତିଶାଳୀରୁ ଏମନ୍ତ କୌତୁ ଏବଂ ଗାଁ ଦେଲ ସେ ଲୋକେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ହୋଇଗଲେ । ଗୁରୁପାଠ ଦଳ ଅଦୌ ମେଧ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ ଅଗ୍ରସର ଗୁରୁଗଣ ପ୍ରକୃତରୂପେ ହେବା ହେଲା । ସ୍ୱର୍ଗର ବସନ୍ତ ସେ ଏପରି ରୌଦ୍ର କୃଷି ପଲର ବସନ୍ତ ଉପକାର ହେଉଅଛି ଏବଂ ଆହୁର ଅନଳର ବସନ୍ତ ଏହି ସେ ଅବଧି କୌଶଳି ସେଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ହେଇ ନାହିଁ । ଗଜ ଗୁରୁବାରୀରୁ ସୁନବାର ବୃଦ୍ଧି ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଲୋକଙ୍କର କଷ୍ଟ ଅନେକ ପରମାଗରେ ବିଦୂରଣ କରାଯାଇଛି । ଏଥର ପ୍ରକୃତ ବର୍ଷାକାଳ ଅରମ୍ଭ ହେବାର ବୋଲିଯିବ ।

ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାର ଗଜ ପଦ୍ମସାର ଫଳ କରାଯାଇ ଗଜେଟରେ ବାହାର ଅଛି । ଗର୍ଭରେ ଦେଖାଗଲା ସେ ଏଥର ଜ ୩୦ ଶ ଶକ୍ତି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍ତମରେ ବାବ୍ୟରେ ଜ ୧୨ ଶ ଏବଂ ସୁକ୍ଷ୍ମରେ ଜ ୧୦ ଶ ଏଥର ଗୁରୁଜଣ

ଦର୍ଶନ ଏବଂ ସାଂଖ୍ୟରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ବଡ଼ ସୁଖର ବସନ୍ତ ସେ ସୁଖର ଜଣେ ଶକ୍ତି ବାବ୍ୟରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଏହାଙ୍କର ନାନ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଅଟଇ ଗଜା ଶ୍ୟାମ ନନ୍ଦ ଦେବ ପ୍ରଦତ୍ତ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବାବୁ ଗୌରୀଶ୍ୟାମ ଜେନାକ ଟ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ସୁରସାର ଏହି ଦେଶରୁ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଏହାଙ୍କର ଶିକ୍ଷକ ଗୋପୀନାଥ ମିଶ୍ର ମଧ୍ୟ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ପାରିତୋଷିକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ପାଇଅଛି ।

ଫରସୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି କି ଜଣେ ଏଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଉଚ୍ଚ ଗଜ୍ୟକୁ ବେଳ ଯାଇ ସେଠାରେ କୌଶଳି କଲେଜରେ ପଢ଼ାଇବେ ଓ ସେମାନେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ଏ ଦେଶ ବିଦ୍ୟା ଏ ଦେଶର ସରକାରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫରସୀ ଅଧିକାର ଗଜ୍ୟରେ ସରକାରୀ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ । ଫରସୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଏଥର ଅନୁମତି କରବା ଉଚିତ । ଅନୁମତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏବଂ ସମୟରେ ସିକ୍ସମାନ୍ତର ନିମନ୍ତ ଏପରି ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇ ମାତ୍ର ବୋଧ ହୁଅଇ ସ୍ୱଦେଶୀୟଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଗ୍ରହରେ ଭାବା ଶାସ୍ତ୍ର ଅନ୍ୟଥା କରାଦେଲେ ।

ଦଶମସ୍କାର ପ୍ରଜାମାନେ ନୁହଇ ଦେବାନ ବାବୁ ମଦକମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁ-

ରକ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରଜା ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସୁପରଞ୍ଚେଣ୍ଡେଣ୍ଟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକ ମାମଲରେ ଶୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଆସିଅଛି ଏବଂ ସେମାନେ ଉତ୍ତମ ଗଜା ଏବଂ ଦେବାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କେତେ କଥା କହିଲେ । ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଷୟ ଶେଷ ହେଲେ ବାହାର ଗଜ ଅବା କି ପରମାଗରେ ଦୋଷ ଅଛି କି ନାହିଁ ଭାବା ଜଣାପଡ଼ିବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସୁପରଞ୍ଚେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ବିଷୟ କରିବେ ସେମନ୍ତ କି ପ୍ରକୃତରେ ଦେବାନଙ୍କର ଅବିବେଚନା ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅତିରଣରୁ ଏକାନ୍ତ ହୋଇଅଛି ଭାବା ନିର୍ଦ୍ଦୟରୂପେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ମଇମନସିଂହର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଲେକଜଣ୍ଡର ସାହେବ ବଡ଼ ପ୍ରତାପୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଟନ୍ତି । ଏକ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସେ ଦୁଇଜଣ ପୁଲିସ ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କୁ ସରକାରୀ ବହି କାଟିଲୁଟି କରବା ଅପରାଧରେ ଦୋଷ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କରି ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ କଳ୍ପିତ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ମାତ୍ର ଦ୍ୱାଇକୋର୍ଟରେ ଅପାଳ କର ସେମାନେ ଖଲସ ପାଇଲେ । ଏଥୁ ଉତ୍ତରୁ ସେମାନେ ଆପଣା କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା କାରଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ ହେବାର ଶାସ୍ତ୍ର ଅଲେକଜଣ୍ଡର

ସାହେବ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ ଏବଂ ଏହି ସ୍ୱପ୍ନ ଲେଖିଲେ ଯେ ଦାଉ-କୋର୍ଟର ଜଜମାନେ ମୋକଦ୍ଦମାର ପ୍ରକୃତ ପଟନାମାନ ବୁଝି ନ ପାରନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟଇ । ସୁତରାଂ ଭାଦ୍ରା ଋତୁ କରୁ ଗଲା । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଦାଉକୋର୍ଟର ଅଞ୍ଚଳ ରୁଦ୍ଧ କରାଗଲା ଏହି ପ୍ରଥମ ଶୁଣା-ଗଲା । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିର କି ବସ୍ତୁ କରବେ ଦେଖା ଯିବ ।

ସରକାରକର୍ମଚାରୀଙ୍କର ବେତନ କୋର-କ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ନିୟମ କରାଯିବାର ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ଅଟ ଶୁଣି ଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ନିୟମ ଏହି କି ଯେଉଁ ସରକାରୀ ଚାକର-କର ବେତନ ଟ ୧୦୦୦ରୁ ଉପା ସେମାନଙ୍କର ବେତନ ଦେବାନା ଅଦାଲତରେ ଉଚ୍ଚାଦାଣ୍ଡ ନମେ ଅଦା କୋରକ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସାହାକର ବେତନ ଟ ୧୦୦୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସେ-ମାନଙ୍କର ବେତନର କେବଳ ଚତୁର୍ଥାଂଶ କୋରକ ଦୋର ପାରିବ । ଏ ନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ ହେଲେ ରଘୁପୁତ୍ର ଅମଲକର ଉତ୍କଳ ବିପଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ କାରଣ ଉଚ୍ଚା କାଶ୍ମି କେବଳ ଭାଦ୍ରାକ ଗିରପୁତ୍ର ସକାଶେ ଦୋଳପାରେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚର ଅର୍ଥ ଉଦ୍ଧର ଯିବା ଅମ୍ଭେମାନେ ବୋଧ କରୁଁ କି ଏ ନିୟମଦ୍ୱାରା ମୋଟରେ ସରକାରୀ ଚାକରମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହେବ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଉଚ୍ଚ ଅନୁକାର୍ଯ୍ୟ ସେସ୍ଥାନରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟଙ୍କର କିଛି ବସ୍ତୁ କରବା ଉଚିତ ନୋହଲେ ଅଳ୍ପ ବେତନ ଶ୍ରେଣୀ ଚାକରମାନଙ୍କର ନିର୍ବାହ ହେବାର କଠିନ ହେବ । ସରକାରୀ ସମସ୍ତ ଚାକରମାନଙ୍କ ଯେବେ ସେବାଶ୍ରମୀଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ଅର୍ଥକୁ ନେବେ ଭାଦ୍ରା ଦେଲେ ସେ-ମାନଙ୍କର ଅନେକ ଅସୁସାର ବସ୍ତୁରତ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଏ ବଗଳ କାହାର ମନ ଅବଧି ଯାଇ ନାହିଁ ।

ପୁଣ୍ୟର ସକସାଧିନୀ ସର୍ବ ଚଳତ ମାସ ଭା ୧ ରଖିଲେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ନିର୍ବାହ ଦୋର ଗଲା । ଠାକୁରମାନେ ଅତି ପ୍ରୀତିକାମରେ ସକ ମଣ୍ଡପକୁ ପହଞ୍ଚି ବଳେ କଲେ । ଏବଂ ଅପସ୍ତୁ ଗୁରୁଦୟାଦେବଲେ ଦାଗବେଶ ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ମଣ୍ଡପକୁ ବଳେ କର ଗୁଡ଼ ୧୦ ଶା ମଧ୍ୟରେ

ଠାକୁରମାନେ ମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଦେଶୀ ବିଦେଶୀୟ ଯାତ୍ରିକ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚାଶହଜାର ହୋଇଥିଲା ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଦେଶ କର ଅଛନ୍ତି କି ରଥଯାତ୍ରା ଦଶ ବନ ଥାଉଁ ରଥମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ସବାଦ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କୁ ଦୟା ଯିବ । ମାତ୍ର ରଥ ନିର୍ମିତ ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଏ ବିଷୟରେ ଶୁଣାକୁ କୈପସ୍ତିତ୍ୱ ଭଲକ କର ଅଛନ୍ତି ।

ରଥ ଭଦ୍ରାଶ୍ରମ କର୍ମରେ ବାଜକମାଷ୍ଟ୍ରୀ ଉଲ୍ଲହାରୁ ସ୍ୱପରଦାଲକର ବରୁ ରାଜକୃଷ୍ଣ କୁ-ମର ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ମହୋଦୟ ପ୍ରଭବନ ରଥଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଇ ଯେପରି ସାଦା କରବାକୁ ହେବ ତଦା ବଡ଼େଲମନକୁ କହି ଦେଉଅଛନ୍ତି ଗରବର୍ଷ ଯେଉଁ ଶ୍ରେକ କାଠ (Break) ଦେଲ ଏହେ ଉପଦ୍ରବ ହୋଇଥିଲା ଭାଦ୍ରା ବାବୁ ନାପସନ୍ଦ କର କହଲେ ଯେ ଏଥିରେ ରଥ ଲାଜିଯିବା ବା ଦରଦରମ ହେବାର ସମ୍ଭବ ଏ ହେଉ ଯେ ରେଲଓଏରେ ଯେପରି ଶ୍ରେକ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ସେହି ପରି ଦାଲକା ଶ୍ରେକ ଭୟାର କ-ରୁଅଛନ୍ତି ।

ଭାରତୀୟ ଯୋଗେ ସବାଦ ପଠାଇବା କର୍ମର ଅଧିକ ପରମାଣରେ ବସ୍ତାର କରବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆକଠାରେ ପ୍ରଧାନ ଶ୍ରୀକମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ଗବମେଣ୍ଟ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କେତେକ ଜାଣିବା ଲୋକଙ୍କ ମତ ପ୍ରଦାନ କଲ ଉତ୍ତରୁ ଗତ ମଇ ମାସ ଭା ୩ ରଖିଲେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରାଅଛନ୍ତି । ଉହିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଯୋଗେ ସବାଦ ପଠାଇବାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଏହିରୁପ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଅଛି ଯେ କୌଣସି ସବାଦ ଗୋ ୨ ହ କଥାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନ ହେଲେ ତହିଁ ସକାଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରି ଏକଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଲାଗିବ ଏବଂ ଉହିରୁ ଅଧିକ ଯେତେ କଥା ହେବ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା ସବାଦେ ଟ ୦ ୪ ଲେଖା-ଏ ଅଧିକା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବାକୁ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ସବାଦ ଅଠ କଥାରେ ହେଲେ ପ୍ରଥମ ଲଥକଥାକୁ ଟ ୧ ୮ କା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ କଥାକୁ ଟ ୦ ୧ । ଏପରି ଟ ୧ ୮ ପଡ଼ିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିୟମରେ ତହିଁରେ ଟ ୨ ୮ କା ଲାଗୁଅଛି । ଏ ନିୟମ ଆଗାମୀ ଜୁଲାଇ ମାସ

ଭା ୧ ରଖିଲେ ପ୍ରଚଳିତ ହେବ । ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ରାୟର ଟେଲିଗ୍ରାଫର ଦର ଏପରି ଉଚ୍ଚା କର ଉଚ୍ଚ ସାଧାରଣ ଉପକାର କରାଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ସବାଦ ଭାର-ଯୋଗେ ସବାଦ ପଠାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ସୁବିଧା ହେଲା ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଏକ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅଧିକ ଲାଜ କର ଭାରଯୋଗେ ସବାଦ ପଠାଇବାକୁ ଖାନ୍ତୁ ରହନ୍ତି ସେମାନ-ଙ୍କର କିଛି ଉପକାର ହେଲା ନାହିଁ । ସର୍ବ ନ୍ୟୁନ ଦର ଟ ୦ ୫ ହୋଇଥିଲେ ଏମାନଙ୍କର ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା ।

ନଦୀପାଟଣର ଅଭ୍ୟାଗର

ବର୍ଷାକାଳ ଏବଂ ନଦୀ ବୁଦ୍ଧି ଅରମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଯାତ୍ରାପାର ଅଭ୍ୟାଗର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅମ୍ଭେମାନେ ନିୟମିତ ବ୍ରତାନ୍ତରାରେ ଅଦ୍ୟ ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷର ମନୋଯୋଗ ପ୍ରା-ର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ଯାତ୍ରାପାର ଅଭ୍ୟାଗର ବିଷ-ୟରେ ଏତେ କଥା ଲୁଚା ଯାଅଛି ଏବଂ ଭାଦ୍ରା ଏତେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାକ ଲୋକ ଅନୁଭବ-ଦ୍ୱାରା ବୁଝି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଉହିର ବିଶେଷ ବ-ର୍ଣ୍ଣନା କେବଳ ସମସ୍ତ ନିଷ୍ଠୁ କରବା ଅଟଇ । କି ପରି ଏ ଅଭ୍ୟାଗର ନିବାରଣ ହେବ ଏଭବ ବିଷୟର କଥା । ଯଦିମାନେ ଅଧିକାଂରେ ଯାତ୍ରା ଅଭ୍ୟାଗର ସଦ୍ୟ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେ ମାନେ ନାଲିଶ କରବେ ନାହିଁ । ସେଥିରେ କାଳ ବିଳମ୍ବ ହେବ ଏବଂ ଅନେକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ମତେ ଧର୍ମ ନିଷ୍ଠୁ ହେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଧର୍ମ କରବାକୁ ଅଧିକ ପରି କୌଣସି ଲୋକ ନାମରେ ନାଲିଶ କର ଭାଦ୍ରାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଇବେ । ଅବଶ୍ୟ ଏ ବିଶ୍ୱାସ ନିରାନ୍ତ ଅଧୈରାକ ଅଟଇ ମାତ୍ର ବିଶ୍ୱା-ସ ସଫ ରହିଅଛି । ତେ ଦୁଇ ଚିନ୍ତକ ଚଳେ ମହାନଦୀରେ ପ୍ରତୋକ ଶଗଡ଼ ଉପରେ ମାସଲ ଛଡ଼ା ଅଠଅଣା ଲେଖାଏ ନାଉରୁଅମନେ ଆଦାୟ କର ନେବାର ଦେଖି ଏ ନଗରପୁ ଜଣେ ହବୁଲେକ କେତେକ ଜଣ ଯାତ୍ରିକ ନାଲିଶ କରବା କାରଣ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ମାତ୍ର ସେମାନେ ସମ୍ମତ ହେଲେ ନାହିଁ । ଯାତ୍ରିମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ପାରି ହେବାପାଇ କେତେ ସ୍ଥଳରେ ଲଣା ପୂର୍ବକ ସୁଦ୍ଧା ନାଉରୁଅ-ଦ୍ୱାରା ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ସାହାକଠାରୁ ନାଉରୁଅ ଅଭ୍ୟାଗର କର ନେଇ ଥାଏ ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଆଉ ପାରିକୁ ଆସିଲେ ସେ ଅଭ୍ୟାଗର ପାସୋର

ଯାନ୍ତି । ଏ ପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀଲେ ନାଲଗଦ୍ୱାରା
 ଘାଟି ଇକଗଦ୍ୱାରମାନେ ଶାସିତ ହେବ ଏମନ୍ତ
 ଆଶା କରବା ବୁଝା ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ ଅନ୍ୟାୟ
 ଉପାର୍ଜନର ଯେମନ୍ତ ସ୍ୱୟୋଗ ଘାଟି ପାରିବେ
 ଅଛି ଅନ୍ୟତ୍ରରେ କୃତରୁ ଦେଖାଯାଏ । ଏ
 ଅନ୍ୟାୟର ନିବାହଣ କରିବାର ଏକମାତ୍ର
 ଉପାୟ ହୁଏକମକ ବାଳରେ ସେ ଯେବେ ସ୍ୱପ୍ନ
 ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବେ ତେବେ
 କିଏ ହେମନ୍ତ ଇକଗଦ୍ୱାର ତାହା ଜାଣି ପାର-
 ବେ ଏବଂ କୌଣସି ସମୟରେ ଏମନ୍ତ ଅପରାଧ
 ପ୍ରମାଣ ହୋଇଯିବ ବ ସହିରେ ଇକଗଦ୍ୱାର
 ବଲଣଣ ଶାସ୍ତି ପାଇବ । ମାତ୍ର ସେ ଭଲ ହାକିମ
 କାହାନ୍ତି ? ମାଳକ୍ଷେଟ କ ହୁଇ ଶୁଭଦିନେ
 ଅରେ ନଦୀଘାଟକୁ ବୁଲି ଯିବେ ନା ଦାଟରେ
 ଚାଲି ଯାଉଥିବା ଯାତ୍ରିକୁ ଘାଟି କଥା ପଚାରିବେ ।
 ଏପରି କରି ପାରିଲେ ବଡ଼ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଓ ଯେବେ ତାହା ହୋଇ ନ
 ପାରେ ତେବେ ଅନ୍ୟତ୍ର ପୁଲିସର ଇନ୍ସପେକ୍ଟର
 ଓ ସବ୍-ଇନ୍ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ପ୍ରତି (ଭଲ ସାମ୍ବାର
 ପୁଲିସମାନେ କେବଳ ଇକଗଦ୍ୱାରଠାରୁ ଭ୍ରମ
 ନେବାକୁ ଉପୁର) ଦୃଢ଼ରୂପେ ଆଦେଶ ଆଉ
 କି ସେମାନେ ସଙ୍ଗଦା ଘାଟି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି
 ରଖିବେ କେହି ଅନ୍ୟାୟର କଲେ ତାହାକୁ
 ଶିରପୁର କରିବେ ଏବଂ ଘାଟି ଘାଟର ଅବସ୍ଥା
 ସଙ୍ଗଦା ମାଳକ୍ଷେଟଙ୍କ ଜଣାଉ ଥିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ରଥାଧୀନୀ ସମୟରେ ପୁରୀରୁ ସାଧିମାନେ ଫେର
 ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ପୁଲିସ ଇନ୍ସପେକ୍ଟରଙ୍କୁ
 ଘାଟି ପାର ଦେଖିବା କାରଣ ନିସ୍ତୁକ କରିବା
 ଅବଶ୍ୟକ ତାହା ହେଲେ ଯାତ୍ରିମାନେ ଅକ୍ଳ-
 ସରେ ବାହାଡ଼ ଯିବେ । ଯେଉଁଠାରେ ସଙ୍ଗଦା
 ଅନ୍ୟାୟର ଶକ୍ତି ସେଠାରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକର
 ବୃକ୍ଷଣ ଦୃଷ୍ଟିର ଅବଶ୍ୟକ ।

ହେଉ ବାକୀ ।।

ଏହି କଥାକୁ ଖୋରସା ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ-
 ବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ତ୍ରୀର କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏଥି ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଇଅଛି । ସମ୍ପ୍ରତି
 ଭୂଇଁର ଉପଯୁକ୍ତ ଘୋଷଣାପତ୍ର ବାକୀ କଥାର
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାହା
 ଜାଣି ହୋଇ ସେଠା ଲୋକେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତିତ
 ଓ ଭ୍ରମ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ତାହା ଅକଥମାୟ
 ଅଟଇ । ଲୋକଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରମାଣରେ ସ୍ୱ-
 ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଆଇନର ମୋଖ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ୱଭାବଂ ଫଳ ଏହି ପଡ଼ିଲ କି ଯେଉଁ-
 ଠାରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ଆଇନ ପ୍ରଚଳିତ ସେଠା
 ପ୍ରଜାମାନେ ଅଧିକ ପରମାଣରେ ସ୍ୱସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତା
 ଭୋଗ କରନ୍ତି । ଅତଏବ ବାକୀ ପ୍ରଜାମାନେ
 ଯେ ଆଇନ ପ୍ରଚଳିତ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦକୁ ଦେବାକୁ
 ଦୁଃଖ ଓ ଭୟର କାରଣ ମନେ କରନ୍ତି ଏହା
 ଅପାଦିତଃ ଅପୂର୍ବ୍ୟ ବୋଧ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର
 ସ୍ତ୍ରୀର ଭାବରେ ବିବେଚନା କଲେ ସେମାନଙ୍କର
 ଭୟ ଯେ ଅକାରଣ ନୁହଇ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜଣା
 ଯିବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେବଳ କଳ୍ପନାଦ୍ୱାରା
 ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଯେ ବାକୀ ଆଇନ ପ୍ରଚଳିତ
 ଦେଶର ଅନୁର୍ଗତ ହେଲେ ସେଠା ନିବାସିକର
 ସମସ୍ତ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶରେ ଗବ-
 ଶ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉକ୍ତ କଥା ଖୋରସାକୁ ନିକଟ ହେବାରୁ
 ତାହା ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରି-
 ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବାକୀବାସିମାନେ ଖୋରସାକୁ
 ଅନାଲମ ମାତ୍ରକେ ତାହାଙ୍କର ଦେହର ରକ୍ତ
 ପାଣି ହୋଇ ଯାଉଅଛି । ଖୋରସା ବହୁକା-
 ନରୁ ଆଇନ ପ୍ରଚଳିତ ଦେଶ ହୋଇଅଛି ଓ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ୱପ୍ନ ସେଠାର ଜମିଦାର ଅଟନ୍ତି
 କିନ୍ତୁ ଖୋରସାର ବର୍ତ୍ତମାନକଣ୍ଠା କିପରି ?
 ନୁହଇ ବନୋବସ୍ତୁ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗି
 ଦେଇଅଛି ଏବଂ ଏ ବର୍ଷ ଧାନ ଚାଉଳ ଶସ୍ତା
 ହେବାରୁ ଖଜ୍ଜଣା ଆଦାୟ କରିବା କେମନ୍ତ
 କଠିନ ହୋଇଅଛି ତାହା ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି
 ଭୂଇଁରେ ପୁଣି ଜଙ୍ଗଲବାସିନୀ ସାହେବଙ୍କ
 ଦତ୍ତ ଏମନ୍ତ ଯେ ବଣରେ ଥାଇ ସେମାନେ
 ସୁଖ ଖାଇବାକୁ ଜାଳ ପାର ନାହିଁ ଏବଂ
 ଦାଲିକାଠି ଶ୍ରେଣୀ ଭାଙ୍ଗିଲେ ଶ୍ରେଣୀ ଅପରାଧ-
 ରେ ଚଳଣ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ଆଇନ
 ଜାଣି ସକଳର ଅବସ୍ଥା ଏପରି ହେଲା ତେବେ
 କେଉଁ ଲୋକ ତାହାକୁ ଅଦର କରିବ ?
 ଖୋରସା ଓ ବାକୀ ପରମ୍ପର ସଲଗ୍ନ ଦେଶ
 ସ୍ୱଭାବଂ ପରମ୍ପର ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବାକୁ ବାକୀ
 ନାହିଁ । ଏ ସ୍ତ୍ରୀଲେ ବାକୀବାସିମାନେ ଖୋର-
 ସାର ଏପ୍ରକାର ଶୋଚନାୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖୁ
 କି ପ୍ରକାରରେ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯୋଗ
 ହୋଇ ପୁଣି ହେବେ ବୋଲି ଆପଣା ମନକୁ
 ପ୍ରବୋଧ ଦେବେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆପଣା ଶାସନ
 ପଦ୍ଧତିର ଯେତେ ଉଚ୍ଛ୍ୱସ୍ତା କଳ୍ପନା କରିପାରନ୍ତି
 କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ
 ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର କରୁଅଛୁ ଯେ ସୁକ୍ତିଦ୍ୱାରା ତାହା ଅନ୍ୟନ୍ତ
 ଭଲ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-

ମେଣ୍ଟ ଆଇନ କରିବାକୁ ଯେମନ୍ତ ଉପୁର
 ହେଉଅଛନ୍ତି ତଦନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି କି
 ନାହିଁ ତାହା ଦେଖିବାକୁ ତେମନ୍ତ ନୁହନ୍ତି ।
 ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଆଇନର ବୁଦ୍ଧି
 ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ସ୍ୱସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତା ପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଦ୍ରାସ ହେଉଅଛି । ସୁତେ
 ଏତେ ଆଇନ ନ ଥିଲ ସ୍ୱଭାବଂ ଏତେ ଅନ୍ୟା-
 ଯର ମଧ୍ୟ ନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଇନ ପ୍ରଚ-
 ଲିତ ଖୋରସାଠାରୁ ଆଇନ ବହୁଭୂତ ବାକୀ-
 ରେ ପ୍ରଜାମାନେ ଅଧିକ ସ୍ୱସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତାରେ
 ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି ସିନା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପର-
 ବର୍ତ୍ତନରେ ସେମାନଙ୍କର ଖୁଦ୍ଧ ଜାଣ ହୋଇ-
 ଅଛି ନୋହିଲେ ସେମାନେ ଆଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ
 ଆପଣା ସକଳକୁ ଆଇନ ପ୍ରଚଳିତ ଦେଶ ଭୁକ୍ତ
 କରିବାକୁ ପ୍ରର୍ଥନା କରନ୍ତେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ସହା ଏପ୍ରକାର ଶୋଚନାୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ହୁଦୟଙ୍ଗମ
 କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ବୁଝ ଦୁଃଖର ବିଷୟ
 ଅଟଇ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜଳ ସହେବ ବାଲେଶ୍ୱରର ଚୌକ
 ମୋକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିମିତ୍ତ ଗୃହ୍ୟ ଅପରାଧ ବାଳରେ
 ସେଠାକୁ ଯାତ୍ରା ହେବେ । ଏପରି ସେଠାରେ ଗୁଣେଟ
 ମାତ୍ର ଚୌକ ମୋକଦ୍ଦମା ଅତି ସୁଦୃଢ଼ ଏକ ସମ୍ପ୍ରାଦ ମଧ୍ୟରେ
 ଯେଉଁ ଅସିଦ୍ଧିର ସମ୍ଭାବନା ।

ଏଠା କଲେକ୍ଟର ଗ୍ରାଫି ସାହେବ କଟକସରକୁ ଗସ୍ତ
 ସକାଶେ ଯାଉଥିଲେ ଗତ ଗୁରୁବାର ଫେର ଅସି ପହଞ୍ଚି ।

ପୁରୀର ଅନୁର୍ଗତ । କି ଯେତେବେଳେ କୋର୍ଟଅପଠାନ୍ତସ
 ମାହାଲର ନାବାଲର ବନ୍ଦୀ ନାସୁରୀ ବନ୍ଦୀଧର ମହା-
 ପାତ୍ରଙ୍କର ଦକାଦ । କି କଟକ କେଲଗପଡ଼ା ନିବାସୀ ବାବୁ
 ଜଗନ୍ନାଥ ଭ୍ରମରବର ସମ୍ବନ୍ଧ ବନ୍ଦୀ ସହର ଦେବାର ମଞ୍ଜୁ
 ବୋର୍ଡରୁ ପାଲଟାବଦୋରେ ଅସିଦ୍ଧିର ନାବାଲର ଏଠା-
 ରୁ ଗତ ଗୁରୁବାରକି ସଂହାତରେ ସେ ଏହାକ ସଙ୍ଗେ
 ଅନେକ ପାଲଟ ହାତଦତ୍ତପର ସେବା ପାଲଟ ଓ ହାତ
 ପାଲଟ । ସରକାର ତରଫରୁ ସରକାରୀକୋଇ ସା-
 ଅଛନ୍ତି । ଏ ବନ୍ଦୀହରେ କରଦାଅବାବୁଙ୍କର ସିବା ଅସିଦ୍ଧି
 ଅବ ଯେ ଶର୍ତ୍ତହେବ ତାହା କେବାକ ତଲାଭକେ ଓ ନବା-
 ହପରେ ନାବାଲଙ୍କର ବନ୍ଦୀଶିଖାରେ ସେ ଶର୍ତ୍ତହେବ ତାହା
 ଦେବେ । ଗଠହକାରଠାରୁ ଦଶହକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ
 କମିଦାସ କିରିଦେବେ ଓ ସରକାରୀ ସକାଶେ ପାହଣ
 ହୋଇଦେବେ ପ୍ରାୟ ପାହଣକାର ଟଙ୍କାତକ ଯେଉଁରାଦଅବ
 ଦେବେ । ଏ ବନ୍ଦୀହରେ କରଦାଅବାବୁଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ କୋଟିଏ
 ହକାରଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ହେବ ।

ପଞ୍ଚା ଟାଣିବାର ଗୋଟିଏ ନୂତନ କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 କରକତା ବନ୍ଧା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୈନ୍ୟାବାସରେ ଘଣ୍ଟି-
 ଅଛି । ଶାସ୍ତ୍ର ଏହି କଳହର ପଞ୍ଚା ଟାଣିବ ଏବଂ
 ତଦ୍ୱାର ପ୍ରମାଣ ୫ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ୫ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଉପରେ
 ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ପଡ଼ିବ । ଏପରି କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା କାରଣ
 ଅନେକ ଇତିହାସର ବହୁତ ହନୁ ହେବା କରୁଥିଲେ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମାଦୟତ୍ରିକା

ଭା ୧୭ ଗ }
ପ ୨୭ ଖ୍ୟା }

ତା ୨ ରଖ ମାତେ କୁରଇ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁ । ଅପତ୍ତ କ ୨୦ ନ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ ଶନକାର

ଅଗ୍ରିମ ବାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାକମାସୁଲ ୪୧୫୪

କଲକତା ହାଇକୋର୍ଟରେ ଆଉ ଦୁଇ ଜଣ ଦେଶୀୟ ଜଜ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାର କଥା ଦେଉ- ଅଛି ଏବଂ ଇହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ବ୍ରାହ୍ମି ପବଲିକ ଓପିନିୟନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କଲକତାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅର୍ମାର୍ଥଲ ସାହେବ ବିଚ୍ଛକାଳ ନିମିତ୍ତ ହାଇକୋର୍ଟର ଜଣେ ଜଜ ସ୍ୱରୂପ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ ଏବଂ କି, ଏଲ୍, ଗୁମ୍ ସାହେବ ଭାଦ୍ରବ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ । ଅର୍ମାର୍ଥଲ ସାହେବ ଜଣେ ଅତି ଯୋଗ୍ୟ ହାକିମ ଅଟନ୍ତି ଏହା- କର ପଦୋଦ୍ଧୃତ ହେବା ସାଧାରଣ ଅନନ୍ତର ବସୟ ଅଟଇ ।

ଉତ୍କଳପ୍ରେସରୁ ବାହାର ଅଛି ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ଇହିଁରୁ ଏକଖଣ୍ଡ ଉପହାର ପାଇଥିବାର କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ । ତୁମିକାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏଥର ଅନେକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ସଖୋ ଧର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିପାଇଁ ୪ ୧୫୦୦ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ଭାସ୍ତର୍ଯ୍ୟ କିଛି ବୁଝି ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଯେବେ ଉଣା ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିକ୍ରୟ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୋଇ ଥାଏ ତେବେ ଉତ୍ତମ ଅଟଇ କିନ୍ତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଉ ନାହିଁ ।

ହୋଇପାର ନ ଥିଲା । ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ହାକିମଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏ ନଗରର ଜେଲଖାନାରେ କଳହାର କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ପ୍ରିର ହୋଇ ବଲଭରୁ ଗୋଟିଏ କଲ ଆମାତ ହୋଇଅଛି । ଗରମଙ୍ଗଲ- ବାର ଉକ୍ତ କଲ ଏଠାରେ ପହୁଞ୍ଚିଲା ଓ ପ୍ରାୟ ଦିନଜାକ ଉକ୍ତକଲର ଦୁବ୍ୟମାନ ଗାଡରେ ବୁଢ଼ା ଲାଗିଥିଲା । ଶୁଣିଲୁଁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଦଶହଜାରଟଙ୍କା ଅଟଇ ଆପାତତଃ ମନୁଷ୍ୟ ବଳ- ରେ ଉକ୍ତକଲ ଚାଲିବ ଏବଂ ଚାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ବିସ୍ତାର ହେଲେ ଏ ଉଦ୍ଭାରୁ ଧୁଆଁ କଲ ବସିପା- ରେ । କଲହାର ଦିନାକ କେତେ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ତାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଝି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଯେବେ ଅନୁଚିତ ବାଲିକାଗଜପତ୍ର କାଗ- ଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ଓ ଇହିଁର ମୂଲ୍ୟ ସ୍ୱଲ୍ପ ହେବ ତେବେ ଭରସା କୁଅର ଯେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର ପ୍ରଭୃତିରେ ଯେତେ କାଗଜ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁ- ଅଇ ଏହି କଲ ସେ ସମସ୍ତ ଯୋଗାଇବକୁ ସମର୍ଥ ହେବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଆପଣା ଦ୍ୱାରେ ବସି କାଗଜ କିଣିପାରୁଁ ବୋଲି ବଡ଼ ଅନନ୍ତତ ଅଛି ।

ଜେଲନିୟୁସ ବୋଲନ୍ତି କି ସରଦାର ଅବ- ଦୁଆ ଖାନ ଗତ ମାସ ତା ୧୧ ରଖର ସ୍ୱରରେ ଦଇ ହୋଇ ଥିବାର ଯାହା ଲେଖା ଅଛି ତାହା ସଦକରେ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଇ ସରଦାର- କର ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପାଦ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଆଉ ଥରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଥିଲା । ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପା- ଦକଙ୍କର ମତ ଏହି ଯେ କାହାରରେ ଆମ୍ଭମା- ନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପକ୍ଷରୁ କେହି ଲୋକ ନ ଥିବାରୁ ଅର୍ମାର୍ଥକ ସରଦାର ଯେତେବେଳେ ସେମନ୍ତ ସୁବିଧା ବିବେଚନା କରନ୍ତି ତେତେ- ବେଳେ ତେମନ୍ତ ଲେଖି ଦିଅନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ସମାଦୟତା ଲେଖିଅ- ଛନ୍ତି କି ଗତମାସ ତା ୨୦ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର ରାତ୍ର ତା ୧୦ ଖାରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଅନ୍ନ ଭୋଗ ହେଲା ଏବଂ ଇହିଁ ଉଦ୍ଭାରୁ ଜାଣିମାନେ ମହାପ୍ର- ସାଦ ଜୟକର ଭୋଜନ କଲେ । ଅନେକ ଜାତି ମହାପ୍ରସାଦ ବିନା ଅନ୍ୟ ଅନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀମଧ୍ୟରେ ଭୋଜନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପବାସ ରହିବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସବୁ କାରଣରୁ ଜାଣିକର ଯାତା କୁଅର ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ କେହି ଦେଖିବାକୁ ନାହିଁ । ମନିଞ୍ଚର ସୁପରିଖ୍ୟେଣ୍ଡେ ନିୟୋଗ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେତେ ବିଳମ୍ବ କରୁଅଛନ୍ତି ତେତେ ସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଉଅଛି ଗଭବର୍ଷ ରାମପ୍ରସାଦ ବାବୁଙ୍କ ଉଦ୍ଭାବଧାରଣରେ ଏପ୍ରକାର ଘଟଣା

ପୁଣ୍ୟ ରଥଯାତ୍ରାର ଉଦ୍ଭାବଧାରଣ ନିମିତ୍ତ ଏ ବର୍ଷ ସେଠାର ଏକଟିଂ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀପୁଲ୍ଲ ଗଜପ୍ରେ ସାହେବ ତେପୁଟୀ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ

ବାବୁ ଦ୍ୱାରକାନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ବି- ସାଧିଧାନର ନୁହଇ ସଂସ୍କରଣ ବାଲେଶ୍ୱର

ଭାବନା ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଫରୁକ୍ତଦାସର ଦେଉଳ
 କରୁଣା ଏବଂ କଲେକଟସ୍ତର ନାଜରକୁ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବେ ପୁରୀର ସମସ୍ତ ମହକୁମାର
 ଭାବଗାୟ ସରକାରୀ କର୍ମକାରକ ଏବଂ ପୁଲର
 ଶିକ୍ଷକମାନେ ପୁରୀ ଏ । କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ
 ହେଉଥିଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ କୁହନ କଲେକଟ-
 ରକୁ ଭାବ କଣ ନ ଥିବାରୁ ଏ ବର୍ଷ ଉପର
 ଲିଖିତ ସମ୍ପେଦ ବନୋବସ୍ତ ଦୋଇଅଛୁ । ଯା-
 ଦା ହେଉ ରଥପଦାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଅବଧ ପାଇ ନ ଥିବାରୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଇବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଦେଲୁ । କେବଳ ଏତିକି
 କହି ପାରୁଁ ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁନ ସନ୍ଧ୍ୟାର କହୁତ
 ପୂର୍ବେ ଠାକୁରମାନେ ଯେତେ ବସିଲେ ଯାତ୍ରିକ
 ଭିକ୍ଷୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ
 କୌଣସି ଦୁର୍ବଚନା ଦୋଇ ନାହିଁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଯାତ୍ରିମାନେ କୁଶଳରେ ଫେରି ଅସୁଅଛନ୍ତି ।

— * —

ନିର୍ଦ୍ଦାୟୀ ଘାଟ ଉତ୍କଳଦାରକ ଅଭ୍ୟାଗୁର
 କଥା ଗତ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଲେଖି-
 ଥିଲ । ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ବାହାରିବା ପୂର୍ବ ବାବୁ
 ଦାନନାଥ ବାନାର୍ଯ୍ୟା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକଲେଟ୍ଟି ସାହେ-
 ବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ଖଣ୍ଡ ଏ ପଦ
 ଲେଖିବାରୁ ସାହେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବ ଆଦର
 ପ୍ରଦାନ କରୁଣ କର ଚାହୁଁର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିବନ୍ଧାନ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ସେହି ପଦକୁ ସେ ପୁଲସ ନିକ-
 ଠକୁ ପଠାଇ ଦେଇ ସ୍ୱୟଂ ଉକ୍ତକୁ ସୁପରିଷ୍ଟେ-
 ଶ୍ରେୟଙ୍କୁ ଏ ଅଭ୍ୟାଗୁର ନିହାରଣ କରିବା
 ଏବଂ ଦୋଷିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦଣ୍ଡ ଦୟାଳୁତା ପକ୍ଷରେ
 ପଶୁ କରିବା କାରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଆଜ୍ଞା ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଚାହୁଁ ସକେ ଦାନୁ ବାବୁଙ୍କୁ ଭାବ-
 ଙ୍କ ପଦର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବିସ୍ତୁତ
 ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଚାହୁଁରେ ଦାନୁବାବୁଙ୍କୁ
 ସାଧାରଣ ହୁଇ ଚେଷ୍ଟା ନିମିତ୍ତ ଧନ୍ୟବାଦ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକମାନେ
 ଏହିପ୍ରକାର ସାଧୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ବୁଝା ହେଉଲୁ
 ଏପରି ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ନୂତନ ମାକ-
 ଲେଟ୍ଟି ଗ୍ରାଫ୍ଟ ସାହେବଙ୍କର ଏପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଜ୍ଞାନର ପରିଚୟ ପାଇ ଅମ୍ବେମାନେ କୃତାର୍ଥ
 ହୋଇଅଛୁ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟ ବୋଲୁଅଛୁ
 ଏପରି ବଚେକ, ବିଚାରଣ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟପର୍-
 ସୁଣ ଦାକମ ଭାବକୁ ମିଳଇ ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଯାଉବ ଖାନ ଏବଂ ଅର୍ମାରକ
 ସୈନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅତ୍ତ ଗୋଟିଏ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ
 ଯାଇଅଛି । ଯାଉବଙ୍କ ପକ୍ଷର ସରଦାର ମହ-
 ମ୍ମଦ ହସନ ଖାନ ସୁଗରରେ ଥିବା ଅର୍ମାରକ
 ଖାସାଦାର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋପନ ଭାବରେ ଅକ୍ଷମଣ
 କର କ * ଶକ୍ତ ନିଅସ୍ତ କଲେ । ଅର୍ମାରକ
 ସରଦାର ଏ ସମ୍ବାଦ ଶୁଣି ଗତ ଜୁନ ମାସ
 ତା ୧୧ ରଖରେ ଶିରସ୍ତର ଶୁଭଶିରୁ
 ଦୁଇପଲଟନ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଏକପଲଟନ ପଦାତିକ
 ଏବଂ ଦୁଇଗୋଟା ଗୋପ ନେଇ ଚଢ଼ାଇ
 କଲେ । ବାଟରେ ସରଦାର ମହମ୍ମଦ ହସନ
 ଏବଂ ଅବଦୁଲ୍ଲା ଖାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅନେକ
 ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ହେଟ ଦେବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ପ୍ରାୟ ତିନିଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଭୀଷଣ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା ଏବଂ ପକ୍ଷେଷରେ ଗୁରୁତ-
 ମାନେ ପରାସ୍ତ ହେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ୧୩୦ ଜଣ ଦତ୍ତ ଓ ଅହତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଏହା ଛଡ଼ା ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ମୁତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସରଦାର
 ଅବଦୁଲ୍ଲା ଖାନ ଏବଂ ଅତ୍ତ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ
 ସୈନ୍ୟକ କର୍ମରୁଦ୍ଧ ଅଛନ୍ତି । ସରଦାର ମହମ୍ମଦ
 ହସନ ଖାନ ମଧ୍ୟ ସୁରୁତର ଅଘାତ ପାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ତଳରେ ସରଦାର ହସେମ
 ଖାନ ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥାଇ ଚାହୁଁ ସୁଦ୍ଧା ଦାଓ-
 ଜାଦରେ ଡେର ପକାଇ ଥିଲେ । ସରଦାର
 ଅବଦୁଲ୍ଲା ଖାନଙ୍କ ପିତଲ ଲୁଗା ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ
 ଗୁଡ଼ିଏ ପଦ ପାୟା ଗଲା, ସେ ସତ୍ତ୍ୱେ ମର୍ତ୍ତ ଏହି
 କ ସେ ଶାସ୍ତ୍ର କାନ୍ଦାର ଉପରେ ଚଢ଼ାଇ ନ
 କରିବାରୁ ଯାଉବ ଖାନ ଭାଦାଙ୍କୁ ବିସ୍ତର ଭ
 ରସାର କରିଅଛନ୍ତି ।

କିଥିଲ ହୁଅଇ ଯେ ଯାଉବ ଖାନ ଦଶ
 ବାରହଜାର ସୈନ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଏହି ଯୁଦ୍ଧଦିନ ୧୦୦ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଭାଦାଙ୍କ
 ସେନା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ । ସେ ଗୁରୁତରୁ
 କେବଳ ଦୁଇଦିନ ବାଟ ବାଦର ଅଧିଅଛନ୍ତି ।
 ଅର୍ମାର ଅବଦୁର ରହମାନ ଖାନ ଅବଧ
 କରୁଲରେ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ମାସ ତା ୧୫-
 ରଖରେ କାନ୍ଦାରକୁ ଯାତ୍ରା କରିବେ ବୋଲି
 ପୁରୁ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଭାଦା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଘଟ-
 ବର ଆଶା ନାହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେ କାନ୍ଦା-
 ରକୁ ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ପଠାଇବାର ବନୋବସ୍ତ
 କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଣ୍ଠା ବାକୀ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁ ଯେ କଣ୍ଠା
 ବାକୀର ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ
 ନୂତନ ପରବର୍ତ୍ତନ ଘଟଣାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ-
 ଅଛି ଚାହୁଁରେ ସେଠା ନିବାସିମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ଭୁତ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବା
 କାରଣ ପୁର କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦରଖାସ୍ତ
 ଶୁଣା କରାଇବା ଏବଂ ପଠାଇବା କାରଣ ସେ-
 ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟପଦାକ୍ଷମାନେ ଏ ଜଗରକୁ ଆସି
 ଚାହୁଁର ସକଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦରଖାସ୍ତକାର-
 ମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି କ ଅନ୍ତତଃ ଚଳତ
 ବନୋବସ୍ତ ଶେଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୭ ପାଇ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପରବର୍ତ୍ତନଃ ସ୍ତବ୍ଧ ରହୁ ଏବଂ
 ସଦ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଏତେ ଚରତର ହୋଇ
 ସତ୍ୟ କରିବାକୁ ଏକାନ୍ତ ହେଉକ ଯେ ଅତ୍ତ
 ଛଅବର୍ଷ କାଳ ସମ୍ପାଦନ ପାଇନ୍ତି ତେବେ
 ଭାକୀକୁ ସୁଖ ଅନୁର୍ଗତ ନ କରି କଟକ ସହିତ
 ଯୋଗ କରନ୍ତୁ । ବାକୀ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପ୍ରା-
 ଠନା ଯେ ନିଜାନ୍ତ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଚର୍ଚ୍ଚରେ
 ହୁରୁଲି ନାହିଁ । ଏତେ କାଳ ଗଲ ଅତ୍ତ ଛଅ-
 ବର୍ଷ ବନମ୍ ଦେଲେ କ ସତ ଦେବ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଦୁହି ପାରୁ ନାହୁଁ । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱତନ୍ତ
 ଥିବାରୁ ପ୍ରଜାମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାର କଷ୍ଟ
 ଭୋଗ କରୁ ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ସେପରି ଗୁହାରି
 କେବେ ହୋଇ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବନୋବସ୍ତ
 ଶେଷ ହେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦୀର୍ଘକାଳ ବିନମ୍ ନାହିଁ
 ତେବେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଭାଦାଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କର-
 ବାର ପ୍ରୟୋଜନ କ ? ପ୍ରଧାନ ଅଭିଳାଷ ସମସ୍ତ
 ସେଠାରେ ଜାଣି ହୋଇଅଛି ଅତ୍ତ ଯେବେ
 ଅଧକ କହି ଥାଏ ଭାଦା କର ଦେଲେ ମନା
 ନାହିଁ ବରଂ ଘରେ ବସି ସେ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷା
 କରିଥିଲେ ପଛକୁ ସୁବଧା ଦେବ । ତଦୱିଳ-
 ଦାରକ କମ୍ପୁରର ଅର୍ମାର ସୁପରିଷ୍ଟେଶ୍ୱେଷା ସା-
 ହେବଙ୍କୁ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ୁଅଛି ଅଭିଳାଷୀ
 ଦେଲେ ତେତେକ ଅନ୍ୟ ମହକୁମାକୁ ବାହାର
 ଯିବ ଅବଏବ ଅମ୍ବେମାନେ କହୁଅଛୁ ଯେ
 କଟକ ସାମିଲ କରି ଦେଲେ ସେ ଅର୍ମାରମାନ
 କଟକ କଲେକଟର ଏବଂ ଜଜକ ନିକଟରେ
 ହେବ ଏବଂ ଚାହୁଁରେ ଲେକବର ଅଧକ
 କ୍ଲେଶ କହି ଦେବ ନାହିଁ । ଭାଦା ନ କରି
 ଖୋରାଧା ସୁଖ ଏବଂ କଟକ ଭିତ ମୁଦାମକୁ
 ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଦୌଡ଼ାଇବା କୌଣସି ମତେ ଯୁକ୍ତି-
 ସୁକ୍ତ ନୁହଇ । ପୂର୍ବ କମିଶ୍ନରମାନେ ବାକୀକୁ

କଟକ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରି-
ଥିଲେ ବାସ୍ତବରେ କଟକ ସଙ୍ଗେ ବାଙ୍କୀର ସମସ୍ତ
ପ୍ରକାର କାରବାର ଅଛି ଖୋରସା କ ସୁଖ
ସଙ୍ଗେ କିଛି ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକାନ୍ତ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ୱୀଥ ସାହେବ
ଆପଣା ପୁତ୍ରମତ ପରିଚାଳନା କରି ବାଙ୍କୀକୁ
କଟକ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ କରିବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ
ପରାମର୍ଶ ଦେଉନ୍ତୁ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ରାଜସ୍ୱ ଆଇନ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଆଇନ ବହିଷ୍କୃତ ରାଜସ୍ୱ ଥିବାରୁ
ଏତେ କାଳ କୌଣସି ଭୂମି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆଇନ
ସେ ପ୍ରଦେଶ ନିମନ୍ତେ ଜାଣ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।
ଏଥିରେ ସେଠା ଲୋକଙ୍କର ବିସ୍ତର ଅସୁବିଧା
ଘଟୁଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
ଲୋକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଭୂମି
ରାଜସ୍ୱ ବିଷୟକ ଗୋଟିଏ ଆଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଅଛି । ଆଇନଟି ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
ଦର୍ଶ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ରାଜସ୍ୱ ବନ୍ଦୋ-
ବସ୍ତର ନିୟମ ଜମିଦାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହ-
କାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହର ବିବରଣ, ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ
କରିବାର ବିଧି ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଦାବିମଙ୍କର କର୍ତ୍ତ୍ୱ
ବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣ ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ଲେଖା
ଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏ ଆଇନର ଅନେ-
କାଂଶ ପାଠକର ଦେଖିଅଛୁ ଯେ ଇହିଁରେ
ସକ୍ରି ବେଶିତ ହୋଇଥିବା ରାଜସ୍ୱ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
ଏବଂ ଆଦାୟର ସ୍ତୁଳ ନିୟମମାନ ଉତ୍ତମ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଚଳିତ ନିୟ-
ମରୁ ଅଧିକ ବିଭିନ୍ନ ନାହିଁ । କେତେଗୁଡ଼ିଏ
ନୂତନ ନିୟମ ଇହିଁରେ ଦେଇଅଛି ଯେ ଇହିଁ
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ ଗ୍ରାମ ସଦାଶେ କରେ
ମୋକଦମ ନିୟମ ହେବା ଗୋଟିଏ ଅଟଇ ।
ଆଇନାନୁସାରେ ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର କେତେ-
ଗୁଡ଼ିଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । ଯେଉଁ ଜମିଦାର
ଆପଣା ଜମିଦାରୀରେ ନ ଆଇ ଉତ୍ତମାନରେ
ରହି ଥାଏ ଏବଂ ଯେଉଁ ଜମିଦାରୀର ଅଂଶିକ
ସମ୍ପଦା ଅଧିକ ଭାବିକଦ୍ୱାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟମାନ
ସ୍ୱତ୍ୱରୂପେ ହୋଇ ଯାଇ ନାହିଁ ବୋଲି
ମୋକଦମ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି । ମୋକଦମ
ଗ୍ରାମର ସରଦାର ବା ପଧାନ ଭୂଲ୍ୟ ଅଟଇ ।
ସେ ଗ୍ରାମର ହଲ ମନ ସବୁ ସରକାରକୁ ଜଣା-
ଇବ ଏବଂ ଜମିଦାରଙ୍କଠାରୁ ବେତନ ପାଇବ ।
ବେତନର ପରିମାଣ ଜମା ଭୂମରେ ଶତ-

କର ଟ ୫୮ କାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।
ଏହି ମୋକଦମଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଇନର ବିଧି-
ମାନ କିଛି କଠିନ ହୋଇଅଛି କାରଣ ଜମି-
ଦାର ଭାବିକର ବେତନ ଦେବ କିନ୍ତୁ ସର-
କାରରୁ ସେ ନିୟମ ହେବ । ଅନ୍ତର୍ଗତ ଯେତେ-
ବେଳେ ସେ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କୁ ସରଦାର ହେବ
ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କଦ୍ୱାରା ଭାବାର ନିୟୋଗ ହେବା
ଉଚିତ ଥିଲା । ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ଯାହାକୁ ସର-
ଦାରରେ ବରଣ କରିବେ ସେହି ସିନା ସେ
ପଦର ଯୋଗ୍ୟ । ସରକାରୀ କର୍ମକାରକ ନିୟ-
ମ କଲେ ସେ ଲୋକଙ୍କର ସରଦାର ହୋଇ
ନ ଯାରେ । ପୁଣି ଏ ମୋକଦମମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାମର
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷାର ଭାର ଦିଆ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଇହିଁ-
ରେ ଯାହା ବ୍ୟୟ ହେବ ତାହା ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କ-
ଠାରୁ ସେ ଆଦାୟ କରିବ ଏମନ୍ତ ସମତା
ସୁଦ୍ଧା ଭାବିକ ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ଅମ୍ଭମାନ-
ଙ୍କର ଭୟ ହେଉଅଛି ଯେ ଏହାଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମ-
ବାସିଙ୍କର ସମସ୍ତରେ କଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାରେ ।
ଏକ କଣ କଲେକ୍ଟରଙ୍କର ଯେପରି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
ବିଧାନ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ହେବ ତାହା ସେ
ମୋକଦମକୁ କରିବା ସଦାଶେ କହିବେ ଏବଂ
ମୋକଦମ ଆପଣା ମୁକବର ମନ ଯୋଗାଇବା
କାରଣ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ବିଚାର ନ କରି
ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଏବଂ ଇହିଁର ବ୍ୟୟ ଅଧିକ
ହେଲେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ସହନାଶ ହେବ । ପ୍ରଜା-
ମାନଙ୍କଠାରୁ ଏ ବିଷୟରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ଯେତେ ଆଦାୟ କରିବା ଉଚିତ ଇହିଁର
ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚସୀମା ଆଇନରେ ନିରୂପିତ ହୋଇ-
ଥିଲେ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥାନ୍ତା ତାହା ହୋଇ ନ
ଥିବାରୁ ଦାବିମଙ୍କର ସ୍ୱେଚ୍ଛାରୁ କାର୍ଯ୍ୟର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ରହିଲା ଏବଂ ତାହା ଅଭ୍ୟନ୍ତ
ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ।

ସାପାହିକସଂବାଦ ।

ଏଠା ଅବତାର ଦାବେବା ଓ ବରଣ ସମୟେ ହୋଇ-
ଅଛି । ସେମାନଙ୍କର ଦୋଷ ଏହି ଯେ ବଳ ଦେଶ
କୌଣସି ଲୋକରୁ ବାର ମହୁ ବଜା ଏଠାକୁ ଅଧିକାର
ଏଠା ସାଲତମାନୀ ନକସାରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା । ସେ
ଘୋର ନକସାରେ ଶରତ ଲେଖା ନ ଥିବାରୁ କୋର୍ଟ
କସିମୁତ୍ତ ଚଳିବ କଲେ । ଏଠାରେ ତହିଁର ପାସ ଚଳିବ
କରିବାର ପାସ ନ ରଇ । କେହି ଅପାଦାର ସଦେହରେ
ଉପସ୍ଥାପିତ କର୍ମରୂପମାନେ ସମୟେ ହୋଇ ବଦଳ
ହେଉଅଛି ।

ସତ ଗୁରୁବାର ବିନ ବାଠଯୋଡ଼ି ନଦୀ ଶଳ ହୋଇ
ସିକାରୁ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ପଥରେ ବଡ଼ ସୁବିଧା ହୋଇପାରିବ ।

ଯାଜପୁରଠାରୁ ସୁବାଦ ଅଧିଅଛି ଯେ ସେଠାରେ ପ୍ରଭବନ
ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପସଲ
ଅବସ୍ଥା ରତ୍ନମ ଦେଖାଯାଏ ।

ଯାଜପୁର ଛାଡ଼ିବ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେବାଦାର ମରଜାରେ ଶ୍ରୀ
ବିବେକା ଠାକୁରଣୀଙ୍କ ସେବକ ଦ୍ରାହମ ଏକଜଣ ଅପଣା
କନ୍ୟାକୁ ବଦାହ ଦେବା ସଦାଶ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ କିଛି ଅର୍ଥ
ପ୍ରଦାନ କରି ଦୁହରୁପେ ଜଣାକ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଅଷାଡ଼ମାସ
କ ୧୨ ନ ବଦାହ ତାରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ଦିନ
କର ଦଧିମତେ ଜଣା ଘରଠାରେ ପହଞ୍ଚିକାମାତ୍ର କନ୍ୟାର
ସ୍ତବ ଉକ୍ତ ବରତ ଅପଣା ଘରୁ ବାହାର କରି ଦେଇ ଅନ୍ୟ
ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବରଣ କରି ଅଣି ରାଗୁକୁ ବଦାହ ବରଦେଲ
ପ୍ରଥମ କରି ବଦାହ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ଶାଳରେ
ପଡ଼ଇଛି ଶେଷରେ ଶିଶୁପାଳ ହୋଇ ଅପଣା ଗୃହକୁ ଯେଇ
ଗଲା ।

ସେଇ ବ୍ୟକ୍ତି ଶୁଭଦାସ ଗରୁଡ଼ ବେକରେ ଗୁରୁତର
ଅପାତ କରିଥିବା ଏସବୁବେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା ସେ ବ୍ୟକ୍ତି
କନ୍ୟାରେ ଚୌବ ସୁପୋର୍ ହୋଇଅଛି ।

ଗୁଣିଲୁଁ ଯେ ଯାଜପୁରର ସବୁତପୋଟୀ ମୁକ୍ତସୀ ଦାଦର
ବଜସ ଦୁଇ ମାସର ହୁଣି ଗୁଣିବାରୁ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ କର୍ମ ତତାଇବା ସଦାଶ
ଏଠାରୁ ବାହୁ ବଳଗମ ଦାସ ସବୁତପୋଟୀ ଯାଜପୁରକୁ
ଶିବେ ଓ କଲେକ୍ଟର ସିରସ୍ତାଦାର ବାହୁ ଜଗନ୍ନାଥନ
ଲୋକ ଉପୋଟୀର ସମତା କ ଅଧିକ ସେ ସେ ବଳଗମ
କାରୁକ ପରବର୍ତ୍ତେ ଦାଗଲଖାଇଲ ମକଦ୍ଦମା କରିବେ ଓ
ପେସ୍ୱାର ସିରସ୍ତାଦାର ଓ ପେସ୍ୱାର ଉଭୟ କର୍ମ ନବୀହ
କରିବେ । କେହି କିଛି ଅଧିକା ବେତନ ବା ଭତା ପାଇବେ
ନାହିଁ । ସରକାରଙ୍କର ଯଥା ଘର !

ଶସ୍ତର ପଥରେ ବର୍ତ୍ତିତକାରକ ମହାପ୍ରସାଦ ବିକୟ
କରିବା ଅପସ୍ୟରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ଗୁରୁରେ ଗୁରୁନ
ହେବାର ସଂବାଦ ଏହି ପୂର୍ବେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଇ ୧୮୫ ଲୋକଙ୍କ
ଉପରେ ଅର୍ଥଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅନ୍ତର କେତେ ନସର
ମକଦ୍ଦମା କରୁଅଧିକରେ ଅଛି ।

ନୂନ ଯୋକ୍ତାଳ ସମୟରେ ଗ୍ରେସ୍ ଜବାବର ଏବଂ ଗ୍ରେସ-
କୁ ଧରଣା କାରଣ ଯୋକ୍ତାଳ ଶାଳରେ ବଶେଷ ପୁଣି
ନିୟମ ହୁଅନ୍ତା । ପୁର ଏକଦାର ଏବଂ ଯୋକ୍ତାଳ ଶାଳରେ
ନିୟମିତବା ଦୁଇଜଣ କନକ୍ଟବଲ ନୂନ ଗ୍ରେସ୍ କରବା
ଅପସ୍ୟରେ ଗୁରୁ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ପ୍ରମାଣ
ହେବାରୁ ମାକ୍ଟେଟ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମାସ ବାଦ-
ଦାସ ଦତ୍ତର ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ । ଯେ ଉତ୍ତର ସେ ଉତ୍ତର
ଏସବୁ ଅସ୍ତୁ ବାହାର ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ କାଲେସରର
ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର ଏବଂ ନିରନ୍ତରିପାରିଶୀର କମିସ୍ତର
କାରୁ ସ୍ୟାଣାମ ଦାସ ଅପଣା ପୁତ୍ରଙ୍କ ବଦାହ ଉପଲକ୍ଷରେ
ଉକ୍ତ ୧୮୫୩ ଉତ୍ତର ଦାଗରେ କାଜା କଜାଇ ମାଉସ୍ତାକୁ
ପୁଣି ସର୍ବନିମ୍ନପେକଟରକ ଉପୋଟୀ ମତେ ମାକ୍ଟେଟ
ତାହାକୁ ଫରଜଦାସ ପୁର୍ବ କରୁଅଛନ୍ତି । ୧୮୫୩ ଅଜ୍ଞ
ଲୋକପ୍ରତି ବେଦେ କହୁବର ଏଥର କମିସ୍ତରମାନେ
ଅନୁରକ କରନ୍ତୁ ।

ତେଲନପୁସ୍ତ ସୁବିଅଛନ୍ତି କି ତ୍ରୁହଦେଶର ସକା ସବକ ସୀ
ତାହାକୁ ବିଷ ସୁଅର ମାସ୍ତାବର ତେଜା କରୁଅଛି । ସଦା

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳଦୀପିକା ଚା ୨ ରଖି ମାତେ ଜୁଲାଇ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

ପ୍ରେସ୍‌ର ଉପକ୍ରମ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାନ୍ୟବର ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଭୂତପୂର୍ବ ମୁଖ ମହାଶୟଙ୍କର
ଏପରି ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ଯେ ଗୋଟିଏ ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର
କରି ତାଙ୍କୁ ବ୍ରତ କରିବେ, ଏଥିକୁ ଜଗତପିତା
ଜଗଦୀଶଙ୍କ କୃପାରୁ ବୈଦିକ ମହାଶୟଙ୍କ କରୁଣା
ସନ୍ତାନ ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ହେବା ବିଷୟରେ ବରଣ
ହୋଇ ଶୁକ୍ରପକ୍ଷ ଶରଧର ପ୍ରାୟ ଭେକାନାଳକୁ
ଅଲୋକିତ କରି ଧାନକରପୁ ଲୋକମାନଙ୍କର
ଦୁଃଖ ଦୂରଣ କରିବାରୁ ଧାନବନ୍ଧୁ ନାମ ଧାରଣ
କଲେ । ଏ ମହାଶୟଙ୍କର ବ୍ରତ କର୍ମ ଅନେକ
ଦିନୁ ପୋଷ୍ୟ ପୁଅନାନ, କେବଳ ଦୈବ ପ୍ରତିବନ୍ଧ-
କ ବଶତଃ ନ ସୂଚିବାରୁ ଅଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଗଲା ।
ଉପରେକ୍ତ ମୁଖ ମହାଶୟଙ୍କ ଜୀବଦ୍ଦିନରେ
ଆଉ ଏହି ମଙ୍ଗଳକାର୍ଯ୍ୟଟି ଅପଣା ହସ୍ତରେ
ସଦ ନିବାଦ କରିଆନ୍ତେ ଭାବୀ ହେଲେ ତାଙ୍କ-
ର ମନକାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ମଧ୍ୟ ଦେଶର
ଶ୍ରାବ୍ୟ ଦର୍ଶିଥାନ୍ତା, ବନ୍ଧୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ୍ୟବଶତଃ ଭାବୀ
ଦୃଷ୍ଟପାରିଲ ନାହିଁ । ଏହିମାତ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ
ଅବସୋସ ରହିଗଲା । ଏପରି ଗୋଟିଏ ନୂତନ
ମହାକାର୍ଯ୍ୟ ଅଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରେ ଘଟି ନ ଥିଲା
ତଦା ଶ୍ରୀବାକୁ ଘଟିବାର ଅଶା ନ ଥିଲା, ବର୍ତ୍ତ-
ମାନୁ ଯେ ଭେକାନାଳ ଶ୍ରାବ୍ୟରେ ଏପରି ଘଟ-
ଣା ଘଟିଲା ଏହାକୁ ଅବଶ୍ୟ ଭେକାନାଳର ପୁଅ
ଉପସ୍ଥାପନ ଫଳ ବୋଲିବାକୁ ହେବ, ଏଥିରେ
କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏହି ବ୍ରତକାର୍ଯ୍ୟ
ସଫାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷୁ ଯେଉଁ ଟ ୫୦୦୦ ଟା

ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ତହିଁରେ ରୋଷନାଲ ଇତ୍ୟାଦି
ବାଜେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଭେଣେ ଆଉ ବ୍ରତ-
ଘରର ଅବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ଗଡ଼ଜାତର
ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ଅନୁସାରେ ରକ୍ତଧାମାମାନଙ୍କୁ
ବେଲ୍‌ର ଇତ୍ୟାଦି ତଳାଇବା ବିଷୟରେ କର୍ତ୍ତୃ-
ପକ୍ଷୀମାନେ କସୋଟରେ ତଳାଇବାକୁ ତେଣୁ
କଲେ ସ୍ୱକା ବିଚ୍ଛା ଟାଣଟାଣ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏବେ
ବଡ଼ ମହାକାର୍ଯ୍ୟରେ ରୋଷନାଲ ନ ହେଲେ
କୌଣସିରୂପେ ଭଲ ହେବ ନାହିଁ । ଏପରି
ଶ୍ରୀବ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ଉଦୟ
ହେବାରୁ ପ୍ରାୟ ଟ ୨୦୦୦ ଟା ଅପଣା ହସ୍ତରୁ
ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଐକାନ୍ତିକ ଯତ୍ନ ଓ ପରଶ୍ରମ ସହକାରେ
ଅପଣାର ମାନସିକ କ୍ରିୟାଟି ନିରାପଦରେ ସଫଳ
କରିଅଛନ୍ତି, ଏହଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଯେ
କେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରକ୍ତଭକ୍ତିର ପରତପ୍ତ ମିଳି
ଅଛି ତାହା ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ, ଏଥି ନିମ-
ନ୍ତ ଅବଶ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରମାନଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ
ହେବ । ରୋଷନାଲ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଏପରି ସୁଖରୁଚି-
ପେ ସମ୍ପନ୍ନ ହେବ ତାହା ମୁଦୂର୍ତ୍ତକ ସଫାରେ
ଦରସା କରାଯାଇ ପାରି ନ ଥିଲା । କାରଣ
କମିକ ବର୍ଣ୍ଣାର ଉପକ୍ରମ ଦେଖି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦଳାପ
ଓ ନିରୁତ୍ସାହ ଦେବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ବନ୍ଧୁ
ସୌଭାଗ୍ୟରୁ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ଗରବମାତଙ୍କ ଗୁ-
ଦାର ଶୁଣି ବହୁ ବସ୍ତୁରେ କହୁଛୁ ସଦୟ ହୋଇ
ରୋଷନାଲ କରିବା ଦିନୁଟି କେବଳ ପୂର୍ବସଦ
ଦେବାରୁ ବିଚ୍ଛା ସ୍ୱାର୍ଥ ହେଲା । ତାହାର ପର-
ଦିନିଟି ଟିକିଏ ଅନୁଗ୍ରହ ଆଉ ଇନ୍ଦ୍ରମହାଶୟଙ୍କ
କରିଥିଲେ ଏତେକ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନକାମନା
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ଆଉ ଏବେ ବିଳାପ କର-

ବାକୁ ନ ଥାନ୍ତା । ମଜଲସ ଗୁହ ନିର୍ମାଣ କର-
ବାରେ ଟ ୫୦୦୦ ଟାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବ୍ୟୟ ହୋଇ
ସଦରରୂପେ ମଗ୍ନ ହୋଇଥିଲା କମାଗଣ
ବର୍ଣ୍ଣା ହେବାରୁ ତାହାଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇ ନ ପାରି ସକଳ ପରଶ୍ରମ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ
ଗଲା । ନୂନାଧିକରେ ଆଉ କି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହା
ବିଚ୍ଛା ହୋଇଅଛି, ବୃତ୍ତାମାନଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଲୁ
ଯେ ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି କି ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଅ-
ମ୍ଭମାନେ କୌଣସି ଗଡ଼ଜାତରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ
କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ହେବାର ଦେଖି ନାହିଁ
କିମ୍ବା ଶୁଣି ନାହିଁ । ସତକ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ୍ୟରେ
କୋଶଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାତାବନୀ ହୋଇ ହୃଦୟ
ରକମର ଫୁଲର ହାତ, ପତାକା, ଶାଖା, ଫାନୁସ
ସମ୍ପ୍ରାୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ୍ୟରେ ଶୁଣିମତି ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ
ତତ୍ତ୍ୱିଣ ଅଲୋକମୟ ହୋଇଥିଲା । ଠାବେ
ନଦୁବଳ, ଇମରୁ, ଭୃଗୁ, ରେଣୁ, କାହାଳିଅଦି
ଦେଶୀୟ ବାଦ୍ୟ ଥିଲେ ଅହୋରାତ୍ର ଭିନଦନ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ପାନୀ ହେଉ ଥିଲା । ଆଉ ବାଣର
ଗଢ଼ନରେ କର୍ଣ୍ଣ ସୁଧୁ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ।
କାହାଳିଅଦି କାହାଳିକୁ ଶୁଣି ନ ଥିଲା, ଅନେକ
ଅତୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ନାଚବାଲ ଅସି ଗୁପ୍ତାର
ଜାଗାବରଜାଗା ନୂତନ କରିବ ଚେ ରକ୍ତ ଭୋର
କରି ଦେଇଥିଲେ, ପ୍ରାୟ ଏକଶତ ପଞ୍ଚାଶୁ କମ
ନାଟ ହେବ ନାହିଁ । ମହାଶୟ ଅମାରରେ
ହୁମଶୟ ବିଚ୍ଛାମାନ ଦେବା ସମୟରେ ଦୁର୍-
ଲ୍ଲଭ୍ୟରେ ଧାରଣରେ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କର ଭକ୍ତତା
ଉପରେ ନୂତନ ହୋଇଥିଲା । ଆଉ ଉପକ-
ରଣମାନ ଯାହାକି ଗଢ଼ଣରେ ଥିଲା ତାହା
ଅଥବା ବାଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିପ୍ରାରିତ ହୋଇ ସୁଦୃଷ୍ୟ

(୨)

ଓ ମନୋହରରେ ପଢ଼ିଥିବାର ହୋଇଥିଲା । ସତ୍ତ୍ୱର ଦୁଇପାଠ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀକାର ଓ ଗାନ୍ଧିରାଜା କରବା ସହାୟତା ମନ୍ଦିରା ଜାଗା, ସୁଲିପ ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ବନୋଦପୁ ହୋଇଥିଲା, ତଥାପି ମନୁଷ୍ୟ ଏବେ ଭିତ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଶ୍ରେଣୀରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନେ ଆପଣା ଦେହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୁଚିନା ବସ୍ତୁକର ହୋଇ ଛାଡ଼ିଲେ । ଏହି ଅବସରରେ ଅନେକ ମଦ୍ୟମଦକ ଓ ଭେଲ ଲୁଚି ଯାଏ ହୋଇ ଗଲା ।

ଅନୁମାନରେ ୨୦ ଦିନାର ଲେକରୁ ବମ ଲମ୍ପି ନ ଥିଲେ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ସୁଦେଶ ଛତା ବିଦେଶରୁ ଅନେକ ଦେଶବାସୀର ଆସିଥିଲେ ବୁଦ୍ଧତାର ଦିନ ମନୁଷ୍ୟରେ ଏବେ ଭିତ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରମୁଖ କୌଣସି ମତେ ଦେବଦର୍ଶନକୁ ଯାଇ ନ ଯାଇ ବହୁତ ଯାଇ ସୁନଃ ସୁକବାଟୀକୁ ଯେଉଁ ଆସିଲେ, ସଜ୍ଜତ ମଧ୍ୟ ଏ ଗୋଲମାଲରେ ହସ୍ତ ଦେଇ ଚାଲିଗଲା ହୋଇଗଲା । ଏ ବଡ଼ ଲାଭର ବିଷୟ ଯେ ଏବେବତ୍ତ ଗୋଲମାଲରେ ବାଦର ପ୍ରଭୁ କେହି ଅଭ୍ୟାସର କରସାର ନାହିଁ । ତମ୍ଭା ନାଦାର

ବହୁ ଅନିଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ଏପରି ଦଶଭାଗର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସ୍ତୁଲୋକମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଭରମ ବସାବୁଦ ଓ ଭୟସ୍ତରୁ ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀ ଯାଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଏମାନଙ୍କୁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରବା ନିମିତ୍ତ ଭୟସ୍ତରୁ ଲୋକ ଦେଖି ସୁଖରୁ ନିସ୍ତରୁ ହସ ଯାଇଥିଲା । ମହାରାଜାଙ୍କ ଦୋମତରୁ ଶୁଦ୍ଧ ବଲେର ଛାଡ଼ି ରାଜ୍ୟସରେ ପୁସିକିତ ହୋଇ ଅସୁମଙ୍ଗଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଶ ଜାକଜମକରେ ମଜଲସ ହେଉଥିଲା । ଦାରମୋନଥ ଅର୍ଜୁ କେତେକ ଇଙ୍ଗରେଇ ବାଜାର ସ୍ତର ବଶେଷରେ କର୍ମି କୁବରକୁ ପଦ୍ମ କରୁଥିଲା । ନାନା ପ୍ରକାର ଅରର ଓ ବାସନା ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ।

ବିଶେଷରେ ବେଶଳା ହାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଉଚ୍ଚଯାଗାମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ ଫଟକର ବନୋଦପୁ ହୋଇଥିଲା ଏବ ଏହାର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ୱରେ ସୁନର ପ୍ରତିମାମାନ ସାଜ ପରିଧାନ କର ଦଗ୍ରାସୁମାନ ହୋଇଥିବାରୁ ଦ୍ୱାରକମାନ ବଡ଼ ଚମତ୍କାର ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହାର୍ଯ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ଏହି ହାର୍ଯ୍ୟଟି ଲୋକମାନଙ୍କ

ମନକୁ ବିଶେଷରୂପେ ଆକର୍ଷଣ କରୁଥିଲା ଏହି-ରୂପ ଗୋଟିଏ ଫଟକ ହୋଇଥିଲା ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ସଦର ଦରୋଜା ଫଟକ ସଦ୍ୟାପେକ୍ଷା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଫାଦରମାନୋରସ୍ତୁ ନାମକ ଏକପ୍ରକାର ଚାମାଷା ହୋଇଗଲା ଏ ଚାମାଷାଟି ବଡ଼ କୌତୁହଳକର ଅଟେ । ଅନେକପ୍ରକାର ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏବେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରତ ଥିଲେ ଦେ ସେମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତର ସୁଦର୍ଶନ କରବାର ଦୂରସତ ଥିଲା ନାହିଁ । ମଧ୍ୟ ଆଦାର ଓ ନଦା ଏକାବେଳେକେ ପାଷୋର ପକାଇଲେ ଯାଦା ଦେଉ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ କୃପାରୁ ଏହି ମଙ୍ଗଳ ହାର୍ଯ୍ୟଟି ଏକପ୍ରକାର କର୍ପୂର ଓ ନିସ୍ତପରେ ନିସ୍ତାପ ହୋଇଗଲା ।

ଉପସହାର ପ୍ରକ୍ରେ ସୁପରଡେଗ୍ରେଫ ସାହେବ ମହସୁଫକୁ ଅର୍ଥ ଗ୍ରାହଣା ଯେ ମହାରାଜାଙ୍କ ମଙ୍ଗଳକୃତ ସମସ୍ତକୁ ଯେପରି ଭୂତମ କରୁର କରବେ ରହି ।

ମାମାମା } ସମ୍ପାଦକ
 ଚେକାନାଳ } ଭୁକ୍ତବିହାରୀ ଦାସ ।

ଫଟୋ ମୁଦ୍ରଣ ଦେଖ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୨ ଗ

ପୃ ୨୮୫୩

ବା ୧ ରଖ ମାତ୍ରେ କରୁର ସକ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁ। ଅପ୍ତାଦ ୧ ୨୭ ନ ସକ ୧୮୮୮ ସାଲ ଶକବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪ ୨୯
ମଙ୍ଗଳପାଣି ତାଳମାସୁଲ ୪ ୧୫୭

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନାଲର ଶାଖା ଜମ୍ବୁଲକ୍ ପ୍ରସ୍ତୁ-
ତ ଦୋଇ ତଳର ମାସ ଆରମ୍ଭଠାରୁ ସାଧାରଣ
କାରବାର ନିମିତ୍ତ ଫିଟିଅଛି । ଏଥିର ଇଂରାଜୀ
ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ତାନାନ୍ତରରେ ଦିଆ ଗଲା । ନାଲ
ମାସୁଲର ବିବରଣ ସକ ୧୮୮୦ ମସିହା ଅଗସ୍ତ
ମାସ ୩୧ ରଖ କଲକତା ଗଜେଟର ପୃ ୨୦୭
ସ୍ତରେ ଲେଖାଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ବଖାଣରକୁ
ସିଦ୍ଧା ଅସିଦ୍ଧର ଅନେକ ସୁବିଧା ହେଲା ।

ତୁରନ୍ତର ପୂର୍ବ ସମାହି ସୁଲଭାନ ଅବଦୁଲ
ଅଜକକ୍ ଭାଦ୍ରବର କେତେକ ଶୁକରବାକର
ମିଶି ଦେବା କରଥିଲେ । ଏତେ ଦିନରେ ସେ
କଥା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ମିଧତପାସା ଏବଂ ଅଭି
ଏଗାର ଜଣଙ୍କ ଉପରେ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣ ହୋ-
ଇଅଛି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ମିଧତପାସା ମହମ୍ମଦପାସା
ନୁରୁପାସା ଏବଂ ଅଭି ଜ ୨ ଜଣ ଉପରେ
ପ୍ରାଣ ଦଣ୍ଡର ଆଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ
ଦୁଇଜଣ ଦଣ୍ଡବର୍ଷ ଲେଖାଏ କାରାଦାସ ଦଣ୍ଡ
ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଶରକର ବାର୍ଷିକ
ଟ ୪୯ କା ଲେଖାଏ ସ୍ତରେ ଭିନିକୋଟି ଟଙ୍କା
ରଖ କରବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେଉଁ
ମାନେ ଏହି ଉପାୟଦ୍ୱାରା ଟଙ୍କା ଜମା କରବାକୁ
ଇଚ୍ଛୁକ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ତଳର ମାସ ୩୧
ରଖରେ ଦରଖାସ୍ତ କରବାକୁ ହେବ । ଦର-

ଖାସୁର ଫାରମ ଏବଂ ଚତୁସଂକୀର୍ତ୍ତ ଅନୁଧ୍ୟାନ
ନିୟମନାମ ସରକାରୀ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁ ମାନେ ନିରର୍ଥକ ଅନେକ
ଟଙ୍କା ଆପଣା ଘରେ ବନ କର ରଖିଅଛନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କର ଏ ସୁଯୋଗ ଇ୍ୟାଗ କରବା ଉ-
ଚିତ ନୁହଇ ।

ସହରର ଝାଡୁଆଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ପୋଖରକୁ
ଯୋଡ଼ିବା ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଅସଫ୍ୟ ଦୁର୍ଗମସ୍ତ
ବାସି ଜାତି ବସାଇବା ଅଭିଯୋଗରେ କଲକତା-
ବାସୀ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ସେଠା ମିଉନିସିପଲ କମିଶ୍ନ-
ରଙ୍କ ନାମରେ ଫଇଜଦାରରେ ଅଭିଯୋଗ
କରୁଅଛୁ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଷୟ ଶେଷ ହୋଇ
ନାହିଁ ବୋଧ ହୁଅଇ ମିଉନିସିପାଲ କର୍ମଚାରୀ-
ମାନେ ଏହାଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ପାଇବେ
ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ବିପୁର ସାଧାରଣ ଉପକାର ହେବ ।
ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ଅସୁକେଶୀୟ ଲୋ-
କମାନେ ଏଥିରୁ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ଦାୟିତ୍ୱ
କଲନା କରି ପାର ଉପସ୍ତୁଳ ପ୍ରଜାକାରର
ତେଜ୍ଞା କରବେ ।

ଗର କେତେକଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ବର୍ଷରେ
ଗୋଟିଏ ଅଥବା ଯୋଡ଼ିଏ ଧୁମକେତୁ ବା ଲ-
ଖାତାର ଦୃଶ୍ୟ ହେବାର ସମ୍ଭାବ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ
ଆସୁ ଅଛି ଏବଂ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକ
ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଭାତ ନିକ୍ଷୁ ସଙ୍ଗରେ

ଏହି ଧୁମକେତୁ ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦେଖା
ଗଲା । ତଦୁତ୍ତରୁ ସଞ୍ଜପହରା ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ପା-
ଖରେ ଦେଖା ଗଲା । ଏହି ଉତ୍ତମ୍ ଧୁମକେତୁ
ଗୋଟିଏ କମ୍ପା ପୃଥକ୍ ଦିଗ୍ରେ ଅଛି କେହି
ଜ୍ୟୋତିଷ ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି କହି ନା-
ହାନ୍ତି । ଯାହା ହେଉ ଧୁମକେତୁ ଉତ୍ତମ୍
ହେବାର ଦେଖି ଲୋକେ ନାନାପ୍ରକାର ଅପ-
ଜ୍ଞାନର ଆଶଙ୍କା କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଲକତାରୁ ଭାରତୀୟ ଯୋଗେ ସବାଦ ଅସି-
ଅଛି କି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗ୍ରାଣ୍ଡଜଫ ସାହେବ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପଦ ପ୍ରହର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ସେ
ଇଞ୍ଡିରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
ଉକ୍ତ ପଦ ଉଠାଇ ଦେଇ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଜଣେ
ଲେଫ୍ଟିନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ତହିଁ କି ସେଜଣେ ଅବଶ୍ୟେଷ
କହିଅଛନ୍ତି ଏହା କରବାକୁ ହେଲେ ଖଣ୍ଡିଏ
ନୂତନ ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଭାଦ୍ରା ଜାଣ
ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବ ସୁତରାଂ କେତେକାଳ
ଉକ୍ତ ପଦ ଶୂନ୍ୟ ରହି ପାରେ ନାହିଁ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ
ଏବଂ ବମ୍ବେରେ ବଙ୍ଗଳା ତୁଲ୍ୟ ଲେଫ୍ଟି-
ନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ଅନେକ ବ୍ୟୟ
ଉଣା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଅଥଚ କାର୍ଯ୍ୟର
କ୍ଷତି ହେବାର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ ।

କନିକା ଉଦ୍‌ସିଲଦାର ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ

ନିଜେ ମୋକଦ୍ଦମା ଗର ସୋମବାର ଦିନ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଜଣେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଗୁମ୍ଫା ସାହେବ ନିଷ୍ପତ୍ତି କଲେ । ସେ ଅପାମିକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ତାହା ଉପରେ ଦୁଇବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଟ ୫୦୦ କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ନ ଦେଲେ ଆଉ ଛମାସ କାରାଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡଦିଆନ କରାଅଛନ୍ତି । ଦୁଇବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଛମାସ କଠିନ ପରଶ୍ରମ ସହର ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ କାଳ ବନା ପରଶ୍ରମରେ ଅଟଇ । ମୋକଦ୍ଦମାର ଗୁମ୍ଫା ନ ଦେଖି କିଛି କହି ନ ପାରୁ କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ବିବେଚନାରେ ଦଣ୍ଡ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ହୋଇଅଛି । ଅଭିଯୋଗରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ କେବଳ ସଲମା ଓ ବ୍ୟବହାର ନେଇଥିଲେ କାହାର ହଲ ମନ କରିବା କାରଣ କାହାର ଠାରୁ କିଛି ନେବାର କେହି କହି ନାହିଁ ବରଂ ବିନିକାର ପ୍ରକାମାନେ ଅବଧି ତାହାଙ୍କଠାରେ ଅନୁରକ୍ତ ରହିଥିବାର ସେମାନଙ୍କ କଥାରୁ ଜଣା ଯାଏ ।

ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ଅଟେ ପାଠକଙ୍କୁ କି ବାବୁ ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ର ଗୁମ୍ଫା ଅପରା ବ୍ୟୟରେ ଏକ ଦଳ ପଣ୍ଡିତ ନିୟୁକ୍ତ କରି ଏକ ଶ୍ରୀଗାଣନା ବସାଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାଭାରତ ପୁସ୍ତକ କ୍ରମେ ଅନୁବାଦ ଓ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କରାଇ ବନା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ଏ ମହାଶୟ ଉପାଦାନେକ ନୁହନ୍ତି ମାତ୍ର ଏହାଙ୍କର ମନ କଡ଼ ଏକ କେବଳ ଶ୍ରୀ ଓ ସାଧାରଣ ଉପକାର ସକାଶେ ଏପରି ମହତ୍ତ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟଟି ସାଧନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହିପରି ସମାୟୁଗର ବିଶୁଦ୍ଧ ଅନୁବାଦ ବାହାର କରିବା ତାହାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ହୋଇଅଛି । ଅନେକ ଲୋକ ମନେ କରନ୍ତି ଯେ ତାହାଙ୍କର ଟଙ୍କା ନାହିଁ ବୋଲି ସେ ବାଞ୍ଛିତ ସାଧାରଣ ହିତକାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଉଦାତ୍ତତରମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ ଅଲୋଚନା କରିବାର ଉଚିତ । ପ୍ରକୃତ କଥା ଏହି ଯେ ମନମୂଳ । ମନ ଦେଲେ ଉଦ୍ୟମ ଦେବ ଏବଂ ଉଦ୍ୟମ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବାର କୃପିତ ଦେଖା ଯାଏ ।

ଅଗାମୀ ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରାତଃକାଳରେ ଭାରତର ସ୍ଵାଧୀନତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ଶାୟକ୍ତ କଲେକଟର ସାହେବ ଆସ୍ତର କରିଅଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାନର ଅଭିଗମକୁ ବୋଧ ହୁଅଇ

ଅଧିକାରୀ ସକାଶେ ସ୍ଵାଗତର ହେବା ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍ତମ କୋରଥୁବା ପ୍ରାୟ ଟ ୨୦୦୦ କା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବ । ଅଧିକାରୀ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସାଧ ବର୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅବଧି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶ୍ରମ ହୋଇ ନ ଥିବା ସଦ୍ୟପି କି ଦୁଃଖ ଏବଂ ଲଜାର ବିଷୟ ଅଟଇ ତଥା ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ କିଛି ଶତ ଦେବା ଉଚିତ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଅନୁମୋଦନେ ଅନନ୍ଦ ସହର ଦେଖୁଅଛି ଯେ ହେବା କ୍ରମେ ବଢ଼ୁଅଛି । ଅନ୍ୟତମ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁରଂ ୧୫ । ୧୭ ଦକାର ଟଙ୍କା ପାଣି ଦେବ ଏବଂ ଇହିଁରେ ଅନାୟାସରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ଘର ହୋଇ ପାରେ ଏବଂ ଇହିଁରେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ପ୍ରଭୃତି ହୋଇ ଏ ନଗରର ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ଵ ଅର୍ଥକ ପୁଣି ଦେବ । ଅନ୍ୟ ଏ ଟଙ୍କାକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମତେ ନିୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ ନୁହଇ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନେ ଅଗାମୀଙ୍କୁ କି ନଗରବାସୀ ହେବାଦାମାନେ ଶକ୍ତିରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଆପଣା ସକଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରକ୍ଷା କରିବେ ।

— * —

ଶିବପୁର ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକ କଲେଜର ଯେଉଁ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନେ ବହୁତ ହୋଇ ଥିଲେ ସେମାନେ ଯଥା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରି ଅଗାମୀ ନବମ୍ବର ମାସରୁ ପୁନର୍ବାର କଲେଜରେ ଭରତ କରିବାର ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତିରେକଟର ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଯେଉଁ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ଇତନ ସାହେବ ଲେଫ୍ଟିନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଇହିଁର ଯେଉଁ ଉତ୍ତର ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ କଲିକତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ସଦ୍ୟପି କି ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନେ ଏକତ୍ରେ ମିଶି ଦରଖାସ୍ତ କରିଥିବାରୁ କଲେଜର ନିୟମ ଲଘନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କିମ୍ପୂ ପରମାଗରେ ଉକ୍ତପଣିଆ ଦେଖାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ତିରେକଟରର ପତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଗୃହାର କରିବାର କାରଣ ଥିଲା । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେ ବିଷୟରେ କିଛି ବିଚାର ନ କରି କେବଳ ବାଳକମାନଙ୍କ ଉପରେ ସର୍ବ ଦୋଷ ଢାଳି ଦେଲେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରିବାରୁ ସ୍ଵକା ହୁଟି କଲେ ନାହିଁ । ଇତନ ସାହେବଙ୍କର ଏପରି ବିଚାରରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଯେମନ୍ତ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଭର-

ଣ୍ଡା କଲେ ସେପରି ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଯଥାର୍ଥ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନ ବୋଧ ହୋଇ ଆତ୍ମନା ଏବଂ ହିତକାରୀକୁ ଅର୍ଥ ଏପରି ଘଟଣା ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ନରସିଂହ ବିପ୍ଳବ ନ ଦେଲେ ମନ ମାନଇ ନାହିଁ । ବଳପୂର୍ବକ ସାଧନ ହେବାକୁ ହୁଏ ଗାନ୍ଧୀ ନୁହଇ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜପତ୍ରିକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ମହାରାଜା ଜଣେ ନୂତନ ମନ୍ତ୍ରୀ ନିୟୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ପରତତ୍ତ୍ଵ ସମ୍ପାଦକ ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯଥା;—

“ଏହାଙ୍କର ନାମ ଗୋବିନ୍ଦଚାନ୍ଦ; ବ୍ୟସ ଗ୍ରାସ ଶାନ୍ତିର କିଛି ବପାବ କ ସେଠାର , ତାହା ସହ ବସ ଅଗ୍ରତର ସଦାଗ୍ରା ପରମନା , ତାହାରେ ଗ୍ରାହଣ । ଏମହାଶୟ ଅନେକବନ୍ଧୁ ଅନୁପରଶୀୟ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସହପରଦାରେ ଅତି ଉଚ୍ଚରେ ମନରେ ମାନରେ ମନଦମାରେ , ଉଚ୍ଚରେ ଅବନପରେ ଯାତକା ଅଧ୍ୟାପକରୂପେ ସର୍ବଦା ପଦ ଅଧିକ ହୁଅନ୍ତୁ ଦେବେ ଦେବେ ତା ମହାବୀରୀ ବଦାରି ଯୋଗକରେ ପ୍ରଦୟନ ବା ଏତନ କରନ୍ତୁ । ତାହା ହୁଏ ସେ ସର୍ବଦା ମହାବୀରୀ ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ବନ୍ଦନ ବାମନୀ ବହୁସ୍ଵରାବ ପ୍ରଦାତ କରନ୍ତୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଏତ ମନେ ଗୋଦମାନ ବାଦନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭପଦ୍ୟାକ ମୋ କିନ୍ତୁ ପରମ କବ ମେଘାୟ ଦେଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରିବୁ । ବାଣୀ କ ସେମନ୍ତରେ ସେ ତାଙ୍କ ତପି ଅନେକ ଦୋଷାଦୋଷ କରିଥିଲେ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମହାବୀରୀ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦଶତା ଓ ଗୁଣଗାମର ପଦବସ୍ତ୍ର ଗ୍ରାସ ହୋଇ ତାହାଙ୍କୁ “ପୁରୁଷ ଶେଷୀ” ବୋଲି ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରି ଅପଣାର କ୍ରମେ ତାହାସବ ନିସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତୁ ।”

ପାଣି ମହାଶୟ ନିୟୋଗପୂର୍ବକ ଶିବପୁର ପାଇଁ ସକାଶକ ମହା ସମାବେଦି ସହର ବସ୍ତୁ ଆରୋହଣ ପୂର୍ବକ ଦେବତା ଦର୍ଶନ ଛଳରେ ନଗର ଭ୍ରମଣ କରି ଏଥିର ଦୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି କେବଳ ବେତନ ପାଇବେ କି ନାହିଁ କିମ୍ବା କେତେ ପାଇବେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ ମହାରାଜା ପାଣିକ ସହର କୌତୁକ ଅପବାଦନା ବ୍ୟୟରେ ତାହାଙ୍କର ବାଣୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିବେ । ଯେବେ ପ୍ରକୃତ କୌଣସି ସମତା ବ୍ୟୟରେ ଥାଏ ତାହା ହେଲେ ମହାବୀରୀ ସ୍ଵୟଂ କୌତୁକର ପୁନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରୁ ଅଧିକା ଅପବାଦ କରିବା ମଧ୍ୟ ଅସମ୍ଭବ ନୁହଇ ।

—o]o—

ପୁରୀର ରଥଯାତ୍ରା ।
ଏବର୍ଷ ଏ ଯାତ୍ରା ବଡ଼ ପୁଣ୍ୟରେ ନିର୍ବାହ ହୋଇଅଛି । ରଥ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଟଙ୍କା ଦେବା

ଓ ଠାକୁରଙ୍କ ନାମରେ କୌଣସି ବ୍ୟାପାର କି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଯାତ୍ରିକ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁକ୍ରମେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ କୌଣସି ମାତ୍ର ଉତ୍ସୁକ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥର ବଦେଶୀୟ ଯାତ୍ରିକ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକତରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବେଶୀୟ ଯାତ୍ରି ମିଶି ଗୁଣ୍ଡିଚାଦଳ ପ୍ରାୟ ଲକ୍ଷେ ଲୋକର ଜନତା ବଡ଼ ଦାଗ୍ରରେ ହୋଇଥିଲା । କଲେକଟର ଗଡ଼ଫ୍ରେ ସାହେବ ସମସ୍ତ ବଳୋକସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଚକ୍ରାବତୀରଣ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଯନ୍ତ୍ର ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୂଜାକ କରାଯାଇଥିଲା । କଲେକଟର ସିରସ୍ତାଦାରଙ୍କ ଜଣାଣକା ମତେ ପ୍ରଥମ ଆଜ୍ଞା ରହିତ କରି ପୂଜା ନିୟମାନୁସାରେ ସମସ୍ତ ଅମଳକୁ ମନ୍ଦିରରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କଲେ ଏବଂ ଆସେ ଓ ପୁଲିସ ସାହେବ ଅନୁସନ୍ଧେ ମନ୍ଦିର ଓ ରଥ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ସମାଧାନ କରାଇଲେ ।

ନବଯୌବନ ଯାତ୍ରୀର ଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ସନ୍ତୋଷଜନକରୂପେ ସମାଧାନ ହେଲା । ରବିବାର ରାତ୍ରି ଉତ୍କଳପ୍ରଦରଠାରେ କବାଟ ଫିଟାଇ ଦଥ ଗଲ ଓ ଉତ୍କଳ ଆରଦନ ସକାଳ ଅଠାଦଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଦର୍ଶନ ପାଇଲେ ।

ତା ୨୨ ରଖ ଜୁନ ସୋମବାର ଅପରାହ୍ଣ କାଳରେ ରଥ ସବୁ ସିଂହଦ୍ୱାରକୁ ଟଣା ହେବାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଆରଦନ ଅର୍ଥାତ୍ ତା ୨୮ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର ଗୁଣ୍ଡିଚାଦଳ ସକାଳେ ସମସ୍ତ ରଥ ସିଂହଦ୍ୱାର ଯଥାସ୍ଥାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଲା । ଠାକୁରମାନଙ୍କର ଅପରାହ୍ଣ କାଳରେ ପହୁଣ୍ଡି ବଜେ ହେଲା ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂର୍ବ ରଥରେ ବସିଲେ । ଏ ଦିନ ଉତ୍କଳା ହୋଇ ନାହିଁ ।

ତା ୨୯ ରଖ ସକାଳ ରଥ ଟଣା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ସେହି ଦିନ ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥ ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିରରେ ପହୁଣ୍ଡିଲା । ଗତ ମାସ ତା ୩୦ ରଖ ଓ ତଳତ ମାସ ତା ୧ ରଖରେ ସହଦ୍ରା ଏବଂ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥମାନ ଟଣା ହୋଇ ଶେଷ ବଡ଼ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ରଥ ଗୁଣ୍ଡିଚାମନ୍ଦିରଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଏବଂ ତଳତ ମାସ ତା ୨ ରଖ ଶନିବାର ଅପରାହ୍ଣରେ ଠାକୁରମାନେ ଗୁଣ୍ଡିଚାମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଏହି ପହୁଣ୍ଡି ବଜେ ସମୟରେ ଭାଷା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଥିଲେ ହେଁ ମାଳିଙ୍ଗେଟ ଏବଂ ପୁଲିସ ସାହେବମାନେ ଉକ୍ତ ଏ ଗୁରୁତର ଦାମକୁ ଶେଷ

କରବାରେ ମାଡ଼ିଥିଲେ । ଗୁଣ୍ଡିଚା କର୍ମଗୁରୁମାନେ ବିଶେଷ ଚୁକ୍ତି କରିଥିବାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । କେବଳ ଶନିବାର ଦିନ ସକାଳେ ଗୁଣ୍ଡିଚା ଲୋକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥିବାରୁ ସାହେବମାନେ ପହୁଣ୍ଡି ବଜେ କରାଇବାକୁ ଆସି ଫେର ଯାଇଥିଲେ ନୋହିଲେ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ର ଠାକୁରମାନେ ଗୁଣ୍ଡିଚାମନ୍ଦିରରେ ପହୁଣ୍ଡିବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣା ଯାଉଥିଲେ ସେ ହାକିମ ଏବଂ ଗୁଣ୍ଡିଚା କର୍ମଗୁରୁମାନେ ଯୌଦ୍ଧ୍ୟଭାବରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଏକଟି ମାଳିଙ୍ଗେଟ ଶାସ୍ତ୍ର ଗଡ଼ଫ୍ରେ ସାହେବଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଅଭ୍ୟନ୍ତର ପ୍ରଶଂସାୟୁ ଅଟଇ ।

ଦୁର୍ଗିତ ଅଭ୍ୟାଗରର ଶାସ୍ତ୍ର ।

ମଦନ୍ତ ଭାଗବତଗୁମାନଙ୍କ ଦାସଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରଦାଳ ଦୈତ୍ୟର ଦାସ ବାଟରେ ମାତ୍ର ଖାଇବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏଥିପୂର୍ବେ ସମ୍ଭେଷରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ସେ ମୋକଦ୍ଦମା ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଅଛି । ବାପା ବନ୍ଧୁ ଅନୁସାରେ ବେଞ୍ଚରେ ନାଲିଶ କରି ଥିଲା ମାତ୍ର ବାବୁ କାଳପଦ ବାନୁର୍ଯ୍ୟାଳ ଯୋଗେ ମାରଫିଟ ହୋଇଥିବା ଓ ସେ ବେଞ୍ଚରେ ଜଣେ ଅବୈତନକ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଥିବାରୁ ସେଠାରେ ଯଥାର୍ଥ ବଗୁର ହୋଇ ନ ପାରବାର ବେନାମୀ ଦରଖାସ୍ତ୍ର କର୍ମଗନରରେ ପଡ଼ିବାରୁ ମୋକଦ୍ଦମା ବେଞ୍ଚରୁ ଖାଇକ ହୋଇ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଦନ ରାୟ ଜେପୁଟୀ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟକୁ ଅର୍ପିତ ହେଲା । ବାପାର ଗୁହାରି ଏହି ମୋହର ମୁକ୍ତି ଓ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଦାଲତରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳୁଅଛି କାଳିକାକୁ ମଧୁର ମୁକ୍ତି ହୋଇ ଟଙ୍କା ରଖ ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକାରରେ ଭାବାର ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ମାରଫିଟର ଜିନିଷ ଗୁରୁଦିନ ପୂର୍ବେ କଟକରେ କାଳିକାକୁ ମୋହେ ଧମକାଇ ଥିଲେ ଘଟଣାଦିନ ସକାଳେ ଓକାଲର ମୋହରର ବସାକୁ ଯାଉଥିଲ ବାଟରେ ଜଣେ ଅପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମୋହେ ପ୍ରଥମେ ଗୁପ୍ତତା ଓ ଉତ୍ସାହରେ କୋଭାରେ ମାତ୍ର ପଲାଇ ଗଲା । ମୋହର ଜ୍ଞାତମାନେ ସନ୍ଧାନ ପୂର୍ବକ ଏହି ମୁଦାଲ ଗୋପୀ ସିଂହକୁ କୌଣସି ଛଳନାରେ ଆଣି ମୋହେ ଦେଖାଇବାରୁ ମୁଁ ଚିତ୍ତଲି ଯେ ଏହି ମୋହେ ମାତ୍ର ଅଛି ବାପାର ମାମଲ ସାକ୍ଷିମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦର ପରିଚୟ ଓ ମାରଫିଟ ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରମାଣ ହେଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ଉତ୍ତର ଦେଲା

ବାପାକୁ ଦାତ୍ତ ମାତ୍ରବାର ଜନରୁ ବେବାରୁ ସେ ମୋହେ ତାକି କହିଲା ମୋହର ଜାତରେ ବଟା ଆସୁଅଛି ତୁ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ନେଇ କହ ସେ ମୁଁ ମାଲିଅଛି ତୁ ଏହା କହିଲେ ମୁଁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇ ଯିବି ମୁଁ ଏଥିରେ ଅସନ୍ତୋଷ ହେବାରୁ ସେ ମୋହ ନାମରେ ମିଥ୍ୟା ନାଲିଶ କରିଅଛି । ଏକଥା ଅତି ଅସଙ୍ଗତ ଅସମ୍ଭବ ଓ ଏଥିର ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାସ ଯୋଗ୍ୟ ନ ହେଲା । ମିତ୍ତନସମ୍ପଲ ନାମଦାର ବିଶେଷର ସିଂହ ପ୍ରତିବାଦୀ ପକ୍ଷରେ ସାକ୍ଷ ଦେଇଥିଲା ମାତ୍ର ସେ ବାପା ପ୍ରତିବାଦୀ କାହାରିକୁ ଚିତ୍ତ ନ ଥିବାର କହିଲେ ହେଁ ପ୍ରତିବାଦୀର ଖଲାସୀ ପକ୍ଷରେ ସତେଣୁ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହେବାରୁ ଭାବାର ସାକ୍ଷ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହେଲା । ଅତୁର ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଯେ ବିଶେଷର ନିଜେ ଦାତ୍ତ ମାତ୍ର କଥା ଉଠାଇଅଛି କାରଣ ସେ ଓ ଗୋପୀ ସିଂହ ଦୁହେଁ ମାରଫିଟର ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଉତ୍ତରେ କାଳିକାକୁ ଠାକୁର ଯାଇ କହିଲେ ଦୈତ୍ୟର ଦାସକୁ ଜଣେ ଦାତ୍ତ ବାତେଇ ପଲାଇ ଗଲା ଚନ୍ଦ୍ର କାଳିକାକୁ ଓ ସେ ଦୁଇଜଣ ଉଠି ଯାଇ ଗୋପନରେ କି କଥୋପକଥନ କଲେ । ଏହି ପ୍ରକାରରେ ସଫାର ଅପ୍ରମାଣ ଓ ବାପାର ଗୁହାରି ସପ୍ରମାଣ ହେବାରୁ ଅପରାଧର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଜେପୁଟୀ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଗୋପୀ ସିଂହ ପ୍ରତିବାଦୀକୁ ଜନମାସ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ସହକାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଏ ଦଗ୍ରାଜ୍ଞା ଯେ ଅତି ଯଥାର୍ଥ ହୋଇଅଛି ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଗୈର-ଶିକ୍ଷା ମାତ୍ର ଏହି ପରି ଶାସ୍ତ୍ର ଉଚିତ ଅଟେ । ମାରଫିଟର କାରଣ ବିଷୟରେ ଜେପୁଟୀ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବୋଲନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁପ୍ତରେ ଆଇ ଗୋପୀ ସିଂହଦ୍ୱାରା ବାପାକୁ ମତ୍ର ମରାଦବାରେ ବନ୍ଧୁ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏଥିକୁ ବାପା ଅନୁମାନ କରେ ଯେ କାଳିକାକୁ ଭାକୁ ମାତ୍ର ମରାଦଅଛି । କାରଣ ବାବୁ ମଧୁକୁ ଟଙ୍କା ଦେଉଅଛନ୍ତି ଓ ସେ ମକଦ୍ଦମା ଜିଣିଲେ ବାବୁ ଟଙ୍କା ପାଇବେ ବାପା ଭାବାର ମୁକ୍ତି ପକ୍ଷରେ ଉତ୍ତମୋଗ କରୁଅଛି ସେ ଶାନ୍ତ ରହିବ ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଭାକୁ ମାତ୍ର ମରାଦଅଛି କାଳି ବାବୁଙ୍କୁ ଏ ମକଦ୍ଦମାରେ ଭଲକ ନାହିଁ ଓ ସେ ବନ୍ଧୁ ଉତ୍ତର ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଏଥିରେ ଏ ବିଷୟରେ ଅଗ୍ନେ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ନ ପାରୁଁ କନ୍ତୁ ବାପାର ଅନୁମାନ ଅନୁକ୍ରମ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ । ଜନରୁକ ସେ

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷା ମାତ୍ରେ ଜୁଲାଇ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି ଯେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଜମିଦାରୀ ଓଗେର ଭୂମିସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ନିକଟୁ କରବାର ଏବଂ କେତେକ ଇଚ୍ଛା ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଅଛନ୍ତି ସେହିମାନଙ୍କର କ୍ଷମା କରବାର କମ୍ପା ଇଚ୍ଛା ଦେବାର ଇଚ୍ଛା ଦେବ ସେମାନେ ଆମ୍ଭ ସହିତ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ପତ୍ନୀଦ୍ୱାରା ବନୋବସ୍ତୁ କରିବେ ।

ଯେ ସମସ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଓଗେର ନିକଟୁ ଦେବ ଇଚ୍ଛା କାଲିକା ସଦରଜମା ସହିତ ନମ୍ବେ ଲେଖାଗଲା ଏବଂ ଯେ ସମସ୍ତ ଇଚ୍ଛା ଦେବ ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ବକ ଚାଲିକା ମଧ୍ୟ ଦିଆଗଲା ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱାବଳୀ ଆମ୍ଭର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କଟକ ହାକିମଜାର ବସାକୁ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ଜାରିକରୁ ଏକମାସ ମଧ୍ୟରେ ଯତାରବାକୁ ଦେବ । ଇଚ୍ଛା ।

ବିକା ହେବା ଜମିଦାରୀ ଓଗେରର ଚାଲିକା ।

ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମରଜା	ସଦରଜମା	ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମରଜା	ସଦରଜମା
। ପ୍ର । ସୁଜାଡ଼ା	। ମୌ । କୁସୁମା । ବ । ଟ ୦୫୫	ଟ ୨୧୩ । ୪	। ପ୍ର । ସବୁପୁର । ଗା । ଜଗତପୁର । ବ । ଟ ୦ /		ଟ ୨୦୪୯
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ମରଜା	ଟ ୧୦୧୫	। ବ । ବିପୁଳପୁର । ବ । ବିପୁଳପୁର । ବ । ଟ ୦ /		ଟ ୧୧୨୧୦୫
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ନାଗଜଙ୍ଗ	ଟ ୩୦୫	∞ ଜମିଦାରୀ		
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ମିରଜାପୁର । ବା ଟ ୦୫୫	ଟ ୧୨୫୩/୧୦	। ପ୍ର । ସୁବଜା ମୌ । ମିରଜାପୁର ମକଦମି । ବ । ଟ ୦ । ଟ ୧୪/୧୦		
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ହେଡ଼ା । ବ । ଟ ୦୫	ଟ ୧୨୫୫/୨	। ପ୍ର । ସବୁପୁର । ଗା । ଜଗତପୁର		
। ପ୍ର । ମାଉଜରଜଗର । ମୌ । ସୁନାଖଣ୍ଡି		ଟ ୨୪୪୯	। ମୌ । ସଧାନପଡ଼ା । ବ । ଟ ୦ / ଟ ୨୫୫/୦୫		
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ବରଦୋ । ବା ଟ ୦୫୧	ଟ ୨୦୪୩/୧୧	∞ ମକଦମି		
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ମାଉଜରପୁର । ବ ।		। ପ୍ର । ଅଲଗା ଥାନେ ଅଲମଗିର । ମୌ । ଦମିଶକୁଳ		
	ଟ ୦୫ / ୨ ଟ ୧୫୫		ସରକରଜା । ବ । ଟ ୦୫ / ଟ ୧୦୧/୫		
। ପ୍ର । ଅଲଗା	। ମୌ । ପଣସପାଲ । ବ । ଟ ୦୫ / ୮ ଟ ୩୨୯୫		∞		
। ପ୍ର । ବରୁଆ	। ମୌ । ରଥପା । ବ । ଟ ୦୫ / ୧୪ ଟ ୩୫୫				

ଇଚ୍ଛା ଦେବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଚାଲିକା ।

ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମାହାଲ	ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମାହାଲ
। ପ୍ର । ସୁବଜା	। ଗା । ସୁବସିକା	। ପ୍ର । ଅଲଗା	। ଥାନେ ଅଲମଗିର
। ପ୍ର । ବରୁଆ	। ଗା । ସୁଧାମୋଦନ ପ୍ରସାଦ	। ବ । ଦୁରଗପୁର	। ବ । ଦୁରଗପୁର
। ପ୍ର । ଉତ୍ତରଗପୁର	। ଗା । ସଦରଗପୁର	∞	

ପ୍ରକାଶପାଇଁ ଏ ଇଚ୍ଛା ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମାହାଲ ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ଏକ ମାହାଲ ସମୁଦାୟ ଇଚ୍ଛା ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନ ହେଲେ ଚାହିଁଲେ କେତେକ ଅଂଶ କମ୍ପା ଯେତେ ମରଜ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ମରଜା ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ଇଚ୍ଛା ଦେବା ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ବାଧା ନାହିଁ । ଓ ଶିକ୍ଷା ମାତ୍ରେ ଜୁଲାଇ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

GOLOB CHUNDEE BOSE
GOPAL CHUNDEE BOSE.

ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ

[Faint title or header text]

[Faint paragraph of text]

[Faint paragraph of text]

[Faint paragraph of text]

[Faint paragraph of text]

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୨୩
୧୨୫୩

୩୧୨୨ ମାତ୍ର କୁମ୍ଭର ସନ ୧୯୨୩ ମସିହା । ମୁ. ଶ୍ରୀକମ୍ବ ବି. କ. ସନ ୧୯୨୩ ସାର ପତ୍ରିକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୦
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୫୧୫

ଡାକପତ୍ର ଲାଭକାରୀ ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାର ଅଛି
ଏ ଅଗ୍ରମା ମାସ ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ଚିଠି କାଟି
ଲଭ୍ୟାଦ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ କରିବାର ଖର୍ଚ୍ଚା ଗୁରୁତର
ପତ୍ରବର୍ତ୍ତରେ କେବଳ ଦୁଇଅଣା ଲେଖାଏ
ନିଅଯିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଲୋକମାନେ ଆଉ ଗୋ-
ଟିଏ ଉପକାର ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ
ଡାକପତ୍ରର କର୍ତ୍ତାମାନେ ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର
ଅଟନ୍ତି । ଉଭୟ କରୁ ପୁସ୍ତକାଦର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ
ଖର୍ଚ୍ଚା ଏହିପରି ଅଧେ ଉଣା କରିବାର ନିୟମ
ଶୀଘ୍ର ପ୍ରଚଳିତ ହେବ ।

ପାଳସ୍ତର ସର୍ବ ଉପକ୍ରମ ମୁନ୍ଦି ଦାଦର-
ବ୍ରହ୍ମକ୍ଷ୍ମ ଛାଟି ସମୟରେ ଛାକ କର୍ମ ତଳାଭ-
ଦାର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଯେପରି ପ୍ରସ୍ତାବ
କରିଥିଲେ ତାହା କମିଶ୍ନର ସାହେବ ମନୋମାନ
କରି ଆପଣା କଚେରୀର କରୁଣ ବାବୁ
ନିନ୍ଦ୍ୟାନନ ଚୋପ୍ରାଙ୍କୁ ଦୁଇମାସ ସକାଶେ ଏକଟି
ସର୍ବ ଉପକ୍ରମ ନିୟମ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରି-
ଅଛନ୍ତି । ନିନ୍ଦ୍ୟାନନ ବାବୁଙ୍କର ଆଧୁନିକ
କେବଳ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ସେ ବି, ଏ, ଉପାଧି
ଧାରୀ । ସର୍ବ ଉପକ୍ରମ ହେଲେ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା
ପାଇବେ । ଅତଏବ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କର
ଦୟାକରି ବନୋବସ୍ତୁ ଅପେକ୍ଷା କମିଶ୍ନର ସା-
ହେବଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ନିୟମ କର ଅଛନ୍ତି ବି
ଗଲ ଜୁନମାସ ୩୧ ରଖିବାରୁ ସେବିଂସବାକ-
ରେ ୫୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଧ ଦିଆଯିବ ଓ
ସୁଧର ଦର ୫% ପରିବର୍ତ୍ତରେ ୫% ହେ-
ବ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ୫୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅଧିକ
ଟଙ୍କା ବାକରେ ଜମା ଅଛି ସେମାନେ ଉକ୍ତ
ଅଧିକା ଟଙ୍କା ଫେରିନେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମା ରହି
ପାରିବ ମାତ୍ର କେବଳ ୫୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଉପରେ
ସେମାନେ ସୁଧ ପାଇବେ । ସେବିଂସବାକ ଅଳ୍ପ
ଟଙ୍କା ଜମା କରିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକାଶା ନିମିତ୍ତ
ହୋଇଅଛି । ଧନାତ୍ମ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ନୁହେଁ ।
ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ବାର୍ଷିକ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ
ପ୍ରମିସର ନୋଟ ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ଉପାୟ
ରହିଅଛି ।

ବଙ୍ଗାଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଦେସୀକ ଅନୁସାରେ
ହିଜଲି ନାଲକୁ ଓଡିଶାର ନାଲ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଜଳେ ଯୋଗ କରିବାରୁ ୩୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟୟ ହେବ ଯଦି ଏ ବର୍ଷ ଦଶଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବାର ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଅଛି ।
ଏଉଁପେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
ହେବାକୁ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରାଯିବ ଲାଗିବ । ମାନବର
ଇଚ୍ଛା ସାହେବ ବଙ୍ଗାଳର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚ-
ଳରେ ରେଲବାଟ ବିସ୍ତାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବସ୍ତୁର
ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କଲେ କିନ୍ତୁ ଓଡିଶା ବେଳକୁ
କେବଳ ଗୋଟିଏ ନାଲ ଦେଲେ ବି ଯହିଁର

ଉପକାରଣା ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ଦେହ ରହି-
ଅଛି ପୁଣି ତାହା ଦେଖିବାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଆଉ କିଛି
ବର୍ଷ ଲାଗିବ ।

ନିୟୁର୍ବରୁ ତାରତାକ ଯୋଗେ ସମ୍ବାଦ
ଅସିଅଛି ବି ମୁନାରେ ଟେଡ଼ିଂସ୍ଟେସର ପ୍ରେସି-
ଡେଣ୍ଟ ଗାର୍ଡିଲ୍ଡି ମାହେବ ରେଲଗାଡିରେ
ଯାଉଥିବା ସମୟରେ କେହି ଦୁର୍ଭାଗୀ ତାହାକୁ
ପିସ୍ତୁଲରେ ଗୁଳି ମାରବାରୁ ବାହୁ ଏବଂ ଉରୁ
ଏହି ଦୁଇସ୍ଥାନରେ ଗୁରୁତର କ୍ଷତମାନ ହୋଇ-
ଗଲ ଏବଂ ଇହରୁ ଏତେ ରକ୍ତ ବାହାରିଗଲା
ଯେ ପ୍ରାଣ ସଙ୍କଟାପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତିକ୍ଷାକୁ
ତାହାଙ୍କର ପାତା ଅନେକ ଉପସମ ଏବଂ ଆ-
ରୋଗ୍ୟ ହେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସା ହୋଇଅଛି ।
ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଳିମାରିଥିଲା ସେ ଧରା ପଡ଼ିଅଛି ।
ସେ ଜଣେ ମାଜଲି କର୍ମଚାରୀ ବୋଲି କଥିବି
ହୁଅଇ । ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରାଣ ନେବାର ଚେଷ୍ଟା
ସେ ବି ସକାଶେ କଲ କଣାପଡ଼ି ନାହିଁ । ଏ
ବର୍ଷ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ବଡ଼ ବିପଦ ଦେଖାଯାଏ ।

ଗତ ସପ୍ତାହରୁ ଏ ନଗରର ପୁଲିସ ଗୋଟିଏ
ଭାଗ ମୋକଦମା ଧରୁରେ ଲାଗି ଥିଲେ ଏବଂ
ଇହର ଚର୍ଚ୍ଚା ଅବଧି ଗୁରୁତର ପଡ଼ିଅଛି ।
ଜଣେ ବିଷୟାପନ୍ନ ସଦ୍‌ଗୁଣକାର ବ୍ୟକ୍ତି ରମଣୀ
ଉପରେ ଆପଣା ଗର୍ଭ ନଷ୍ଟ କରିବା ଅଥବା
ଗର୍ଭ ହେବା କଥା ଲୁଚାଇବା କାରଣ ଉଦ-

ପେଣା ଗୁରୁତର ଅପରାଧ କରବାର ସନେହ ଦେବାରୁ ଅକଳ୍ପ ଦଣ୍ଡ ବାରଦାନ ଦେବ ଏକ ଦନ ପ୍ରାଣକାଳରେ ସିଦ୍ଧଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ସାଦେବ ଉଲ୍ଲ ଶ୍ଵାକୁ ଦେଖି ଅସିଲେ ଚିହ୍ନ ଉତ୍ତରୁ ଦୁଇପ୍ରଦର ସମୟରେ ପୁଲିସ ସର୍ଭି- ନ୍ଟେଜ୍ଟର ସେଖ ଛାଦର ଚନ୍ଦାରଖ ଅରମ୍ଭ କଲେ । ପୁଲିସ ଦାୟାଦାସ ଶ୍ଵୀର ଦେବ ଦେଖିଲ ଉତ୍ତରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦାରଖରେ ନିୟୁତ କଲେ । ସେ ଦନ ଅର୍ଥ କିଛି ପ୍ରମାଣ ମିଳଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଅସା- ମାଜୁ ଗୁଲଣ ନ କର ସମ୍ପିନରେ ରଖିଲେ । ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ପୁଲିସ ଅର୍ଥ କି ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ ଜଣା ପାଉ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଅର୍ଥ ଉଦ୍ଦାରଖ ଦେବ ନାହିଁ ବୋଲି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମତେ ଏ ଜନର- ଦକୁ ଅବସାସ କରନ୍ତୁ ମାତ୍ର ପୁଲିସକୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦେଖି ତଦା ସଦା ଥିବାର ଅନୁମାନ କରୁ- ଅଛି । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଉଦ୍ଦାରଖ ଶିଥିଲ ଅବା ଏକଜାଳରେ ବନ୍ଦ ଦେବା ବଡ଼ ଅ- ସ୍ଵର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏପରି ଅପରାଧ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ବିପ୍ରର ଘଟଣା ହୁଅଇ ଏବଂ ସାଧାନ ଗ୍ରାବରେ ରହୁଥିବା ବିଷୟାପନ ସୁଦୃଢ଼ ଶ୍ଵାମାନ କଠାରେ ଭାଦା ନିରାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ନୁହଇ ପରନ୍ତୁ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଏ ନଗରସ୍ଥ ସୈନିକ ଏବଂ ସିଦ୍ଧଲ କରୁଗର ସମସ୍ତ ଜାଲର ଏହି ସେଗାଳ ସମୟରେ ଦେଖିଥିଲେ । ଏଥୁରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଏମାନଙ୍କ କବାନନାନୀ ନ ନେଇ ମୋକଦମାରୁ ଶାନ୍ତ ରହିବା ନିଚଳ ଅଧୌକ୍ତିକ ବୋଧ ଦେଉଅଛି ଅତଏବ ଅନୁମାନେ ଅଶା କରୁଁ ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଛାଡ଼ା କରି କେ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଅଟ୍ଟାଳକା ।

ଏଥି ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ସଭା ଦେବାର ଥିଲ ଅନୁମାନେ ଗତ ସପ୍ତହରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲୁ । ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର କଲେଜ ସ୍ଵତଠାରେ ଉଲ୍ଲ ସଭା ଦେଲ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ କେବଳ ୧୦ । ୧୨ ଜଣ ଦେଖାୟ ଉତ୍ତ- ଲେକ ଉପସ୍ଥି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଇଂସକଳ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ଵୀ ଅ ସାଦେବ ନି- ଗଳର ଥିଲେ । ସ୍ଵୟଂ କଲେଜ୍ଟର ଗ୍ରାଣ ସାଦେବ କି ସେ ସଭା ଆହ୍ଵାନ କରିଥିଲେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଉ ସଭାର ବର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା । ବାବୁ

ଜଗମୋଦନ ଗୁପ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନୋମାତ୍ର ମତେ ସଭାପତ୍ରିକ ଅସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟାଭିମୁ ଦେଲା । ଏହି ବିଷୟର ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧ ଉଦ୍ଦାରଖ ନିମିତ୍ତ ନିୟୁତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବ କମିଟିଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ପଠିତ ହେଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରୁ ଜଣାଗଲା କି ପୁଣ୍ୟେ ୪ ୧୦୦୦୦ ୯ କା ଦେବା ସ୍ଵାକ୍ଷରକ ହୋଇଥିଲା ଚିହ୍ନ ଉତ୍ତରୁ ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡ ଦକ୍ଷର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବା ସ୍ଵାକ୍ଷ- ରକ ହୋଇଅଛି ଅଥବା ଦେବାର ଅର୍ଥ ଏହି- ଯେ ମୋଟ ୪ ୨୦୦୦୦ ୯ କା ଦେବା ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦେବା ଦାତାଙ୍କ ପ୍ରାଣାନ୍ତରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାରଣରୁ ପ୍ରାୟ ୩୪ ଦକ୍ଷର ୪୯୩ କଟି ଗଲେ ସଦା ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୪ ୨୦୦୦୦ ୯ କା ଦେବା ଅଦାୟ ହୋଇ ପାଉବ । ମଧୁରହଟ ଏବଂ କେଉଁଝିଜର ମହାଗୁଜାମାନେ ଏବଂ ଅଠ- ମହିତ ଓ ଅଠଗଜର ଗୁଜାମାନେ ବିଶେଷ ବଦାନ୍ୟତା ସହଜ ଦେବା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଅବା ଦେବେ ।

ସଭାର ବିବେଚନାରେ ଏହି ହୋଇଏ ଦକ୍ଷର ୪୯୩ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟିତ ଅଟ୍ଟାଳକା ଏବଂ ଉହିଁ ସଲଗ୍ନରେ ଉଦ୍ଦାରଖ ଦୋଲ ପାଉବାର ନିଷ୍ଠୟ ଦେବାରୁ ଛାଡ଼ା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲା ଏବଂ ସ୍ଵାକ୍ଷରକ ଦେବା ଉତ୍ତର, ନୁହଇ ଦେବା ସତ୍ତ୍ଵ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଟ୍ଟାଳକାର ନକ୍ଷା ଏବଂ ଉତ୍ତମିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା କାରଣ ସର୍ବ କମିଟିକୁ ଉତ୍ତର ଦେଖାଗଲା । କମିଟି ଶୀଘ୍ର ୪୯୩ ଉତ୍ତର କଲେ ଗୁପ୍ତ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ଦେବ । ଅନୁମାନେ ସଭାର କରୁରେ ଅଧ୍ୟକ୍ତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ହୋଇଅଛୁ କାରଣ ଯଦ୍ୟପି ଅଟ୍ଟାଳକାଟି ନ ଦେବାର ସ୍ଥିର ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତ କଳଙ୍କ ହୁଅନ୍ତା ସନେହ ନାହିଁ । ଏଥର ଦେବାଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ସେମାନେ ଶୀଘ୍ର ଅପଣା ସ୍ଵାକ୍ଷରକ ୪୯୩ ପଠାଇ ଦେଉନ୍ତୁ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଅବଧ ଦେବା ସ୍ଵାକ୍ଷର କର ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଦାନ କରବାଦାସ ଏ ମଦତ୍ତ ଅନୁ- ସ୍ଥାନକୁ ସଫଳ କରନ୍ତୁ । ଦେବା ଫର୍ଦ୍ଦ ଅଗାମୀ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ପ୍ରକାଶ କରବାର ଇଚ୍ଛା ରହିଲ ।

ଅଇନ ଓ ଦାବନ ।

ଏକ ଦଗରେ ପ୍ରଧାନ ସାଧନବର୍ତ୍ତୀମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିତ୍ୟ ନୁହଇ ଅଇନ ଏବଂ

ବିଧିମାନ ଜାଣି କରବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଅପର ଦଗରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରରେ ଶାସନ କର- ବାର ଉତ୍ତ ଦୟା ପାଇଅଛି ସେମାନେ ଅଇନ ଲିପନ କରବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏଥିରେ ଉତ୍ତର- ବାସିମାନେ ଯେ ବିପର ସ୍ଵଖରେ ନିର୍ବାହ ଦେବେ ଉତ୍ତର ବିଚ୍ଛ ସ୍ଵତକ ଦେଖା ପାଇ ନାହିଁ । ସେ ଦନ ଅନୁମାନେ ଅଲେକ- ଜାଣିର ସାଦେବଙ୍କର କଥା ଲେଖିଥିଲୁ । ସମ୍ପୃକ୍ତ ସୂଚି ବଦାପଦ୍ମମାନଙ୍କରେ ପାଠ କଲୁଁ ଯେ ମୁରୁଖିଦାଦର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୋସଲି ସାଦେବ ଦାଇକୋର୍ଟର କରୁରକୁ ଅନ୍ୟଥା କର ଅପଣାର କିଏ ରଖିଅଛନ୍ତି । ଗୁମେସର ନାମରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗେମ୍ମ ନୋଟି ବ୍ୟବ- ଦାର କରୁଥିବା ସନେହରେ ପୁଲିସ ଉଦ୍ଦାରଖ- ରେ ଅସିଥିଲା । ସର୍ବଲନୁପେକ୍ଟର ପ୍ରମାଣ ନ ପାଇବାରୁ ତାହାକୁ ଗୁଲନ କଲ ନାହିଁ । ପୁଲିସ ସୁପରଭେଣ୍ଟେଣ୍ଡ ଛାଦେ କରବାକୁ ସର୍ବଲନୁପେକ୍ଟରୀ ଉତ୍ତର କଲ କି ପ୍ରମାଣ ନ ଥିବା ସ୍ଵଳରେ ଯେବେ ଦକ୍ଷର ହୁକୁମ ଦେବେ ତେବେ ସେ ଗୁଲନ କରବ ଅତଏବ ଦକ୍ଷର- କ ଅଜ୍ଞା ପ୍ରାର୍ଥନା କଲ । ପୁଲିସ ସୁପରଭେ- ଣ୍ଟେଣ୍ଡ ଏପରି ରିପୋର୍ଟ ପାଇ ସର୍ବଲନୁପେକ୍- ଟରକୁ ହୁକୁମ ନ ମାନବା ଦୋଷରେ ଏକ ମାସର କେତନ କରମାଜା କର ଏ, ଫୋରମ ପଠାଇବାର ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ ଏବଂ ତାହା ମାଜି- ଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବଙ୍କ ମହୁଗା ନିମିତ୍ତ ପଠାଇଲେ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୋସଲି ସାଦେବ ଏ ଦଣ୍ଡକୁ ପ୍ରତ୍ଵର ଜ୍ଞାନ ନ କର ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ କି ସର୍- ଭଲନୁପେକ୍ଟର ଦେବକଳ ମଜଲ ଦେବ କଥା ଚିହ୍ନ ଉପରେ ଫୌଜଦାରୀ ସ୍ଵର୍ଦ୍ଦ ଦେବ ଏହା ନିଷ୍ଠୟ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସପ୍ତପେଣ୍ଡ ରହିବ ସୁପରଭେଣ୍ଟେଣ୍ଡ ଏ ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ କରବେ । ସୁପରଭେଣ୍ଟେଣ୍ଡ ରିପୋର୍ଟ କଲେ ଏବଂ ମୋସଲି ସାଦେବ ସର୍ବଲନୁପେକ୍ଟରକୁ ଫୌଜଦାରୀ ସ୍ଵର୍ଦ୍ଦ କର ଅପେ ବିଚ୍ଛ କର ପୁଲିସ ଅଇନାନ୍ତାରେ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଏହିପରି ଅର୍ଥ ଏକ ମୋକଦମାରେ ସର୍ବଲନୁ- ପେକ୍ଟର ଭନମାସ କାଗିବାସ ଦଣ୍ଡ ପାଇଲା । ତାହାର ଅର୍ଗାଲ ଅନୁସାରେ ଦାଇକୋର୍ଟ ମାଜି- ଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବଙ୍କ ଉତ୍ତର ଅଜ୍ଞା ରଦ୍ଦ କଲେ । ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ସର୍ବଲନୁପେକ୍ଟର ଅପଣା ଫର୍ଦ୍ଦ ଯେଉଁ ପାଇବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରବାରେ ମାଜି- ଷ୍ଟ୍ରେଟ ଛାଡ଼ାକୁ ମାଜୁଲ କଲେ ଏବଂ ସୁପର-

ଖେଣ୍ଡେଣ୍ଡ ସାହେବ ପୁଅକୁ ମାକୁଳ କରି ନ
 ଥିବାର ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲି ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ ।
 ଯେବେ ହାକିମମାନେ ଏପରି ଅଇନ ଲିଖନ
 କରିବେ ତେବେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ଅଭି
 ଶ୍ରୀ ସୀମା ରହିଲ । ଅମ୍ବେମାନେ କହୁଁ ଶ
 ସବୋଜ ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଅଇନ କରିବାରୁ
 ଶାନ୍ତି ହୋଇ ଅଇନ ସମ୍ପଳ କରିବାର ଭାବ
 ଯାହାଙ୍କ ଦାବରେ ଅଛି ସେମାନଙ୍କ ଚରଣ
 ପ୍ରତି ଭଲ କରି ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତୁ ନଭୁକା ପ୍ରଜା-
 କର ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।

ନଦୀପାଟ ଏବଂ ଓଲଟୁଠା ।

ସମ୍ପ୍ରତି ଏ ଜଗତରେ ଭୟଙ୍କର ଓଲଟୁଠା
 ଲାଗିଅଛି । ଶ୍ରେଣୀର ବଳ ଏଡ଼େ ଅଧିକ ହୋଇ
 ଅଛି ଯାହାକୁ ଧରୁଅଛି ଏକଦିନ ବା ଦୁଇ-
 ଦିନରେ ଭାବକୁ ଘେନି ଯାଉଅଛି । କେହି
 ବର୍ତ୍ତୁଁ ସିବାର ପ୍ରାୟ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।
 ଭେଲଙ୍ଗାବଜାର ଅଧିକ ଘେନି ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରେଣୀ
 ଅରମ୍ଭ ହେଲ ସମ୍ପ୍ରତି ନଗର ମଧ୍ୟକୁ କ୍ରମଶଃ
 ଅଗ୍ରସର ହେଉଅଛି । ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରା ଫେରିବା
 ପୂର୍ବେ ଏ ଶ୍ରେଣୀ ଏଠାରେ ଦେଖା ନ ଥିଲା ।
 ଯାତ୍ରିକ ଗହଳ ସଙ୍ଗେ ଏହା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଅଛି ଏବଂ କଲିକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦାୟ ଜଗ-
 ନାଥ ସତ୍ତକରେ ଏ ଶ୍ରେଣୀ ଏତେବେଳେ
 ଘୋଷ ଯାଇ ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ନାଶ କରିବାର
 ସମ୍ଭାବ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ।

ଯାତ୍ରୀମାନେ ଯେ ଓଲଟୁଠାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ର-
 ଭୁକ୍ତ ଏ କଥା ନୁହଇ ନୁହଇ । ବହୁକାଳରୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସୁକା ଏହା ଜାଣି କେତେବର୍ଷ
 ହେଲ ଏ ସମୟରେ ଜଗନ୍ନାଥ ସତ୍ତକରେ ଠିକା
 ଜାଳୁର ନିୟୁତ କରିବାର ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି
 ମତ୍ତ ଦୁଃଖର ବ୍ୟୟ ଯେ ଶ୍ରେଣୀ ନିକାରଣ
 ପକ୍ଷରେ ଅବଧି ପୁଣ୍ୟବସ୍ତା ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଜାଳୁରମାନେ ବୟୁପରିମାଣରେ ଶ୍ରେଣୀର
 ଚିକିତ୍ସା କରିପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ
 ସହସ୍ର ଯାତ୍ରୀ ବାଟ ଚାଲନ୍ତି ତେତେବେଳେ
 ଜାଳୁରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କେତେ ହୋଇ ଯାଏ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚଠିରେ କହୁଁ ଦାସପାତାଳମାନ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହଇ ପ୍ରକୃତ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଦୁଃଖ
 ଏବଂ ଏତେ ଦାସପାତାଳ ବସାଇବା ଏମନ୍ତ
 ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ଯେ ଭାବା ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ଅଟଇ ।
 ଅଭାବକ ଚିକିତ୍ସା ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରେଣୀ ନିକାରଣର
 ଉପାୟ ନିରାଣ ଅବଶ୍ୟକ ପୁଣି ଚିକିତ୍ସାଠାରୁ

ନିକାରଣ ଭଲ ବୋଲି ପୁଅକୁ ପ୍ରକାଦ ଚାଲି
 ଅସ୍ପଷ୍ଟ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଶ୍ରେଣୀନିକାରଣ ପକ୍ଷରେ ଉ-
 ଦାର୍ଥୀନ ଅଛନ୍ତି ଏପରି ଅମ୍ବେମାନେ କହୁଁ
 ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ପୁଣ୍ୟରେ
 ଭଜାଘର ଏବଂ ନଗର ପରଞ୍ଚାରର ନିୟମମାନ
 ପ୍ରଚଳିତ ହେବା ଦିନରୁ ବୟୁପ ଶ୍ରେଣୀର ବ-
 କ୍ରମ ସେଠାରେ ଅନେକ ଉଶା ପଡ଼ିଅଛି ।
 କେବଳ ବାଟରେ ଯାତ୍ରିକର ଜନତା ନିକା-
 ରଣର କୌଣସି ଭଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଅବଧି କରିନାହାନ୍ତି ଏହି ଦେଲୁ ବୟୁପ ଶ୍ରେଣୀ
 ଯାତ୍ରିକ ସଙ୍ଗେ ଶୁଭ ନାହିଁ । ଏହି ବର୍ଷ
 ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ଅସିଥିଲେ । ପୁଣ୍ୟକୁ ଅସିଲ
 ବେଳେ କ୍ରମେ ଅସିବାରୁ ବାଟରେ ଜନତା
 ନ ଥିଲା ସୁତରାଂ ଶ୍ରେଣୀର ଦେଖା ନ ଥିଲା ।
 ଫେରିଲ ବେଳେ ଏକତ୍ରରେ ବହୁତ ଯାତ୍ରୀ
 ଅସିଲେ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ନଦୀ ପାରର ଅସୁବିଧା
 ହେଲୁ ଏକପ୍ରାନ୍ତରେ ଅଧିକ ଯାତ୍ରୀ ପଡ଼ି ନ
 ରହନ୍ତେ ଭାବା ଦେଲେ ପ୍ରାୟ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠ
 ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅମ୍ବେମାନେ ଦୁଃଖର ସ-
 ହିତ କହୁଅଛୁ ଶ ନଦୀ ପାର ପକ୍ଷରେ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ
 ହାକିମମାନେ ପୁଅକୁ ସାବଧାନ ହୋଇ ନ
 ଥିବାରୁ ଯାତ୍ରିମାନେ ଘାଟ ପାଖରେ ପଡ଼ି
 ରହିଲେ ଏବଂ ସେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏକଦିନ ମଧ୍ୟରେ
 ଦୁର୍ଗନ୍ଧମୟ କରି ପକାଇଲେ ସୁତରାଂ ଶ୍ରେଣୀଜାତି
 ହେଲ । ପୁଣ୍ୟ ଯାତ୍ରିକୁ ପାର କରିବା କାରଣ
 ଏଠାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏବଂ ଡେପୁଟି ଏବଂ
 ଅପଣା କଚେରୀର ପ୍ରଧାନ ଅମଲମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତହିଁରେ ଅନେକ ଉପକାର
 ହେଉଥିଲା । ଗତ ଦୁଇ ଚାନ୍ଦବର୍ଷଠାରୁ ସେ
 ପ୍ରଥା ରହିତ ହୋଇ ଗଲା । ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ
 ସେପରି କିଛି ହୋଇ ନ ଥିଲା ଏବଂ ବାବୁ
 ଦାନନାଥ ବାନାର୍ଯ୍ୟା ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ
 ମନୋଯୋଗ ଅକର୍ଷଣ କଲେ ସୁକା ପ୍ରଥମେ
 ସେ କେବଳ ସୁଲିଷ କନଷ୍ଟାବଲଙ୍କ ଭରସାରେ
 ରହି ଗଲେ । ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଯେତେବେଳେ ଅପଣା
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମରେ ତସୂର ଦେଲେ ତେତେ
 ବେଳକୁ ଶ୍ରେଣୀ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲା ।
 ଶ୍ରେଣୀଜାତି ହେଲ ଉତ୍ତରୁ ସତ୍ତକରେ ନିକା-
 ରଣ ହୋଇ ନ ଯାଏ । ଯେବେ ପୁଅକୁ
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଏଥିର ସବନୋବସ୍ତୁ କରି
 ଥାନ୍ତେ ଭାବା ହେଲେ ଏପରି ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।
 ଅଭାବକ ଅମ୍ବେମାନେ କହୁଁ ଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ

ଏପରି ଗୋଷ୍ଠି ନିୟମ କରି ଦେଉନ୍ତୁ କି ଓ-
 ଡିଶାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ରଥଯାତ୍ରାର ଯାତ୍ରି-
 ମାନଙ୍କୁ ଘାଟ ପାର ବ୍ୟୟରେ ବିଶେଷରୂପେ
 ଦାୟୀ ଦେବେ । ସମ୍ଭୂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଥବା
 ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଘାଟ ଉପରେ ଅନୁଷ୍ଠ
 ଦୃଷ୍ଟି ନ ରଖିଲେ ଇତିହାସର କିମ୍ପା ପୁଲିସର
 ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ଚାକରମାନେ ଏ ସମୟରେ
 ଲୋଭ ସମ୍ଭାଳ ପାରବେ ନାହିଁ । ଚଠିମାନଙ୍କୁ
 ପରଞ୍ଚାର ରଖିବା ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ କଠିନ ବିଧାନ
 କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାପାହିକସଂବାଦ ।

ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଠା ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟର ଦରଞ୍ଚାସ୍ତ୍ର ଓ ଇଜ-
 ହାର ଦେଇ ସେ ନାବସ୍ତ୍ରୀ ସୁରୁକ୍ତି ନାଥ ଜଙ୍ଗଲବାହୁର
 ସୁରୁକ୍ତି ଓ ଅର କେତେକ ଜଣ କଣ୍ଠ ବାରଣ ବଗତଃ
 ତାକୁ ବାଟରେ ଥର ଗୁପ୍ତା ବ୍ୟାରେ ଅନେକ ମାତ୍ର ମା-
 ଇଲେ । ତାହା ବେକସକାରେ ଟିକିକଥର ଉପରେ
 ମାତ୍ର ବସିବାରୁ ବଶେଷ ପ୍ରତ୍ୟୋପ ହୋଇଅଛି । ତହିଁ ତାକୁ
 ହାକିରଖାନାକୁ ପଠାଇ ହସି ପଇ । ସେଠାରେ ବହୁଦିନ
 ରହି ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ମରଣପତ୍ର ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ସେ
 ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟୋକ୍ତ ପ୍ରକାର ଇଜହାର ଦେଇଥିବ ବହୁ ତାକୁ
 ସାହିତ୍ୟିକତ ଦେଲେ ସେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି କେବଳ ଟିକି ସେ-
 ସରେ ମରଅଛି ଟିକିକଥରେ କଣ୍ଠ ଅପାତ ଘଣି ନ ଥିଲା
 ବନ୍ଧା ତାହା ତେତୁରେ କୌଣସି ଅପାତର ଚିହ୍ନ ନ ଥିଲା ।
 ଏଣୁ କିଛି ମୋକଦ୍ଦମା କେବଳ ମାରପିଟ ଅଭିଯୋଗରେ
 ଚଳୁଅଛି ।

ଗୋଷ୍ଠିଏ ଗଣ୍ଡା ପାସ ହୁଜବା ଦୋଷରେ ଏଠା ଅବକାସ
 ବସନ ଓ ଦାବେକା ସସପେଟ୍ର ହୋଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ପୁଣ୍ୟ
 ଲେଖା ଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଧେ କଲେକ୍ଟର
 ଗ୍ରାହ୍ୟ ସାହେବ ବସନକୁ କର୍ମଦ୍ୱାରା ଓ ଦାରୋଗାକୁ ଉପ-
 ମାସ ସସପେଟ୍ର ହରିକାର ଦମ୍ଭରୁଅଛି ।

ଏତ ଗୁରୁକାରଠାରୁ ଲଗାଣ ଅରସ ହୋଇ ଅନବରତ
 ଧାରାବହୁ ହେଉଅଛି । ଏହୁଅର ପ୍ରବଳ ନଦୀକୂଳ ହେବା-
 ସମ୍ଭାବନା ।

ଏତ ସମୁଦ୍ର ଉତ୍ତଳବର୍ତ୍ତଣକ ପ୍ରେସରୁ ନଗର ଟିକା ଓ
 ପ୍ରକାଦ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଘଣ୍ଟ ଟିକାର ମାଲ ରୋଗ
 ଯାଇ ଅଛି । ପୁଲିସ ବାକ୍ୟ କୌଣସି ସଜନ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।
 ଚର୍ପଣ ଘରେ ରୋଗ ପୁଣି ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ପୁଲିସ ବାକ୍ୟ
 ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ନ ପାରବା ଦୁଃଖର ଦଶସ୍ତ ଗଢ଼େ ।

ବଗତ ଚୌପ ଅଧିବେଶନରେ ବାବୁ ଗୌରମୋହନ
 ଗଧିବାସ ହୁମ ଜାଲି ବହୁଥିବା ଉପସ୍ଥରେ ବଠିକ
 ପରିଶ୍ରମସହିତ ଦୁଇ ବର୍ଷ କାବକାସର ଅଣ ପାଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଜଲେଖର ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରମାଣୀକରୁ ଅସାମୀ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇ ଅଛି
 କାହାକାହି ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇ ଅଛି ଏହିକମଳେ ସୁସମ
 ଦାୟୀ ଅଛି । ଉ, ଦ,

ବଗତ ମଙ୍ଗଳକାର ପ୍ରାୟ ସଙ୍ଗୀ ୨ ଟା ସମୟରେ
 ଏଠା ପୁଲିଠର ଘାଟରେ ଯାତ୍ରୀମାନେ ପାର ହେଲେ କୌଣସି
 ଦୁର୍ଘଟଣା ପୁଣ୍ୟର ବ୍ୟୟ ଯେ ନଦୀକୂଳର ପ୍ରାୟ ରୁର ଅନ୍ତ
 ଦୂରରେ କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଯେବେ ମଧ୍ୟ ପକ୍ଷପାତୀ ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପାଠକା ଓ ୧୭ ରାଜ ମାଡ଼େ ଜୁଲାଇ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପାଠକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷ ।

ସବିଳୟ ନିବେଦନ ।

ଅଧ୍ୟ ଅପରାଧ ସମୟରେ ପଞ୍ଚମାଣ୍ଡେଇ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ହେଲା । ପ୍ରଥମେ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ମୌଖିକ ଯାଠ ହେଲ ଏହା ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନ କରିଥିଲା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନକୃମାର ଯାଲ ପୁସ୍ତକାଳୟ ମହାଶୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଅସନ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ପୁରସ୍କାର ଯୋଗ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପୁରସ୍କାର ବିବରଣ କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ୫୯ ଟଙ୍କା ଦାନ କଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଭଗବାନବଦ ବସୁ ସ୍କୁଲର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀକୁ ୫୯ ଟଙ୍କା ଦୁଗ୍ରାୟ ଶ୍ରେଣୀକୁ ୫୯ ଟଙ୍କା, ପୁରସ୍କାର ଦେଲେ ପରାମର୍ଶରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମହାଶୟ ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷିଣା କର ସଭା ବନ୍ଦ କଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରଦ୍ଧା ସଂଖ୍ୟା ୫୫ ଜଣ ପୂର୍ବମେ ଶ୍ରଦ୍ଧାସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତା ସମୟରେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ତରୁଦିନ

ଜଳାଗାଣ୍ଡି ଦେବୀରୁ ଯାତୀୟ ଯୁକ୍ତ ସଥ ରୁକ ଦୋଇଯାଏ; ସେ ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଅଧ୍ୟାୟ ଓ ଅଧ୍ୟାପନା କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି କଷ୍ଟରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୁଏ । ସୁଖର ବିଷୟ ଏହି ଯେ କିନ୍ତା ସମୟରେ ଯାତୀୟାଳ କରବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତିକାୟ ସଜଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

୧୮୮୧ } ଶ୍ରୀ
ପଞ୍ଚମାଣ୍ଡେଇ }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅଗ୍ରେ ବହୁଦଳ ଶ୍ରେଣୀ ସଦ୍ ଓ ପଦ୍ମପ୍ରମ କର ହେତୁକେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସେବକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନକାରୀ ନିଜ ପ୍ରକାରର ଉତ୍କଳପାଠକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ପଦ୍ମପ୍ରମ କର ସଂସ୍ଥାପକ ନିଜର ପ୍ରକାର କରୁଅଛୁ । ଅମ ନିକଟରେ ଦତ୍ତ ହେଲେ ଉତ୍କଳ ନିଜ ପାଠକ । ଉତ୍କଳ ସେବକର ଅନୁପାଳ ଦେ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଘେ ବସନ୍ତି । ତାହାରେ ନେବା ବ୍ୟତିତ୍ତ ତାହାମାନଙ୍କ ପଦକ ।

ବସୁର ଅର୍ଥାତ୍ ଓଲଟା ସେବକ ଉତ୍କଳ ।
ବସୁରଦର୍ପଦଳନଦକ୍ଷୀ ।

ଏ ଉତ୍କଳର ନିମନ୍ତେ ଏକ ବା ଦୁଇ ବର୍ଷ ଚଳାଇବା ସେବକ ବସୁରେ ଦେଖି ଅନୁପାଳ କରନ୍ତ । ଅର ଏ ବସୁରଦର୍ପ ଅପସାର, ଉତ୍କଳପାଠକ, ପଦ୍ମପ୍ରମ ଓ ବସୁର ପ୍ରଦାନୀ ଏ ଦେଖନୀର ଭଲ ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ମା ୭ ଟଙ୍କା ୫୯

ବସୁରଦର୍ପଦଳନ ଅର୍ଦ୍ଧସାର ।
ଏ ଅର୍ଦ୍ଧରୁ ଏକ ବା ଦୁଇପାଳ ସେବକ ବସୁରେ ଦେଖି ଅନୁପାଳ କରନ୍ତ । ଏ ଉତ୍କଳରେ ଅପସାର ଦେଖି ମଧ୍ୟ ଭଲ ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ଟୋ ୧ ଟଙ୍କା ୫୯

ମେହରୋଗର ଉତ୍କଳ । ବୁଦ୍ଧଦଳକେଶରୀକଣ୍ଠା ।

ଏସରେ ନୂତନ ବା ପୁରାତନ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମେହରୋଗର ଭଲ ହେବ ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ, ବଳବୃଦ୍ଧି ଓ ଶରୀର ବୃଦ୍ଧି ବଶେଷତା ହେବ । ତାହା ଏ ଉତ୍କଳ ଅନୁପାଳକ ଦେଖେରେ ଦେଖନ କଲେ ଦଂଶନପ୍ରକାର ମେହ, ଶ୍ଳେଷମାନଙ୍କର ପ୍ରଦର, ସୁରକା, ଅପସାର, ଅମାତସାର, ମୁତୁରୀ, ବସୁରକା, ଅଗ୍ରଣି, କଳସିକା, ବୁଦ୍ଧିକା, ଶୁକ, ବର୍ଦ୍ଧି, ଶାନ୍ତିଲ୍ୟବାଦ ଓ ଶରୀରର ଭଲ ହେବ ମା ୧୦ ଟଙ୍କା ୫୯

୧୮୮୧ } ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମର ଦ୍ଵିପାଠୀ
ଉତ୍କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ ଉତ୍କଳପାଠକ } ବିବରଣ
ପଦ୍ମପ୍ରମକାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ } ମେହରୋଗ

NOTICE.

Wanted a Head master for the middle class English School at the Head quarters of Khorda Sub-Division in the District of Pooree. Candidates should send their applications with copies of testimonials to the undersigned before the 30th of July 1881. The present salary is Rs. 37 with prospects to rise to Rs 40. Preference will be given to the candidate who has passed the B. A. examination.

KHORDA } KOMUL NATH GHOSE
Sub-Divisional Officer &
7th July 81. } Hy. Sy. M. O. E. School

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ ଯେ ଅମୂଲ୍ୟରେ ଜମିଦାରୀ ଓ ଗେର ବୃଦ୍ଧିମଣ୍ଡଳୀ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି
 କରବାର ଏବଂ କେତେକ ଲଜର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଅଛୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର କୃଷି କରବାର କମ୍ପା ଲଜର ନେବାର ଲଜା ଦେବ
 ସେମାନେ ଅମୂ ସହଜ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ସହକାରୀ ବନୋବସ୍ତୁ କରିବେ ।

ଯେ ସମସ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଓ ଗେର ବ୍ୟକ୍ତି ଦେବ ଚାହୁଁଥିବା ସଦରଜମା ସହଜ ନିମ୍ନ ଲେଖାଗଲା ଏବଂ ଯେ ସମସ୍ତ
 ଲଜର ଦାୟିତ୍ୱ ଚାହୁଁଥିବା ଗାଲିକା ମଧ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ ଚିହ୍ନାପତ୍ର ଅମୂର ସଦର କଟକ ହାଜିରାରେ ବସାକୁ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ଚାରିପଟୁ ଏକମାସ ମଧ୍ୟରେ
 ପଠାଇବାକୁ ଦେବ । ଲଜ ।

ବନ୍ଦୀ ଦେବା ଜମିଦାରୀ ଓ ଗେରର ଚାଲିକା ।

ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମଉଜା	ସଦରଜମା	ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମଉଜା	ସଦରଜମା
। ପ୍ର । ସୁବ୍ରତା	। ମୌ । ଭୂମୁନା । ବ । ଟ ୦୫୫	ଟ ୨୧୩ । ୪	। ପ୍ର । ସଦୁପୁର । ଗା । ଜଗତପୁର । ବ । ଟ ୦ /	ଟ ୧୦୪୮	ଟ ୧୦୪୮
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ମଉଜା	ଟ ୧୦୧୫	। ବ । ବସନପୁର । ବ । ବସନପୁର । ବ । ଟ ୦ /	ଟ ୧୧୨୧	ଟ ୧୧୨୧
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ନାଗଜଙ୍ଗ	ଟ ୩୦୫	∞ ଜମିଦାରୀ		
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ମିରଜାପୁର । ବ । ଟ ୦୫୫	ଟ ୧୧୭୮/୧୦	। ପ୍ର । ସୁବ୍ରତା ମୌ । ମିରଜାପୁର ମଉଜା । ବ । ଟ ୦ । ଟ ୧୪୨/୧୦		
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ବେଡ଼ା । ବ । ଟ ୦୫୫	ଟ ୧୧୭୮/୧୦	। ପ୍ର । ସଦୁପୁର । ଗା । ଜଗତପୁର		
। ପ୍ର । ମାଉଜାବନର । ମୌ । ସୁନାଖଣ୍ଡି		ଟ ୨୪୪୯	। ମୌ । ସମାଜପଡ଼ା । ବ । ଟ ୦ / ଟ ୨୧୫/୦୫୫		
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ବରଦୋ । ବ । ଟ ୦୫୫	ଟ ୨୦୪୮/୧୧	∞ ମଉଜା		
। ପ୍ର । ଏଜନ	। ମୌ । ମାଉଜାପୁର । ବ ।		। ପ୍ର । ଅଲଗା ଆନେ ଅଲମଗିର । ମୌ । ଦଶିଶବ୍ଦ		
	ଟ ୦୫୫ / ୨ ଟ ୧୫୫		ସରକରଦାନ । ବ । ଟ ୦ / ଟ ୧୦୧ / ୫		
। ପ୍ର । ଅଲଗା । ମୌ । ପଣସଅଖାଲ । ବ । ଟ ୦୫୫		ଟ ୩୨୧୫	∞		
। ପ୍ର । ବରୁଆ । ମୌ । ବରୁଆ । ବ । ଟ ୦୫୫		ଟ ୨୫୫/୨	∞		

ଲଜର ଦେବା ସମ୍ପର୍କରେ ଚାଲିକା ।

ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମାହାଲ	ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମାହାଲ
। ପ୍ର । ସୁବ୍ରତା	। ଗା । ସୁବିଶ୍ୱାତା	। ପ୍ର । ଅଲଗା	। ଆନେ ଅଲମଗିର
। ପ୍ର । ବରୁଆ	। ଗା । ସୁଧାମୋହନ ପ୍ରସାଦ	। ବ । ଦରଶପୁର	। ବ । ଦରଶପୁର
। ପ୍ର । ଉତ୍କଳପୁର	। ଗା । ସଦୁଲହପୁର	∞	

ପ୍ରକାଶନାତ୍ତ୍ୱେ ଲଜର ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମାହାଲ ଓ ଗାଁର ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ଏକ ମାହାଲ ସମୁଦାୟ ଲଜର ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ
 ନ ଦେଲେ ଚାହୁଁଥିବା ବେଳେକ ଅଂଶ କମ୍ପା ଯେତେ ମଉଜା ଲଜା କରନ୍ତି ମଉଜା ଓ ଗାଁର ଲଜର ନେବା ପଥରେ କୌଣସି ବାଧା
 ନାହିଁ । ଗାଁର ଲଜ ମାତ୍ର କୁଲି ସହ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

GOLUC CHUNDER BOSE.
 GOPAL CHUNDER BOSE.
 ଶ୍ରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ରୁ ୧୨ ଟ
ବ ୩୦ ଟଙ୍କା

ଦା ୨୩ ରୁ ମାତ୍ର ଚାନ୍ଦିନୀ ସହ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁ । ପ୍ରକାଶ ୧୦ ନ ସହ ୧୮୮୮ ସାଲ ସମ୍ଭାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪ ୨୦
ମଫସଲପାଇ ତାଙ୍କମାସଲ ୪ ୧୫

କଥୁଳ ହୁଅଇ ଯେ ଅଗାମୀ ନବମ୍ବର ମା-
ସରେ ମହାମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼ ସାହେବ
ଅଗ୍ରାଠାରେ ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ତେର ପକାଇବେ
ଏବଂ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷିଣ ଜୟପୁର
ଗୁଆଇଅର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନ ଦେ-
ଖିବେ । ଅଗ୍ରାଠାରେ ପ୍ରମାଣ୍ୟ ଦରବାର ଦେବ
ନାହିଁ ତେବେ ଦେଶୀୟ ରାଜାମାନେ କେହି
ସାକ୍ଷାତ୍ କରବାକୁ ଆସିଲେ ଦେଖା ଦେବ
ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ଭାରତବର୍ଷୀୟ ନକ୍ଷତ୍ର ଉପାଧି
ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଦେବ ତେବେ
କହି ନିମିତ୍ତ ସଜ୍ଞ ହୋଇ ପାରେ ।

ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଏ ନଗରରେ ଓଲଟୁଠା
ରୂପକରମୂର୍ତ୍ତି ଧାରଣ କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ
ଓଲଟେ ସମ୍ଭବିତ ହୋଇ ଗ୍ରାମଦେବୀଙ୍କ ଅର୍ଚ୍ଚନା
ଇତ୍ୟାଦି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମନୁଅଛନ୍ତି । ଗତ
ଗୁରୁବାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେ ଲୋକ ମଧ୍ୟରେ
ଏଠା କଲେଜର ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ବାବୁ ଅବ-
ନାଶଶୁନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିଆଙ୍କ ଏକମାସ ପୁସ୍ତକ ଏବଂ
ତୁଳ କନ୍ୟା ଏହି ରୋଗରେ ମରୁଅଛନ୍ତି ।
ରୋଗ ଏପ୍ରକାର ଗଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି କି ଯାହାକୁ
ଧରୁଅଛି ତାହାକୁ ଏକଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଶେନି
ଯାଇଅଛି । ମୋଫସଲର ନାନାସ୍ଥାନରୁ ମଧ୍ୟ
ଏହୁପ୍ରକାର ଶୋଚନୀୟ ସବାଦ ଅସୁଅଛି ।
ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ଝାଡ଼ା ରୋଗରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ
ଲୋକ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବିଲଭର ଗୋଟିଏ କୃଷି ବିଦ୍ୟାର କଲେ-
ଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରବା ନିମିତ୍ତ ବଙ୍ଗଳା ଗବ-
ଣ୍ଡିମେଷ ଏ ପ୍ରଦେଶରୁ ଦୁଇଜଣ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ ବୃତ୍ତି-
ଦାନଦ୍ୱାରା ପଠାଇ ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଏଥିପୁର୍ବେ
ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲୁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଜେ-
ଟରେ ପାଠ କଲୁଁ ଯେ ସନ ୧୮୮୨ ସାଲ
ନିମିତ୍ତ ଅକ୍ଟୋବର ଦିନେ ବୃତ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ
ଗବଣ୍ଡିମେଷ ବଙ୍ଗଳା ଶ୍ରେଣି କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ର-
ତ୍ୟେକ ବୃତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ୪ ୨୦୦୦ କା
ଏବଂ ତାହା ବ ୨୫ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆ ଯିବ ।
ଏହାଛଡ଼ା ବିଲଭକୁ ଯିବାର ବାଟଖର୍ଚ୍ଚ ସକାଶେ
ଜଣକୁ ୪ ୧୦୦୦ କା ଲେଖାଏ ଏବଂ ପ.ଠ
ଶେଷ କର ଫେର ଆସିବା ସକାଶ ସେହି ପ-
ରମାଣ ଟଙ୍କା ଦିଆ ଯିବ । ବଙ୍ଗଳା ଦେହାର
ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ନିବସିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ମାନେ
ବ, ଏ, ପଦ୍ମାବାର ପଦାର୍ଥବିଜ୍ଞାନରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେହିମାନେ ଏ ବୃତ୍ତି ନିମିତ୍ତ
ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇ ପାରବେ । ଏହି ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନେ
ସେଠାରେ ଶିକ୍ଷା କରି ଆସିଲ ଉତ୍ତରୁ ଏ ପ୍ର-
ଦେଶରେ କୃଷିବିଦ୍ୟା ପ୍ରଚାର କରବେ ଏବଂ
ଅଧୁନକ ବିଜ୍ଞାନକ ନିୟମାନୁସାରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ
ଚଳାଇବା ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉତ୍କଳ ସାଧନ କରବାକୁ
ଏଠା ଲୋକେ ସମ୍ମତ ଦେବେ । ମାନ୍ୟବର
ସର ଇତନ ସାହେବଙ୍କର ଏହି ମହତକାର୍ଯ୍ୟଟି
ଚରୁସୁରଶୀୟ ହୋଇ ରହିବ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକଟଙ୍କ ନିଲେକଟର ଶାସ୍ତ୍ର
ଗ୍ରାନ୍ଥ ସାହେବ ସରକାରଙ୍କର କିଛି ଅପୂ
ଦେବାର ଗୋଟିଏ ନୂତନ ବିଧି କରୁଅଛନ୍ତି ।
ତାହା ଏହି—ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଦରଖାସ୍ତ୍ରରେ
ଅଠଅଣିଆ କୋଟିଟଙ୍କ ଲାଗିବ । ଏ ଦରଖାସ୍ତ୍ର-
ମାନ ସାବାରେ ହେଉଥିଲା ଓ ସାହେବ ପ୍ରଶଂ-
ସିତ ମଧ୍ୟ ଏପରି କେତେକ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ସାବାରେ
ନେଉଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ଏ ଉକ୍ତ ଉଦୟ
ଦେବାରୁ ସାବାରେ କର୍ମ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଦରଖାସ୍ତ୍ର
ନେଉ ନାହାନ୍ତି ଓ ନେବାର ନିଷେଧ ଅଜ୍ଞା
ପ୍ରଚାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସରକାରଙ୍କର
ଅପୂ ଭାବି ଆଉ ଗୋଟିଏ ସାମାନ୍ୟ ଲାଭ ଏହି
ଯେ କୌଣସି କର୍ମ ଖାଲି ଦେଲେ ତହିଁପାଇଁ
ସେ ଅନର୍ଥକ ଅନେକ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପଡ଼େ ଓ
ସେ ସବୁ ରାଜିବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟରେ କର୍ମ-
ଗୁରୁଙ୍କର କିଛି ପରଶ୍ରମ ହୁଏ ତାହା ଦେବ
ନାହିଁ । ତଥାତ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ
ଗ୍ରାନ୍ଥ ସାହେବଙ୍କର ଅଭିନବ ବିଧି ନ୍ୟାୟ ବା
ସୂକ୍ଷ୍ମବଳଦ ଦେଉ ନାହିଁ । କର୍ମ ଖାଲି
ଦେଲେ ବିଜ୍ଞାନଦ୍ୱାରା ଦରଖାସ୍ତ୍ରମାନ ଅହାନ
କରାଯାଏ, ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଅହାନ କରୁଛି ଉ-
ପରେ ମାସଲ ବସାଇବା ବିହୁଳ ବୋଧ ଦେଉ
ନାହିଁ । କୋଟିଟଙ୍କ ଆଇନରେ ବାକି ଦର-
ଖାସ୍ତ୍ର ସକାଶେ ଅଠଅଣା ରସମର ବିଧି ଅଛି
ସତ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ କର୍ମ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଦର-
ଖାସ୍ତ୍ରମାନ ଅପୂ ନାହିଁ ଏବା ଗ୍ରାନ୍ଥ ସାହେ-

ବନ୍ଦୀରେ ଏପରି ଦରଖାସ୍ତ ପତ୍ତ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ, ହାଇକୋର୍ଟ, କମିଶ୍ନରୀ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳ କଚେରୀରେ ଏପରି ଦରଖାସ୍ତମାନ ପତ୍ତ ଅଛି । କୌଣସିଠାରେ ଏପରି ଦରଖାସ୍ତରେ କେଟିସିଏ ଲଗୁ ନାହିଁ । ଗ୍ରାଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ ରାସମ ଲାଗିବ କହିବ ? ଏପରି ଦରଖାସ୍ତମାନ ସାଦାରେ ପରଖିବ ତଳ ଆସୁଅଛି ଓ ସାଦାରେ ହେବାର ପ୍ରଚଳନ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଅଟେ । ଅତଏବ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କର ଅଭୀକ୍ଷା ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଅଟେ ଓ ଭରସାକରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନରୀ ସହେବ ଭାଦ୍ରା ରହିବ କର୍ମରଦେ ।

ବୃଷ୍ଟି ଓ ବନ୍ୟା ।

ଗତ ସପ୍ତହରେ ଯେଉଁ ଝଡ଼ ଦୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ବୃକ୍ଷଣୀ ବୈତରଣୀ ନ୍ୟାମାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ବାଟପଟ ସବୁ ବନ ହେବାକୁ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଅଦୌ ଡାକ ଆସିପା ଯି ନ ଥିଲା ବଜୁଲଜାକର ଭାର ନ୍ୟାୟ ସ୍ତୋତରେ ଛୁଡ଼ି ଯାଇଥିବାରୁ ଏ ନଗର ଓ କଲକତା ମଧ୍ୟରେ ଭାର ସବାଦ ମାନ୍ୟଜାକଟେ ଯାତାୟାତ କଲ ଏବ ଅବଧି ସେହିପରି ହେଉଅଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳ ବିହୀନ ଶୁଣିଅଛି ମାତ୍ର ନିୟୁତ ମିଲିଗ୍ରାମେ ବାଟ ପିଟି ନାହିଁ । ଏ ବନ୍ୟାଦ୍ୱାରା ବେଉଁଠାରେ ବି ଅନିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଭାବ ଏ ପରେ କମିଶ୍ନ ଜଣାଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ ଯାଜପୁରସ୍ତ ସମ୍ପାଦକା ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଭାଦ୍ରା ଏ ଠାରେ ଉଚ୍ଚତ କଲୁ ଯଥା ;—

“ତତ୍ତ ମସ ରା ୧୫ ଓ ୧୬ର ଉଦ୍ଭବ ଝଡ଼ ବର୍ଷା ହେଉଥିବାରୁ ବୈତରଣୀ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଯେ ସନ ୧୮୭୮ ମସିହା ନ୍ୟାୟ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ଭୁଲକା ହେଉଅଛି ଯାଏ ପରଲୋକ ଉପରେ ପଶରେ କିଛି ଅନିଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ କଚେରୀ ସର୍ବକାର ହେବ ଅବଧି ଜଳ ବନ୍ୟା ହେବା ର ହେଉଯାଇ ନାହିଁ ବରଂ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ନଗର ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ମୌଜାରେ ନ୍ୟାୟ ଜଳ ପ୍ରଦେଶ ବର ହେଉଏକ ବରର ବାଜମାନ ପତ ସାଉଅଛି । ମତସରରେ ଦମେଶ ସତ ହୋଇଥିବାର ସୁଖାଯାଏ ମାତ୍ର ବୃଦ୍ଧିସଙ୍ଗେ ଦ୍ୱାର ଚଉଡ଼ ବର ଯଦୌର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବରଦା ସବାସେ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ଅନିଷ୍ଟକ ମେଳିବାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାସେ ସାହେବ ପରପ ପତ ଅପେକ୍ଷା ବର ଅଛନ୍ତି ଓ ନଗର ଇତ୍ୟାଦି ସବାସେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ସମ୍ପାଦକ ଚଉପଦ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁମନ ବର ବହୁତ ପ୍ରକାରର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ନଗରରେ ନଗର ଓ ଉପରଠା ସେକ୍ସ ବସେଣ ଗ୍ରାହକୀକ ହୋଇ ଅଛି ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ମନୁଷ୍ୟ ଗୁଣେର ଗର ବହୁତବାର ଦେଖାଯାଏ ।” ୧୮ । ୭ । ୮୯

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରତ ରୁ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଜ୍ଞାପନରେ ପାଠକଲୁ ଓ ଏହି ଭୂଭବନ (ଭା

୧୫ ଓ ୧୬ ରାଜ) ରେ କଟକରେ ୭ ରାଜ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବ ଦକ୍ଷିଣ ଗୋପାଳପୁରଠାରୁ ସାଗର ଦ୍ୱୀପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମମସ୍ତ ଉପକୂଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଘୋରବୃଷ୍ଟି ଏବ ପ୍ରବଳ ବରାସ ହୋଇଥିଲା । ବଜାପରର ଭାରତୀକ ମଧ୍ୟ ଛୁଡ଼ି ଗଲ ସମ୍ବେର ଭରଜା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଛୁଟି ହୋଇଥିଲା । ବମ୍ବେର ଉପକୂଳରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରଜା ଏହି ପ୍ରକାର ଛୁଟି ହୋଇ ବନରର କେତେକ ଅନିଷ୍ଟ କରୁଅଛି । ମହାନଦୀ ପ୍ରଦେଶରେ ଏ ସମୟରେ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଛାହିଁର ପରିମାଣ ଅଧିକ ନହୁଇ କାରଣ ମହାନଦୀର ବଡ଼ି ଅଧିଆଣୀରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ବଜାପରୀକା ଏବ ବସନ୍ତ ସେଗ ।
 ଅମ୍ବୁମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ସହକ ପାଠକମନକୁ ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ବଜାପରୀକା ଗତ ଶୁକ୍ରବାର ଭଦ୍ରଲୋକରୁ ଅପସ୍ତର ହେଲେ । ଗଜାକର ବୟସ ୨୮ ରୁ ଅଧିକ ନ ଥିଲା ସୁତରାଂ ଭାଦ୍ରାକର ବୟସପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍ସାହୀକାଣ କେହି ନାହିଁ । ଭାଦ୍ରାକ ପୂର୍ତ୍ତର ବୟସ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ବର୍ଷ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହି ପ୍ରଭାପଲବ ହେବେ ବାବୁ ନନକଗୋର ଦାସ ଅଧିକାରୀ ସୁପର-ଖେଟ୍ରେସ୍ ରହିଲେ ଭାର ନେବା କାରଣ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ସେ ବଜାକୁ ଯାତା କରିଅଛନ୍ତି ଏବ ସୂକରୁ ସେଠାରେ ଜଣେ ଉପସ୍ତୁ ମନେକର ଥିବାରୁ ଭରସା ହୁଅଇ ଯେ ନାବାଳଗର କୌଣସିପ୍ରକାର କ୍ଷତି ହୋଇ ନ ଥିବ । ବଜାପରୀକାର ବାର୍ଷିକ ଅୟ ପ୍ରାୟ ଟ ୧୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟଇ ଏବ ବାର୍ଷିକାଳ କୋର୍ଟଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ରହିବାଦ୍ୱାରା ଏଥିର ଅନେକ ଉନ୍ନତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଗଜାକର ଭୂଭାଗୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗର୍ଭବତୀ ଅଛନ୍ତି ।

ଗଜାକ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ବସନ୍ତ ସେଗ ଅଟଇ । ଭାଦ୍ରା କେତେକାଳ ହେବ ମତକ-ସ୍ତରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତାନ ପ୍ରାୟ ସେଠାରେ ଲାଗି ଅଛି ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କର ଏମନ୍ତ କୁସଂସାର ଯେ ସେମାନେ କଦାଚ ଟୀକା ଦେନବେ ନାହିଁ । ଗଜାକୁ ଇଂରାଜୀ ଟୀକା ଦେନବା ସବାସେ ଅନେକ ଭଦ୍ରଲୋକ ପରମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଭାଦ୍ରାକ ବସରେ ଟୀକା ନାହିଁ ହୋଇ ସେ ଭାଦ୍ରା ଦେନଲେ ନାହିଁ । ପରଶେଷରେ

ସେହି କୁସଂସାରର ସମ୍ମୁଖରେ ଆସିବାକୁ ବନ୍ଦୀ ଦାନ କଲେ ! ଅନେକ ଗଜକାଚ ସଜା ଏହି ପ୍ରକାର କୁସଂସାରର ବନ୍ଦୀଭୂତ ହୋଇ ଅପେ ଟୀକା ଦେନୁ ନାହାନ୍ତି ବନ୍ୟା ଅପଣା ପ୍ରକାର ଟୀକା ଦେଉନାହାନ୍ତି ଏହା ବି ସାମାନ୍ୟ ଅପେ-ପର ବିଷୟ ଅଟଇ । କେଉଁଠାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବସନ୍ତ ସେଗର ମତକ ପ୍ରବଳରୂପେ ଲାଗିଅଛି ଏବ ଶୁଣାଯାଏ ଗଜରୁ ଭୂଭବନ ଶବ ଲୋକ ଏହି ସେଗରେ ନାଶ ଗଲେଣି ଇଥାତ ସେଠା ମହାବଳା ଟୀକା ଦେନୁ ନାହାନ୍ତି ବନ୍ୟା ଲୋକକୁ ଦେନାଉ ନାହାନ୍ତି । ଏନଗରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେବଳ ଟୀକା ଦେବା ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ମହକୁମା ବସାଇଅଛନ୍ତି । ଗଜାମାନେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଭଦ୍ରସଙ୍ଗାହୁ ଟୀକା ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇବେ ଓ ତହିଁ ପାଇଁ ବିପ୍ରର ବ୍ୟୟ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଏପରି ସୁଯୋଗ ଥାଉଁ ଯାହା ସେମାନେ ହେଲା କରୁଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ଶୋଚନୀୟ ଅଟଇ । ଇଂରାଜୀ ଟୀକାର ଫଳ ଅମ୍ବୁମାନେ ଏ ପରିକାରେ ସୁକଟ ଲେଖି ଅଛୁ ଅର୍ଥ ବୋଲିବାର କିଛି ନାହିଁ । ମତକ ସମୟରେ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଇଂରାଜୀ ଟୀକା ଅଟଇ । ଏଣୁ ଅମ୍ବୁମାନେ ଗଜକାଚ ଗଜାକୁ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେୟ କରୁଅଛୁ ବ ସେମାନେ କୁସଂସାର ବିଧାନ କର ଏଥିର ଆଶ୍ରୟ ନେଉନ୍ତୁ ।

ଭାଳଦେଇଗଜର ରଥ ଯାତା ।

ରଥଯାତା ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଯାତା ଏବ ସଦ୍ୟ ବି ପୁଣ୍ୟରେ ଏହା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଇଥାତ ଏ ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ଗଜକାଚରେ ଏ ଯାତା ନ୍ୟୁନାଧିକ ସମାବେଶ ସହକ ବହୁ ଜାଳରୁ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଜକାଚ ପର ଭାଳଦେଇରେ ଏ ପର୍ବ ଯଥା ବିଧାନରେ ପ୍ରତିପାଳନ ହୋଇଥିଲା ଏବ ଅମ୍ବୁମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଏ ପର୍ବରେ ଦର୍ଶକଙ୍କର ମନୋ-ରଞ୍ଜନ ଏବ ଆପଣା ପ୍ରକା ପ୍ରଭାବନ ସହକ ସଭାକ ପ୍ରାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଜା ଗୋଟିଏ ଭଙ୍ଗ ସଭା ରଚନା କରୁଥିଲେ । ସଭା ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ କୁହ ପ୍ରସ୍ତର ଏବ ଭାଦ୍ରା ନାମା ବର୍ଣ୍ଣର ଚିତ୍ରିତ କାଗଜ, ବନାରସା ଓ ବିଲଗା କୁରା ଓ ଗହ ବିହୁଣା ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅତି ସୁନ୍ଦରରୂପେ ମଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଦେଖିବା

ଦାରଣ ଭାବରେ ଛଡ଼ା ଅନୁଗୁଣ ଏବଂ ଶ୍ରେୟାଳୀରୁ ଅନେକ ପୁରୁଷ ଶ୍ଵୀ ଓ ବାଳକ ଆସିଥିଲେ ଶ୍ରୀକାମେଶାନଙ୍କୁ ମନପୁରେଇ ଦେଖିବାକୁ ଛଡ଼ା ଦେଇ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅନନ୍ତର ସୀମା ନ ଥିଲା । ଶୁଣିବେ ବଢ଼ିର ସେମାନାରେ ପର ଝୁଲିମଲ ଦଣ୍ଡ ଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଲାଳା ପ୍ରଭୃତି ନାନାପ୍ରକାର ନୂନ୍ୟ ନାନଦ୍ଵାରା ଛହର ଅଧିକର ଶେଢ଼ା ବୁକି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅରର ଗୋଲବ ଓ ପୁଲର ସୁଦାସ ସଦାପରକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ବାସୁ ଯୋଗେ ବହୁତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସୁଇ ହୋଇଥିଲା । ଫଳତଃ ସମ୍ଭୁତ ହେତେ ପ୍ରକାରରେ ମନୋହର ବୋଲି ଘରେ ଚହିଁ ପକ୍ଷରେ କିଛି ମାସ ଚୁଟି ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଗଡ଼ଜାତୀ ଲେକମାନେ ଏ ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାର ଦର୍ଶନ ଏବଂ ମଧୁର ସଙ୍ଗୀତ ଥିବା ଶ୍ରବଣରେ କି ପରମାଣରେ ଅନନ୍ତର ଏବଂ ମୋହର ହୋଇଥିଲେ ତାହା ପାଠକମାନେ ଅନାସୀସରେ ଅନୁଭବ କରି ପାରନ୍ତି । ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତା ବାହୁଲ୍ୟ ଅଟଇ । ଏହି ସତ୍ତାରେ କିଛି-ତର ଗୁଡ଼ା ଅପଣା କିଛିର ଲେକକ ସହିତ ଅମୋଦ କରି ସତ୍ତା ଉଚ୍ଚ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ବିଭୂତା କରି ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଉକ୍ତ ବିଭୂତାଟି ପାଠକମାନଙ୍କ ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ଏଥି ସଙ୍ଗେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ଏଥିରେ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାରେ ଲେକକ ପ୍ରଭୃତି ଏବଂ ଅନର୍ଥକ ମାମଲ ମୋ-ତିଦହାରୁ ନିବୃତ୍ତି ଜନ୍ମାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟିତ ଥିବା ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ହୁଇ ସଦାକା ଲୋଡ଼ୁ ଥିବାର ପରତପ୍ତ ପାଇ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନନ୍ତର ହୋ-ଇଅଛୁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁ ଅଛୁ ଯେ ଭାଳତେ-ରୁଇ ସୁଦା କ୍ରମଶଃ ଉନ୍ନତ ମାର୍ଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଅଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେ କିଛିକ ଲେକକରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ମେଜଲ ଏବଂ ତାହାଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣା ବାଳକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ ଗୋଷ୍ଠିର ଦେବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଟ ୨୦୯ କା ବାଦ କରିବାକୁ ଅଙ୍ଗୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅପଣା ଗରରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିବାର ପଦ୍ଧି କରୁଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଏ ସବୁସବୁ ରକ୍ଷା ଅପଣା ପ୍ରକାଶ ପାର୍ଥିବ ଏବଂ ମାନସିକ ଦୈବିକ ଅପଣାର ମୋକ୍ଷ କର୍ମ ବୋଲି ବିଦ୍ୟା ହାତ୍ତ କରିବେ ।

ସାମ୍ବାହିକସଂବାଦ ।

ଏକଗର ଗୋପ ଲକ୍ଷ୍ମଣଧର୍ମଶାଳାରେ ସେଇଁ ବୈଦ୍ୟା ଅପଣା ଶ୍ରୀର ଉପପତ୍ନୀ ହୃଦ୍ୟା ବିଭୁତବାର ଏସବୁଦେ-ଲେଖିଥିଲୁ ଏସପ୍ରାଚରେ ସେଇଁ ବୈଦ୍ୟାଶେଷତେନ ପହୁଁରେ ତାହାର ମୋକ୍ଷମା ପଡ଼ିଥିବ ତାକୁର ସାହେବଙ୍କ କୋବା-ନଦୀକୁ ସେ ପାଗଲ ସବାର ପ୍ରମାଣ ହେବ ତୁ ତାହାକୁ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣ ଅଛି ଅପେକ୍ଷାରେ ପାଗଲଗାନାରେ ଉଦା ସାଧିଅଛି ।

ଅଦନ୍ତ ହୁଏତ ସହୁତ ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ଏ ନଗରର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍‌ଘାତ ବାହୁ ସନେହୁରର ମିଶ୍ର ଗର ବୁଧବାର ଶେଷପକ୍ଷରେ ଏ ସଂସାରକୁ ଚାରିଦାନ ନିମିତ୍ତ ବିଦାୟ ହୋଇଗଲେ । ବାହୁ ପ୍ରାୟ ଏକପକ୍ଷ ହେବ ବଡ଼ ପାଠକ ଥିଲେ । ସିଦ୍ଧଲ ସରକର ବିଧିବିଧି ସାହେବ ତତ୍ତ୍ଵ ଓ ବାହୁଙ୍କର କଳ୍ପମାନେ ସଦୃଶକ ଜଣି ବସି ଅନେକ ପଦ୍ଧି ବିଭୁତବେଳେ ପରଶେଷରେ ଉଦ୍‌ଘାତର ସାହା ଉଦା ସଦ ପଢ଼ିଲା । ବାହୁ ଏଠା ଉଦ୍‌ଘାତକାର ଉଦ୍‌ଘ ଥିଲେ ଏବଂ ତାହାକଠାରେ ଅନେକଗୁଣ୍ଠ ସଦ୍‌ଗୁଣ ଥିବ । ତାହାଙ୍କ ମୁଖରେ ଅନେକ ଲେକ ହୁଏତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କାବସୁଣ ସୁବୁଦିର ନାଚ ବିମବାହାହର ସୁବୁଦିର ନା-ମର ସେ ମକଦ୍ଦମାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗର ସପ୍ରାଚରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ସେ ମକଦ୍ଦମା ଉପସିସ ହୋଇ ଗଲ ।

କମ୍ପୁର ଉଦ୍‌ଘୋଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାପମାଲ ଡେଇଫୋକ ବିସିଅଛି ଓ ଉଦ୍‌ଘ ସ୍ଵାକ ମଧ୍ୟରେ କଥାବତ୍ତାର ବିତ ସୁଦଧା ହୋଇଅଛି । ତାଉଡ଼ାକ ଅପେକ୍ଷା ସହର ବ୍ୟୟ ଅଳ୍ପ । ପୁଏ ଓ ବଡ଼କ ମଧ୍ୟରେ ଡେଇଫୋକ ବିସିଲେ ଉଲ ରୁଅନ୍ତା ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାକସୁର ସମ୍ବାଦଦାତା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସଥା:—

୧ । ଏ ଉଦ୍‌ଘରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ମେଦାହର ହୋଇ ଅଳ୍ପ ବୁକି ହେଉଅଛି ଓ ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାର ବୁକି ହୋଇଅଛି ।

୨ । ଏଠା ଡେଇଘାନାର ଦୁଇଜଣ ଓଷାକର ଏବଂକାକତ ଶ୍ରୀ ସହୁତ ପାପଗ୍ରସ୍ତ ବିଭୁତବ ପ୍ରକାଶ ହେବାକୁ ଉଦ୍‌ଘ ଓଷାକରମାନଙ୍କୁ ବିଭୁତବ ଓ ହେଉଠକରଙ୍କୁ ସ୍ଵାକାର ବିଭୁତା ସବାଣେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସଦ୍‌ଘାବନକ ଉଦ୍‌ଘାୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷେଷ ସାହେବ ଜେଇ ସୁପରଦେଶେଷକ ନିବନ୍ଧ ଉପୋକ୍ତି କରୁଅଛନ୍ତି ।

୩ । ଘର ବାହୁଡ଼ା ପଶମାତନ ବାଉଠିନାର ଦେବଦାମା-କେ ଦସଜନପାଦ ନରକୁ ଗଲେ ମାତ୍ର ଅର୍ଥାଭାବରୁ ପଶତ-ସଦର୍ପାର ଅତସର ହୋଇ ନ ଥିବ ।

୪ । ଏ ନଗରର ଏକଦଶା ମଦସଲ ଗ୍ରାମ ନିବାସୀ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଉଦ୍‌ଘକୁଡ଼େ ଟ ୧୦୦୯୩ ନେଇ ଅପଣାର ବିଧବାଦଗିରକୁ ତାକୁ ବିଦାୟ କରି ଦେଇଅଛି । ଦହ ପରେ ଉଦ୍‌ଘା ବିଧବାସବାର ପ୍ରକାଶ ହେବାକୁ ଦରର ଭୁଃସମାନେ ବର ସୁଦ୍ଧରେ ଅଦ୍‌ଘର ବିଭୁତବ ଜଣେଷ ବିଭୁତବନ୍ତି ।

୫ । ଏ ନଗରରେ ମଦତକ ଅପଣା କ୍ରମଶଃ ବୁକି ହେବାକୁ ଦଶେଷ ଗେସ ହେଉଅଛି ସେଇଁ ମାନଙ୍କର ନିଦିୟ ଓ ବିଦ୍‌ଘ ବିଗିର ଅଛି ସେମାନେ ଭୋବ ବିଭୁତବୁ ବହୁତ ହୋ-ଇଅଛନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେହାପତା ସମ୍ବାଦଦାତା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସଥା:—

୧ । ପାଣି ଗୋଦନାଳ ସବାଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣସଂଘ ଗୁନୋଳ

ପ୍ରଭୁ ଗ୍ରାମରେ ଛାବ ଧାତା ବାହୁର ଉପକ୍ରମ ହୋଇଥିବ ବିର୍ଣ୍ଣନା ଉଦା ପଡ଼ିଅଛି ।

୨ । ଦେହପ୍ରାଣକୁ ଜଣେ ଦେବ କୃତିମ ମୁଦା ତଳାଉବା ଅପସରେ ଧବ ହୋଇଅଛି ଏମୁଦା ଦେହାପତା ବିଭୁତବ ରେ ଧବ ପଡ଼ିଥିବ ସେଠା ମୁଦି ଏହା ଉଦ୍‌ଘମୁଦାକୁ ବିଭବ ବିଭୁତବନ୍ତି ।

୩ । ଗୁନୋଳଠାରୁ ସଲଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇଁ କାଟିହେବାର ଏଠା ଦେହଶେଷ ବିଭେଦକୁ କୃତ୍ତମ ହୋଇଥିବ ତାହା ଅତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ ହେବାରେ ଦେବମାନଙ୍କର ବିତ୍ତ ବିତ୍ତ ହେଉଅଛି ।

୪ । ଦେହନାମକ ଗ୍ରାମରେ ଜଣେ ଅବଧାନ ସେଠା ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଟ ୨୯୩ ଦରମା ବାଖାର ନାଲଗ ବିଭୁତବ ସେ ମକଦ୍ଦମା ବିର୍ଣ୍ଣନା କରୁର ହେଉଅଛି ଉଦ୍‌ଘ-ରେଣାରେ ଚିତ୍ତି ହେଲେ ମଦସଲର ଉଦ୍‌ଘ ଅବଧାନମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ କାଟି ହେବ ଏବଂ ପାଠଶାଳା ମାଳ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ଉଦ୍‌ଘ ବା ପ୍ରକାଶହାରେ ଅସିବ ।

୫ । ଦେହୁଁ ସତ୍ତ ମଦସର ଗ୍ରାୟ ବିର୍ଣ୍ଣନାରେ ହୁଏ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ବି ସହ ଉଦ୍‌ଘା ବିର୍ଣ୍ଣନାରେ ଗୋଇ ଆଣି ? ମାଟସତକ ବିର୍ଣ୍ଣନାରେ ମଦସତ ବିଭୁତା ଦେବକଲ ପସକକୁ ବିତ୍ତ ଦେବା ଅଛି ।

ଉଦ୍‌ଘପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍‌ଘର ହେଲୁଁ ସେ ଘଟ ବି ୧୧ ବା ଉଦ୍‌ଘ ବାଜା ବିଜାଉବା ମୋକ୍ଷନାରେ ସଧାଶ୍ୟାନ ବାହୁର ଉପରେ ବାଲେଶ୍ଵର ଡେପୁଟୀ ମାଳକ୍ଷେଷ ବାହୁ ବିଭୁତବନାଥ ଦହ ମ ଟ ୨୦୯ କା ଅର୍ଥତ୍ତ ବ୍ୟାକ ବିଭୁତବନ୍ତି । ବାଲେ-ଶ୍ଵରବାସୀମାନେ ନାଜା ବିଜାଉବା ଅଛି ଶିବଳ ବିଭୁତା ନିମିତ୍ତ ସେଠା ମାଳକ୍ଷେଷକ ନିବନ୍ଧରେ ଅବଦେନ ବିଭୁତବ ବିଭୁର ବିଭୁତବନ୍ତି । ବିଭନ ସାହେବ ବାହୁ ବି ଏପରି ବିଠିନ ଅଛି ଦେଇ ଦେବକର ଅଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବୁହି ପାରୁ ତାହୁଁ ।

ଦହୋରର ଏକ ସଂବାଦପତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି ସେ ଅମିର ଅବହୁର ଉଦ୍‌ଘନ ଶାକ ପଲାସ୍ତକ ବିଭୁତବ ଉଦ୍‌ଘମରେ ଅଛନ୍ତି । ସହ ଉଦ୍‌ଘରେ ଦେ ବିଭୁତବେଶ୍ଵର ପାଇଥିବା ୩୧ ଲକ୍ଷ ଟକାର ଅଧିକଂଶ ଉଦ୍‌ଘଶ୍ରୀମକୁ ପଠାଇ ଦେଇ-ଅଛନ୍ତି । ଏ ଉଦ୍‌ଘା ପ୍ରକାଶଠାରୁ ବିଭୁତବ ଅନେକ ଟକା ନେଇଅଛନ୍ତି । ସେବେ ଅମିର ପଚାଇ ସିବେ ଦେବେ ବିତ୍ତ କୌତୁକର କଥା ହେବ ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ସେ ସେ ଉଦ୍‌ଘର ମକ ଶାହୁଲର ଅମିର ହୋଇ ବିତ୍ତ ସତ୍ତରେ ପ୍ରଭୁତ ଅମିର ହେବାର ବାଟ ପରାଧାର କଲେ ଏପରି ବ୍ୟବସାୟ ମଦ କୁହଇ ।

ବିଭୁତବ ଡାଉମ୍ ଅବ୍ ଉଣ୍ଡି ପାକ ଗ୍ରାମରେ ସେଇଁ ମୋକ୍ଷମା ହୋଇଥିବ ତାହା ଉପସିସ ହୋଇଅଛି । ସଖା-ତକ ଶାସ୍ତ୍ର ପଇଦା ଉଦ୍‌ଘରେ ସେସାରତ ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ବିଭୁତଲେ ମାଟି ତାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଇ ନାହିଁ ।

ସମ୍ଭଲପୁରର ଡେପୁଟୀ ବିର୍ଣ୍ଣନାରେ ମେଜର ଟ, ଏ, ସୁଟ-ସାହେବ ଜାଗସୁର ଉଦ୍‌ଘନକୁ ବିଭବ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍‌ଘର, ଏ, ନିପାମ ସାହେବ ସମ୍ଭଲପୁରର ଡେପୁଟୀ ବିର୍ଣ୍ଣନାରେ ପଦ୍‌ଘେ ଏକଟ ସ୍ଵରୁପ ବିଭୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ତାବସରର ମଗଅର୍ତ୍ତର କଦୋବସ୍ତ ଅଦନ୍ତ ସପଲ ହୋଇଅଛି । ସୁଟ ଲଦା, ମଦାତାପ, ଅହେଲୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବେଶ୍ଵ ମଗଅର୍ତ୍ତର ବିଦ୍ୟା ସିବାର ନିମ୍ନ ଦେ-ବାକୁ ଉଦ୍‌ଘର ସଦା କ୍ରମଶଃ ବୁକି ହେଉଅଛି । ଘର ମାର୍ତ ମାସରେ ଶେଷ ହେବା ବିର୍ଣ୍ଣନାରେ ଗ୍ରାୟ ଏବଂ ଦେଶ ଟକାର ମଗଅର୍ତ୍ତର ନାବୁ ହୋଇଥିବ ।

ଭାଳତେର ସଜାକ ବକ୍ତୃତା ।

କହେ ଭାଳତେର ନିବାରୀ ଭାଲପୋ
ଭଲଲେକ ଗଜନାଏକ ସରକସକାର ଓ
ଅକସର ପ୍ରଜାମାନେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମତ୍ ଅଜ୍ଞାନସାହେ
ଆମ୍ଭେ ଜଗାଉଅଛୁ ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହା-
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରା ଉପଲକ୍ଷରେ ଆଜି
ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏହି ସମ୍ଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଖି
ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମତ୍ ଅଜ୍ଞାନ ସମାପ୍ତ ହେଲେ ।

ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ଅନେକଙ୍କ ଉପରେ ଆପଦ ପଡ଼ିଥିବାର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତ୍
ଶ୍ରୀକବି କର ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ମା ଶାଢ଼ଳା
ବସନ୍ତ ଋତୁରେ ଅନେକ ପ୍ରାଣିକୁ ନାଶ
କଲେ ମା ହିଙ୍ଗୁଳା ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ବାସ-
ଗୃହ ଅଗ୍ନିରେ ପୋଡ଼ିଦେଲେ ମାତ୍ର ଏଥିରେ
କାହାର ଆତ୍ମତ ଅଛି ଦୈବଦଣ୍ଡକୁ ମନୁଷ୍ୟର
ବଳ କି, ଯାହା ଦେଉ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀରେ ଗରବ
ଓ ନିରାଶ୍ରୟ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଭାଙ୍ଗି ବାସ-
ଗୃହ ଛାଡ଼ି ଦେବା ସକାଶେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମତ୍ ସର-
କାରରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ଗଜପତିନୀର
ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲର ସର-
କାରୀ ଖଜଣା ଶୁଦ୍ଧ ଦେବାକୁ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ
କରିଅଛନ୍ତି ।

ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ହିତ ସକାଶେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମତ୍ ନାନା
ପ୍ରକାର ଉପାୟ କ୍ରମେ କରୁଅଛନ୍ତି ଦେଖ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲ ଅର୍ଥାତ୍ ପାଠଶାଳା
ସ୍ଥାପନ କରୁଅଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭମାନେ ଆପଣା
ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେଠାରେ ପାଠପଢ଼ିବାକୁ ଶୁଦ୍ଧ
କଥା ସରେ ଦେଖିପାରିବ ଯେ ଚାହୁଁ କି ଫଳ
ଲାଭ ଦେବ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ଲୋକେ ଜ୍ଞାନ
ଉପାର୍ଜନ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଜ୍ଞାନଦ୍ୱାରା
ମନୁଷ୍ୟ ପୃଥିବୀରେ ଅନେକ ହିତକାର୍ଯ୍ୟ କର
ଶକ୍ତ ହୋଇ ଏକ ଜଗତରେ ପୁଲକାୟ ଓ
ଆଦରଣୀୟ ହୁଅନ୍ତି ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟର ଜ୍ଞାନ
ନାହିଁ ସେ ମନୁଷ୍ୟ ପଶୁବତ୍ ହୁଏ ପୃଥିବୀରେ
କୋ ୫-୬ ହିଁ ଜୀବ ମଧ୍ୟରେ ପରମେଶ୍ୱର
ମନୁଷ୍ୟକୁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ଏକ
ମନୁଷ୍ୟ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଜନ୍ମ ପାଇ ଯେବେ ସେ
ପଶୁବତ୍ ଅହାର ନିନ୍ଦା ଓ ମୈଥୁନରେ ମଗ୍ନ
ରହିଲେ ତେବେ ତାହାର ଆତ୍ମ ମନୁଷ୍ୟପଣିଆ
କୋଉଠାରେ ରହିଲ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଖଣ୍ଡେ ଯୋବଳ ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଶୁଦ୍ଧ
ଫୁଲଲ ବୁଲିଲେ ସେ ସେ ବଜ୍ରଲୋକ ଦେଲ
ଏପରି ନୁହେଁ ମନୁଷ୍ୟ ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା
ବଜ୍ରଲୋକ ହୁଅନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ ଆପଣା ସଦ୍‌ଗୁଣରେ
ଜଗତରେ ପରମେଶ୍ୱର ହୁଅନ୍ତି ଦେଖ ।

ଏହି କସ୍ତୁରପାଳ ନଟାରେ କେତେଗର
ଅଛି ଆଉ ଦୁରେକ ରକମର ବଣୁଆ ବଜ୍ର
ଗଜମାନ ଅଛି ତେବେ କପାଳ କେତେଗର ନା
ଏତେପତୁଅଛି ଆଉ ଦୁରେକ ଗଜ କେତେଗଠାରୁ
ବଜ୍ର ଭଜ ଥିଲେହେଁ ତାହାକୁ କେହି ଜାଣି
ନାହିଁ କି ପଶୁରେ ନାହିଁ ଏହାର କାରଣ
ଏହି ଯେ କେତେଜଣ ଆପଣା ସୁବାସ ଗୁଣଦ୍ୱାରା
ନଟା ଭଜରେ ଥିଲେ ହେଁ ଗଜ ଭଜରେ
ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇଅଛି ସେହି ପର ମନୁଷ୍ୟର
ଯେବେ ମନୁଷ୍ୟପଣିଆ ଥିବ ସଦ୍‌ଗୁଣ ଥିବ
ତେବେ ତାହାର କେତେଗର ନିନ୍ଦା ସୁବାସ
ଗୁଣଆଡ଼େ ବାସିବ ଏବଂ ସେ ଜଣେ ବଜ୍ରଲୋକ
ଦେବ ଅଥଚ ଏବଂ ଆହେ ଭାଳତେର ନିବାରୀ-
ମାନେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମତ୍ ଏହି ଉପ-
ଦେଶ ଯେ ତୁମ୍ଭମାନେ ଆପଣା ପିଲାମାନଙ୍କୁ
ଉତ୍ତମରୂପେ ଶିକ୍ଷା ଦିଅ ଯେ ସେମାନେ ଭବ-
ଷ୍ୟକାଳରେ ଜ୍ଞାନ ଓ ଧର୍ମ ଉପାର୍ଜନ କର ମନୁଷ୍ୟ
ନାମର ଗୌରବ ରଖିପାରିବେ ।

ପୁଣି ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତ୍ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ସକାଶେ
ଗୋଟିଏ ଡାକ୍ତରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରବାର ଇଚ୍ଛା
ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତ୍ ଗୋ-
ତରରେ ଅସିଅଛୁ ଯେ ଲୋକଙ୍କର ଦେହ
ଦୁଃଖ ହେଲେ ଉପସ୍ଥ ବିନା ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଭୋଗ
କରନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟର ବସ୍ତ୍ରବା ଓ ମରବା ପରମେ-
ଶ୍ୱରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ମାତ୍ର ସେହି ଜଗତମାତା ଜଗତ-
ପିତା ଶ୍ରେଣମାନ ସୃଷ୍ଟି କର ତାହା ସାଙ୍ଗେ
ପୁଣି ଉପସ୍ଥ ଜଡ଼ ହୁଏ ସୃଜନ କର ଅଛନ୍ତି ସେ
ସବୁ ଉପସ୍ଥର ହେତୁକୁ ଡାକ୍ତର ଅବା ବିଦ୍ୟା
କୁହା ଯାଏ ସେହିପରି ଡାକ୍ତର ଜଣେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
କରି ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଯଥା ବ୍ୟୟରେ ସାହାଯ୍ୟ
କରିବାକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମତ୍ ଆଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି ଆହେ
ପୁଅ ପ୍ରଜାମାନେ ତୁମ୍ଭମାନେ ସଲଖ ବାଟରେ
ଗୁଲ ଆପଣା ଦୁଃଖ ଧନାରେ ସୁଖେ ଆପଣା
ପିଲା କୁଟୁମ୍ବ ଘେନି ରହିବ ତୁମ୍ଭରେ ଫୀ କର
ଏହାର ଜମିକୁ କପର ନେବ ତାହାର ବକଗଛ
ଓ ମାଛ କପର ପାଇବ ଏହାକୁ ଫୀ କର କପର
ବୁଡ଼ାଇବ ତାହାକୁ ଫୀ କର କପର ଯବଦ
କରବ ଏହି ଚିନ୍ତା କର ଯେବେ ତୁମ୍ଭମାନେ
ବୁଲୁଥିବ ତେବେ ତହିଁରେ କେବଳ ଆପଣା
ଦୁଃଖ ଚାହିଁ ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିରେହେ ଆଉ କିଛି
ଲାଭ ନାହିଁ । ଏ ବର୍ଷରେ ଯେତେ ମାମଲ
ମକଦ୍ଦମା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମତ୍ ଗୋତରରେ ଅସିଅଛୁ ତହିଁରୁ
ପ୍ରକାଶ ସେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବହୁତ ଲୋକ
କେବଳ ଫୀ କର ମାମଲ ମକଦ୍ଦମାରୁ ଯେଉ-
ବାବ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଦେଖ କୌଣସି ଏକ

କିଛି ଏକ ମୌଜାରେ ରାମ ଓ କୃଷ୍ଣ ଦୁଇ ଭ୍ରାତ
ଥିଲେ ଦିନେ ଦୁଇ ଭ୍ରାତ ଭ୍ରାଗବତ ଘରେ ବସି
କାହାଳ ଖାଉ ଦୁଃଖ ସୁଖ ଦେଉଥିଲେ ଏମନ୍ତ
ସମୟରେ ରାମ କୃଷ୍ଣକୁ କହିଲ ଅରେ କୃଷ୍ଣ ଆମର
ନୁଆପଣି ତକର ସିଂହକୁ ନାମି ମୁରଲିଧରର ଏକ
କଥାର ଭଲ ଜମି ଅଛି ତାକୁ ଆମର ଜମି ସିଂହ
ଭିତରେ ମାଡ଼ନେଲେ ଖାସା ଦେବ ଗୁଲ କିଛି
ଠୁଡ଼ା ଚାହୁଁଲ ଧର ଗଜକୁ ଯିବା ସେଠାରେ
ଫିଲ ସିଂହ ମୁକତାର ଘରକୁଆ ଅମିଳ
ସଭ୍ୟାନାସିୟା କାରଳ ଏହି ଭିନଟ ସହିତ
ସଲ କର ମୁରଲିଧର ଜମିକୁ ଆମର
ମୁଣ୍ଡେ ଭଉଁରସୁରେ ଦରଜ କସଲ ଖଣ୍ଡେ
ଦରଖାସୁ ରଜାଙ୍କ ଶ୍ରମରେ ପକାଇ ପଛୁ ନେଇ
ଅସିବା ଏଥିରେ ନାସ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚା ଶହେ ପଞ୍ଚାଶ
ଟଙ୍କା ଯାହା ଦେବ ତାହା ରଖ ବରମଲ କର
ଦେବା । ଏହି ପର ବଗୁର କଲ ପରେ ରାମ
କୃଷ୍ଣକୁ ଘେନି ଗଜକୁ ଆସି ପରଦୁବ୍ୟ ନେବା
ମତ୍ତରେ ଫସିଲେ ଗଜର ମୋକ୍ତାର ଅମିଳ ଓ
କାରକର ଚକରେ ପଡ଼ି ଶପଠିକା ଜାଗାରେ
ରଖ କର ଦୁଇଶ ଟଙ୍କା ଖରଚ କଲେ ଓ
ମକଦ୍ଦମା ଖତା କଲେ । ଅନେକ ନଡ଼ିଲେ
ତାଙ୍କର ମୋକ୍ତାର ସକ୍ତିପାତର ମକ୍ତର ନିନ୍ଦା
କେତେଗୁଡ଼ାଏ କାଳମକଠାରେ ବକିଲେ । ମାତ୍ର
ଧର୍ମଦାଣ୍ଡରେ ମିଛ କେତେଦିନ ରହିପାରେ
ସେତେ ନଡ଼ିଲେ ଯେତେ ଫିଲ କଲେ ଆଖର
ମୁରଲିଧର ଜମିକୁ ସରକାରରୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ
ମକଦ୍ଦମା ଦାରଗଲେ ମୋକ୍ତାର ଅମିଳ ଓ
କାରକ ଆପଣା ବାଟ ଦେଖିଲେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ମୁଣ୍ଡ
କରୁତ ଗ୍ରାମକୁ ନୌଃ ଗଲେ ଦେଖ ଫିରେ
ରାମ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରଭୁକି କେତେ ଦରବର ହେଲେ
ତୁମ୍ଭମାନେ ଯେବେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ପର ଫିଲ କରବ
ତେବେ ତାଙ୍କ ପର ଦୁଃଖ ବିନା ଆଉ କେବେ-
ହେଁ ସୁଖ ପାଇବ ନାହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ସୁଖ କେବଳ
ଧର୍ମଦାଣ୍ଡରେ ଅଛି ମନୁଷ୍ୟ ଆପଣା ସେ ପଣକ
ଅଛି ତହିଁରେ ଖୁସି ହେଲେ ମହା ସୁଖ ପାଇବ
ନରେତ ଆଉ କାହିଁରେ ସୁଖ ପାଇବ ନାହିଁ
ପରଦୁବ୍ୟକୁ ଆଖି ଦେବ ନାହିଁ ସରକାଣ୍ଡ
ନିମକଦ୍ଦମା ଦେବ ନାହିଁ ତେବେ ମହାସୁଖ
ପାଇବ ଅବଶେଷରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମତ୍ ହରସା କରନ୍ତି
ଭାଲପୋ ଭଲଲେକ ଗଜନାଏକ ଓ ସର-
କସକାର ଓ ପୁଅ ପ୍ରଜାମାନେ ତୁମ୍ଭେ ଧର୍ମକୁ
ଆଖି ସାମନାରେ ରଖି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଏବଂ
ପିଲା କବଳ ନେଇ ଦେବ ପା କୁଶଳରେଥାଇ
କାଳଯାପନ କର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ
ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କୁଶଳରେ ରଖନ୍ତୁ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜମିଦାରୀ ଓଗେର ଭୂମିସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ବେତେକ ବସ୍ତୁ କରବାର ଏକ କେତେକ ଲକ୍ଷର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଅଛୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର କୃଷି କରବାର କିମ୍ବା ଲକ୍ଷର ନେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖି ସେମାନେ ଅମ୍ଭ ସହର ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ସମ୍ପଦ୍ୱାରା ବନୋବସ୍ତୁ କରିବେ ।

ଯେ ସମସ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଓଗେର ବକୟ୍ୟ ଦେବ ଇଚ୍ଛୁକ ଭାବିବା ସହରକ୍ରମା ସହର ନଷ୍ଟେ ଲେଖାଗଲା ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷର ଦାୟିତ୍ୱ ଭାର୍ତ୍ତ୍ୱର ପୁଅକୁ ଭାଲିବା ମଧ୍ୟ ଦିଆଗଲା ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ ଚିନ୍ତାପତ୍ର ଅମ୍ଭର ସହର କଟକ କାଳବଜାର ବସାକୁ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ଭାବରେ ଏକମାସ ମଧ୍ୟରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ । ଇତି ।

ବିକା ଦେବା ଜମିଦାରୀ ଓଗେରର ଭାଲିବା ।

ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମରଜା	ସହରକ୍ରମା	ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମରଜା	ସହରକ୍ରମା
। ପ୍ର । ସୁଜାଡ଼ା	। ମୌ । ଭୂସମ୍ପା । କ । ଟ ୦୫୫	ଟ ୨୧୩ । ୪	। ପ୍ର । ପଦ୍ମପୁର । ଗା । ଜଗତପୁର । କ । ଟ ୦୮	ଟ ୨୧୪	ଟ ୨୧୪
। ପ୍ର । ଏକନ	। ମୌ । ମରଜା	ଟ ୧୦୧୫ । ୮	। କ । ବିଷ୍ଣୁପୁର । କ । ବିଷ୍ଣୁପୁର । କ । ଟ ୦୮	ଟ ୧୧୧୫	ଟ ୧୧୧୫
। ପ୍ର । ଏକନ	। ମୌ । ନାରାଜଙ୍ଗ	ଟ ୩୦୫ । ୪	୧୦୦ ଜମିଦାରୀ		
। ପ୍ର । ଏକନ	। ମୌ । ମିରଜାପୁର । ଗା । ଟ ୦୫୫	ଟ ୧୧୭୪ । ୩୧୦	। ପ୍ର । ସୁବଜା ମୌ । ମିରଜାପୁର ମକଦମି । କ । ଟ ୦ । ଟ ୧୪୪ । ୧୦		
। ପ୍ର । ଏକନ	। ମୌ । ଭେଡ଼ା । କ । ଟ ୦୫୫	ଟ ୧୧୭୫ । ୫୫୭	। ପ୍ର । ପଦ୍ମପୁର । ଗା । ଜଗତପୁର		
। ପ୍ର । ମାଉଜକନଗର । ମୌ । ସୁନାଖଣ୍ଡି		ଟ ୨୩୦ । ୧୧	। ମୌ । ପଥାନପଡ଼ା । କ । ଟ ୦୮	ଟ ୧୧୫ । ୦୫୫	
। ପ୍ର । ଏକନ	। ମୌ । ବରଦୋ । ଗା । ଟ ୦୫୫	ଟ ୧୧୭୫ । ୧୧	୧୦୦ ମକଦମି		
। ପ୍ର । ଏକନ	। ମୌ । ମାଉଜକପୁର । କ ।	ଟ ୦୫୫ । ୨୧୧	। ପ୍ର । ଅଲଗା ଥାନେ ଅଲମଗିର । ମୌ । ଦକ୍ଷିଣକୁଳ		
। ପ୍ର । ଅଲଗା	। ମୌ । ପଣସୁଆଖାଲ । କ । ଟ ୦୮	ଟ ୩୨୧ । ୫୫	ସରକରଦାର । କ । ଟ ୦୮ । ଟ ୧୧୫		
। ପ୍ର । ବରୁଆ	। ମୌ । ରାଧା । କ । ଟ ୦୩ । ୧୪୪	ଟ ୨୮୫ । ୭୭	୧୦୦		

ଲକ୍ଷର ଦେବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଭାଲିବା ।

ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମାହାଲ	ନାମ ପ୍ରଗଣା	ନାମ ମାହାଲ
। ପ୍ର । ସୁବଜା	। ଗା । ଶ୍ରୀବତ୍ସଜାଡ଼ା	। ପ୍ର । ଅଲଗା	ଥାନେ ଅଲମଗିର
। ପ୍ର । ବରୁଆ	। ଗା । ଗାଧାମୋଦନ ପ୍ରସାଦ	। କ । ଦରଶପୁର	। କ । ଦରଶପୁର
। ପ୍ର । ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗପୁର	। ଗା । ସଦୁଲହପୁର	୧୦୦	

ପ୍ରକାଶନାଥ ଏ ଲକ୍ଷର ନେବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମାହାଲ ଓ ଥାନା ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ଏକ ମାହାଲ ସମୁଦାୟ ଲକ୍ଷର ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନ ହେଲେ ଇଚ୍ଛୁକରେ ବେତେକ ଅଂଶ କମ୍ପା ମୋଟେ ମରଜା ଲକ୍ଷା କରିବୁ ମରଜା ଓ ଥାନା ଲକ୍ଷର ନେବା ପଥରେ ଦୌଣ୍ଡି ବାଧା ନାହିଁ । ଗା ୫ ରଖି ମାହେ ଜୁଲାଇ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

GOLCHUNDER BOSE
GOPAL CHUNDER BOSE.

ସମ୍ପର୍କରେ ଦେଖ ।

କରକ ମାତ୍ର

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୨ ବ
୧୧ ଖ୍ୟା

ତା ୩୦ ରଖ ମାତ୍ର କରକ ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁଁ ଶ୍ରୀକବି ୧୨ ନ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ ଶକବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଫସଲପାଇଁ ଜାକମାସଲ ୪୧୫

ବାକାରର ସବାଦ ଏହି କି ଯୁଦ୍ଧବିଜ୍ଞାନ
ଅପଣାର ସମସ୍ତ ସେନା ସେନାପତିମାନଙ୍କ
ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଦାସେନ ଶାଳ ଏବଂ
ମଦ୍ୟଦ ଦସନ ଶାଳ ଦଲରମାରେ ରସଦ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । ଅମିରଙ୍କ କର୍ମରୂପମାନେ
ଗିରୁ ନଗରରେ ଶତ୍ରୁକୁ ହେତୁବାକାରଣ
ସମସ୍ତ ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଥିଲେ । ଗୋଲମ
ଦସନର ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ସୈନ୍ୟ ନେଇ
ସେଠାକୁ ଯାତ୍ରା କରି ଥିଲେ ଏବଂ କାହିଁଲେ
ଅତି ସୈନ୍ୟ କାରୀକୁ ଆସୁଥିଲେ । ଯୁଦ୍ଧ
ଦେବାର ଅତି ଅଧିକ ବଳମ୍ବ ନାହିଁ ।

ପୁଣ୍ୟରେ ଏ ବର୍ଷ ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ହୋଇଥି-
ଲେହେଁ ସେମାନେ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସ-
ର୍ବମ୍ବ କୌଣସି ରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହୋଇ ନ
ଥିଲା । ଯାହା ବାଦାର ଅଗିଳ ଉତ୍ତରୁ ସେଠା-
ରେ ଓଲଟି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଏଣୁତରୁ
କେତେ ଲୋକ ଶୁଣି ନେଇ ମାତ୍ର ମତକ ସ୍ଵରୂପ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ରଥଯାତ୍ରା ଅତି ସୁନ୍ଦର
ରୂପେ ନିର୍ବାହ ହେଲା । ଏହି ମାସ ତା ୨ ର-
ଖରେ ବାହୁଡ଼ା ଦଶମୀ ହୋଇଥିଲା ମତ୍ର ରଥ-
ମାନ ଦକ୍ଷିଣମୁଖୀ ହେବାକୁ ଚାଲିବ ବାଦାର
ଗଲା । ତାକୁ ମାନେ ତା ୧୦ ରଖ ରବିବାର
ରଥକୁ ବଜେକର ଅତି ଧୀରେ ରଥ ଚଳାଇ
ତା ୧୧ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର ସିନ୍ଦୁଦ୍ଵାରାରେ
ଅଧିକ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଏବଂ ସେହିଦିନ ରାତି

ତା ୧୧ ଖ୍ୟା ସମୟରେ ନିଲାସୁ ବଜେକଲେ ।
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଯାତ୍ରା ସମାପ୍ତ ହେଲା ଏଥିପାଇଁ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ପୁଲିସ ସାହେବ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଵଖ୍ୟାତିର
ଭୁଜନ ଅଟନ୍ତି ସମେତ ନାହିଁ ।

ବମ୍ବେର ବୈଷ୍ଣବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରଧାନ ଗୁରୁ
ଯାମ ନଗରର ମଦାରଜ ବ୍ରହ୍ମେଶଜ ବ୍ରଜନାଥ-
ଜି ଗୋଟିଏ ବାହାଜିତାକ ଚୋର ସଫରରେ
ଅପରାଧୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବାରୁ କାହାଣୀର ଅଗ୍ନି-
ଶ୍ଵେଦ ପୋଲିସକଲ ଏକଥା ଏହାକୁ ଦୁଇବର୍ଷ
ବିନାପରାପଣ କାରାଦାସ ଏବଂ ୪୦୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେଇଥିଲେ । ବମ୍ବେର ବାସିମାନେ
ଏଥିରେ ଭାଷା ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ
ଅପିଲ କରି ଥିଲେ ଏବଂ ଶୋକ ପ୍ରକାଶ ସ୍ଵରୂପ
ବୋକାଳ ବନ କରି ଏକଦିନ ଉପବାସ ରହି
ଥିଲେ । ଗୁରୁ ମଦାରଜ ଦୁଇ ହିନ୍ଦୁ ଥିବାରୁ
ଜେଲଖାନାରେ ଖାଦ୍ୟ କମ୍ପା ଜଳ ପ୍ରଦାନ
କରିବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତାହାକୁ ପୁଅକୁ ପାତକ
ଦୟାଗଲେ ତାହାକର ଅପତ୍ତି ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରା-
ର୍ଥନା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ କର ଭାଷା ଅନ୍ୟାୟ
କରି ଥିଲେ । କାରଣ ଏହାଦ୍ଵାରା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରପେ
ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଦସ୍ତଖେପଣ
ଅଥବା ଅବମାନନା ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିଲା । ମଦାରଜ
ସେବେ ଅକାର୍ଯ୍ୟ କରି ଥିଲେ ତେବେ ଅବଶ୍ୟ
ଦଣ୍ଡ ପାଇବେ ତହିଁରେ ଅପତ୍ତି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ

ଏହା ବୋଲି ତାହାକ ପରିକାଳ ସୁଦ୍ଧା ନଷ୍ଟ
କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଦାରଜିଲିଂ ନଗର ବଙ୍ଗଳା ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ-
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଗ୍ରାଣ୍ଟାଦାସ ବହୁଦିନକୁ ହୋଇ-
ଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାର ଜଳବାୟୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ-
କର ବୋଲି ଗ୍ରାଣ୍ଟକାଳରେ ବଡ଼ ଲୋକ-
ମାନେ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଦିନାକେତେ ବାସ
କରନ୍ତି ଓ ଶରୀର ଦମ୍ଭ କରି ଲେଉଟି ଅସନ୍ତି ।
ଏ ନଗରଟି ସମୁଦ୍ର ପତ୍ତନଠାରୁ ସାତେ ସାତ
ହଜାର ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରେ ଅବସ୍ଥିତ କରଇ ସୁତରାଂ
ଏଠାକୁ ଯିବା ବଡ଼ ସହଜ କଥା ନ ଥିଲା ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସା-
ହେବ ଏଠାକୁ ରେଲ ବାଟ ଫିଟାଇ ଦେଇ
ବଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟଟିଏ କରିଥିଲେ । ଏହି ମାସ
ତା ୪ ରଖରେ ଏ ବାଟ ଫିଟିଲା ଏବଂ ଏଥି
ପାଇଁ ଭାଷା ସମାବେଦ ହୋଇଥିଲା । ଏ ରେଲ
ବାଟ ହେବାରୁ କଲିକତାରୁ ଦାରଜିଲିଂ ଯିବା-
କୁ କେବଳ ୧୨୪ ଖ୍ୟା ସମୟ ଲାଗୁଥିଲା ।
ପୁଣି ଅସ୍ଵର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଏହି ସେ ପଞ୍ଚାଶ ମାଇଲ
ବାଟ ମଧ୍ୟରେ ରେଲବାଟଟି ସାତହଜାର ଫୁଟ
ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠି ଥିଲା । ମାନବର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହେବ କହୁଥିଲେ କି ଏତେ ଉଚ୍ଚ
ସ୍ଥାନକୁ ରେଲବାଟ ନେବା ଅବଧି ଭାରତ-
ବର୍ଷରେ କାହିଁକି ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି-
ଠାରେ ହୋଇ ନାହିଁ ଏ ବାଟ ନିର୍ମାଣରେ

କିପରି ଶିଳ୍ପ ନୈପୁଣ୍ୟରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ-
 ଅଛି ଯଦା କି ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଆଦରଣୀୟ
 ହେବ । କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
 ଏ ରେଲ ବାଟର ଉପଯୋଗିତା ଏତେ ବୃଦ୍ଧି
 ହେଉଅଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମସ୍ତ ଆଣି-
 ବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପବକ ବାଟଟି
 ଯେମନ୍ତ ଲଠିକର ଭେମନ୍ତ ପାଦ୍ମଗାୟା ଦେଶର
 ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦେଶ ବଦେଶକୁ
 ପ୍ରେରଣ କରିବାର ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇଅଛି ।
 ଏ ରେଲ ବାଟ ନିର୍ମାଣକାର୍ତ୍ତା ଇଞ୍ଜିନିୟର
 ପ୍ରେସ୍‌ବେଳ ସାହେବ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶଂସା ଲଭି
 କରିଅଛନ୍ତି ।

—*—

ଧୂମକେତୁ ।

ଧୂମକେତୁର ଉଦୟ ମହାବିପଦଶଙ୍କୁଳ ବୋ-
 ଲି ବେବଳ ଗୁରୁବର୍ଷ ବାସିମାନେ ବନ୍ଧାସ
 କରିନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେ ପୃଥିବୀର ନାନା ବିଭାଗର
 ପଶ୍ଚିମମାନେ ସମୟରେ ଧୂମକେତୁକୁ ଅଶ୍ରୁ
 ଘଟିକାର ପୂର୍ବ ଲକ୍ଷଣ ବୋଲି ବହୁକାଳରୁ
 ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ଉଦାଦରଣ
 ମଧ୍ୟ ବସୁର ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି । ଅଧୁନକ ଜ୍ୟୋତି-
 ବିଦ ପଶ୍ଚିମମାନେ ଧୂମକେତୁ ସହଜ ଶୁଭାଶ୍ରୁ
 ଘଟିକାର କୌଣସି ସମ୍ଭବ ଥିବାର ମାନନ୍ତି
 ନାହିଁ ଏବଂ ବାସୁବରେ ସେପରି ସମ୍ଭବ କୌଣସି
 ସଂସ୍କୃତିଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ତଥାତ
 ଗତ ୧୮୫୫ ମସିହାରେ ତୁରନ୍ତ ଧୂମକେତୁ
 ଏ ଦେଶରେ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ
 ସଙ୍ଗେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରର ଉପସ୍ଥିତି ହୋଇ-
 ଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କର ଅମଙ୍ଗଳ ବିଶ୍ୱାସ ଠା ବକ-
 ମୂଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥର ଧୂମକେତୁରେ
 କି ଉତ୍ପାଦ ହେବ ସମସ୍ତେ ଭାବା ଭୁବୁଅଛନ୍ତି ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏଠାରେ ଯେଉଁ ଧୋଇ ହୋଇଅଛି
 ତାହା ଉକ୍ତ ଅମଙ୍ଗଳରୁ କାନ୍ଧ ହୋଇଅଛି
 ବୋଲି ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କଥିତ ହେଲଣି ଏବଂ
 ବକସ୍ୟକୁ ତୁହିସର ରସ ବହୁତ ଲୋକର
 ମନରେ ସ୍ଥାନିତ ହେଉଅଛି । ଯାହା ଦେଉ
 ଅମ୍ବେମାନେ ଅନଳ ସହଜ ଏତୁକେଶନ
 ଗଜେଟରେ ପାଠ କଲୁ କି ଧୂମକେତୁ ଏକା
 ଅମଙ୍ଗଳର କାରଣ ନୁହଇ ଏହାଦ୍ୱାରା ମଙ୍ଗଳ
 ଫଳ ମଧ୍ୟ ଫଳ ପାରେ । ଉକ୍ତ ଗଜେଟରେ
 ତତ୍ତ୍ୱେ ପଦ ପ୍ରେରଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦୟ ହୋଇ-
 ଥିବା ଧୂମକେତୁକୁ ଶିଖା ଉଦୟ ହୋଇ ସ୍ଥିର
 କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ବୋଲନ୍ତି କି ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ

ସମସ୍ତ ଧୂମକେତୁର ଉଦୟରେ ତୁହିସ କମା
 ସୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ସେ ସମସ୍ତର ଅଧୋଦକରେ
 (ଝଟାପର) ସୁକ୍ତ ବାହାର ଥିଲା ଏବଂ ସେ
 ସମସ୍ତର ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ହୃଦୟ ଏବଂ ଗତି ଦୂର
 ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ଧୂମକେତୁଟି ଶିଖା ବିଶିଷ୍ଟ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଏହାର ମସ୍ତକ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
 ବୃହତ୍ ଶିଖା ଏବଂ ତାହା ପ୍ରତିଭବକକୁ ଉପହ
 ବକ ହୋଇଅଛି । ଏହାର ଜ୍ୟୋତି ଅତି-
 ଶୟ ମୁନ ଏବଂ ଗତି ମନ୍ଦର ଅଟଇ । ଅତି-
 ଏବଂ ଲେଖକ ଅନୁମାନ କରିଛନ୍ତି ଏହାଦ୍ୱାରା
 କୌଣସି ଅମଙ୍ଗଳ ନ ହୋଇ ମଙ୍ଗଳ ହେବ
 ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ବଚନଟି
 ଉକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଯଥା — “ ଶିଖା କରୋତି
 କଲ୍ୟାଣଂ ଅତି ବୃଷ୍ଟି ଧନ ଚଳେ । ପୁରୁଷଂ
 କ୍ଷେମ ମାଭେଶ୍ୟଂ ଶସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସୁକ୍ଷଣ ”
 ଅମ୍ବେମାନେ ଅପା କରୁଁ କି ଯେଉଁମାନେ
 ଧୂମକେତୁ ଦର୍ଶନରେ ଶୁଭ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେ-
 ମାନେ ଦୟା ଦେବେ ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବୃଷ୍ଟି
 ଅଧିକ ହେବାରୁ ଉକ୍ତ ବଚନଟା ନିକାନ୍ତ ବ୍ୟର୍ଥ
 ହେବ ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ କରିବାର କାରଣ
 ନାହିଁ ।

—*—

ଭୈରବିକାରଣର ଉଦାୟ ।

ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବସୁବୃକ ସନ ୧୮୮୦
 ସାଲର ବଙ୍ଗପତା ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ବଙ୍ଗାଳକ
 ଅରପ୍ରାୟ କଲିକତା ଗଜେଟରେ ବାହାରଅଛି
 ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଉକ୍ତ ବର୍ଷ ବଙ୍ଗବାସିକ
 ଶାସ୍ତ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଅନେକ ଭୂତମ ଥିଲା । ମୂରୁର
 ଦୁର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଓଲଟୁଠା ଏବଂ କୂର
 ମଧ୍ୟରେ ଓଲଟୁଠା ମୂରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଶାଥିଲା
 ଯଥା; ସନ ୧୮୭୧ସାଲରେ ୧୩୭୩୭୩ ପୁରୁ
 ସନ ୧୮୮୦ ସାଲରେ କେବଳ ୩୧୭୪୩ ପୁରୁ
 ଘଟଣା ହୋଇଥିଲା । କୂର ଭୈରବ ପ୍ରକୋପ
 ବହୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଯଥା; ସନ ୧୮୭୧ସାଲରେ
 ୨୨୨୨୨୦ପୁରୁରେ ସନ ୧୮୮୦ରେ ୨୮୧୨୦୫ପୁରୁ
 ଘଟିଥିଲା । କୂର ଭୈରବ ନିବନ୍ଧ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱପର
 ମାସରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାଠାରୁ ନବୟରେ
 ଅଧିକ ପ୍ରକଳ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଜିଲ୍ଲାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ଘଟଣ ଅବସ୍ଥାମାନ ଅଲୋଚନା କରି ଲେଫ୍ଟନାନ୍ତ
 ଗବର୍ଣ୍ଣର ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି କି ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ରକ୍ଷାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଦୟୋହ ଅଟଇ ଯଥା;
 ଭୂତମ ସାମୟ କଳର ଅଭାବ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣା କଳ
 ନିର୍ଗତ ହେବା ବାଟର ଅଭାବ ଅଥବା ସାହେବ

ପ୍ରଶଂସିତ ବୋଲନ୍ତି କି ଯେବେ ଜଣା ଦାକମ-
 ମାନେ ଅପରା ଲଲକମଧ୍ୟରେ ବୃଷ୍ଟି ଜଳ
 ବାହାର ଯିବାର ସୁବିଧା କରଦେବେ ତେବେ
 ଭୈର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଶା ଦେବ । ଏଥର ସାମାନ୍ୟ
 ଉପାୟମାନ ଜମିଦାର ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସିକଦ୍ୱାରା
 ହୋଇପାରେ ଏବଂ ବୃହତ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଜମିର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ଉକ୍ତ କମିଟି ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଦାକମକୁ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଭୂତମ
 ସାମାୟକଳ ଯୋଗାଇବା ବସୁବରେ ମାନ୍ୟ-
 ବରକ ମତ ଏହି ଯେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅପେକ୍ଷାକୃତ
 ସହଜ ଅଟଇ । ଦାକମମାନେ ଉଦ୍ୟମ କଲେ
 ପଲିକ ଏବଂ ଦୁର୍ଗଜମୟ ପୁଷ୍ପରଣାମାନ ଅନାୟୁ-
 ସରେ ସବୁର ହୋଇପାରେ । ଛାମବାସିମାନଙ୍କୁ
 ଜିଲ୍ଲା ଦାକମମାନେ ବୁଝାଇଲେ ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ
 ବିନାବ୍ୟୟରେ ଛାମବାସିକ କାର୍ଯ୍ୟକ ପରଶମରେ
 ଏକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରେ ବାକ୍ତୃତାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ଏହି ଉପାୟଦ୍ୱାରା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପୁଷ୍ପରଣା
 ମସମତ କରିଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତ-
 ନାରେ ଜମିଦାର ଓ ଲୋକମାନେ ନେତୋଟ
 ପୁଷ୍ପରଣା କେବଳ ପାଳ କରିବା ବ୍ୟବହାର
 ଜମିର ପୁଅକ କରି ରଖିଅଛନ୍ତି ।

ପୁରୁବାଲର ଦାକମମାନେ ଜମିଦାର ଏବଂ
 ଲୋକଙ୍କ ସହଜ ଯେପରି ନିଶ୍ଚିନ୍ତଲେ ଯେବେ
 ବର୍ତ୍ତମାନର ଦାକମମାନେ ତାହା କରିନ୍ତେ
 ତେବେ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଦାକମ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ସଜ୍ଜ ବ ନାହିଁ ଏବଂ ନାନା
 ପ୍ରକାର ଠାକୁ ବୁଦ୍ଧି ହେବାରୁ ଲୋକେ ଲଜା
 ଶୁଦ୍ଧ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମନ ବଳାଉ
 ନାହାନ୍ତି ।

—*—

ବନ୍ୟା ଉପରେ ବନ୍ୟା ।

ପ୍ରାକ୍ତିଣୀ ଓ ଦୈବରଣୀ ନଦୀମାନଙ୍କ ବଶେଷ
 ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗେ ଘଟିଥିବା ବନ୍ୟାର ବୃଦ୍ଧି ଯେ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲା ଗତ ସପ୍ତାହରେ
 ପଦ୍ମପୁ କରିଅଛି । ସେ ବନ୍ୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନି
 ଗରୁଣୁ ଅଛି ଏବଂ ବନ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ । ସେ ଥର
 ମହାନଦୀ ଅପୌ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନ ଥିଲା ଏଥର
 ମହାନଦୀ ପ୍ରଭୃତି ଏ ଜିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତ ନଦୀମାନ
 ବଢିଥିଲେ । ଏ ବନ୍ଧି ଏମାସ ତା ୨୪ ରଖରେ
 ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ତା ୨୭ ରଖରେ କାଠଯୋଡ
 ଫ ୨୩୧ ଇଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠିଥିଲା ସେ ଦିନ
 ରାତିକୁ ବନ୍ଧି ଶତକାର ଅରମ୍ଭ ହେଲା ଓ ଦୁର୍ଲ-

ଦିନରେ ଅନେକ ଖସି ଗଲା । ଏ ବନ୍ୟା ଯୋଗେ କ'ଣ ସଜ ହୋଇଥିଲା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ କାଠଯୋତର କେତେକ ବନ୍ଧୁ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲେ । ବାଟିବାଟି ବନ୍ଧୁ ଥିବାର ନିଶ୍ଚୟ ସମ୍ଭାବ ମିଳି ନାହିଁ । ପ୍ରଥମ ବନ୍ୟାର ଆରୁ କେତେକ ହିସାବ ଅନୁସାରେ ହୋଇ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନେ ଜଣାଉ ଅଛୁ ଯଥା;—

ଯାଜପୁର ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇବର୍ଷରୁ ବନ୍ଧିପାଣି ପ୍ରବେଶ ହେଲା ଓ କେତେକ ପ୍ରା- ନରେ ଅନେକ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରେ ପାଣି ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ନଗରର ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ଅ- ନେକ ଘର ଓ ଦକ୍ଷିଣରେ କେବଳ ବାର ଗୋଟି ଘର ଭଗ୍ନ ହୋଇଥିଲା ଓ ନଗର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ସମୁଦାୟ ସଡ଼କ ଶକ୍ତିହୀନ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ପୁଖର ବସନ୍ତ ଏହି ଯେ କେହି ମନୁଷ୍ୟ ବା ଗୁଡ଼ପଶୁ ନାଶ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଉକ୍ତ ନଗର ନିକଟସ୍ଥ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର ଦୁଇଗଣ ଗୋଟା ଘର ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ଅହୁୟାସ ଓ ସରଗଡ଼ା ପ୍ରଗଳ୍ଭମାନ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳମୟ ହେବାରୁ ସେଠାରେ ଭାସି ଯାଇ ହେବାର ସମ୍ଭବ । ଯା- ଜପୁର ଉତ୍କଳ ଲୋକାର ସତ୍ତ୍ୱକମାନ ଅନେକ ଜାଗାରେ କେତେକ ଗୋଟା ପୋଲ ସହିତ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି କୁଆଖିଆ ସଡ଼କ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳରେ ବୁଡ଼ି ରହିଅଛି । ଖଣ୍ଡିତର ଓ ଅଖୁଆ- ପଦା ମଧ୍ୟରେ ଜଗନ୍ନାଥ ସଡ଼କ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଭଗ୍ନ ହୋଇଅଛି ଓ ଏକସ୍ଥାନରେ ୧୫୦ ଫୁଟ ଓଗାରରେ ଘାଇ ହୋଇଅଛି ଓ ରାଜା ନିକଟସ୍ଥ ପୋଲର ଚକ୍ର ସୁକା ନାହିଁ । ଦେଶର ଘାଇ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲେ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିଲା ସେ ବନ୍ଧ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଆହୁରି କେତେକ ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି । ସତ୍ତ୍ୱପୁରରେ ୫୦ ଗୋଟା ଘର ଓ ମଲ୍ଲାନପୁରରେ ୨୦ ଗୋଟା ଘର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରାମରେ କେତେକ ଘର ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି । ପ୍ରଥମ ବନ୍ୟାର ଜଳ ଶକ୍ତିବା ବେଳକୁ ଦୁଇଟି ବନ୍ୟାର ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରି ବିଆଳି ଓ ସାଧୁ ପ୍ରସାଧମାନଙ୍କୁ ସୁନାୟୁ ବୃତ୍ତାଇ ଦେଇଅଛି ଏ ହେତୁ ବିଶେଷ କ୍ଷତିର ଅଶଙ୍କା ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ବନ୍ୟା ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଶୀଘ୍ର ବାହାର ଗଲେ କିଛି ଫସଲ ରକ୍ଷା ପାଇ ପାରେ । ପ୍ରଥମ ଥର ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୈତରଣୀ ଓ ଖରପୁଆ ଯେପରି ବନ୍ଧି ଥିଲେ ସେପରି ବନ୍ଧି

ଗତ ପନ୍ଦରବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇ ନ ଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧି ଏମାସ ଭା ୧୨ ରାଜ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଭା ୧୯ ରାଜ୍ୟରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ହେଲା ଓ ସେହି- ଦିନ ନଦୀ ଶକ୍ତିବାରେ ରହିଲା । ଉତ୍କଳରେ ଦୁଇଗୋଟା ବନ୍ଧ ଓ କେତେକ ଗ୍ରା- ମରେ ଘରମାନ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି । ଅଳରେ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ କ୍ଷତି ହୋଇଅଛି । ଭା- ୧୯ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଭୃତିରେ ଖରପୁଆବନ୍ଧ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଭାଙ୍ଗିଯିବାରୁ ଗୁଜବାଲି ସଡ଼କ ଓ ବନ୍ଧ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଭୂମିଖଣ୍ଡ ବୃତ୍ତପାଇ ସଡ଼କରେ ସଡ଼କକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇ ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ କ୍ଷତିରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ଯେ, ଯେତେ ସ୍ତୁ ବନ୍ଧମାନ ଭାଙ୍ଗି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ପଡ଼ିଲେ ସମସ୍ତେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଗଲେ ଓ ସମୁଦାୟ କିଛି ଚଳିକାବତ୍ ଦୃଶ୍ୟ ହେଲା । କେତେକ ଘର ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି ଓ ଅନେକ ଘର କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ବନ୍ୟା ଏତେ ପ୍ରବଳ ହେବାର ଅନ୍ୟତର କାରଣ ଏହି ଯେ ଭାସି ବତାସ ହେତୁ ସମୁଦ୍ର ଉଠିଥିଲା । ଯେତେ ଘର ଓ ବନ୍ଧମାନ ଭାଙ୍ଗିଅଛି ଓ ଫସଲ କପରମାଣରେ ନଷ୍ଟ ହୋ- ଈଅଛି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଘାଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଫସଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ- ରୂପେ ଧୋଇ ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଓ ସେଠାରେ ପୁନର୍ବାର ରୁଆ ହେଲେ ଫସଲ ହୋଇ ପାରେ ମାତ୍ର ଘାଇମାନ ବନ୍ଧ ନ ହେଲେ ରୁଆ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅତଏବ ଘାଇମାନ ବନ୍ଧାଇବା ପକ୍ଷରେ ଅଳଭ ଭାଙ୍ଗା ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଉତ୍ତରୁ ମନୋଯୋଗୀ ଓ ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ହେଉନ୍ତୁ ଓ ହେ- ବା ଉଦ୍‌ୟଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଅଟଇ । ପଟ୍ଟା- ମଣ୍ଡାଲ ନାଏବଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ଯତ୍ନ କରିବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେମାନେ ଏଥି ପକ୍ଷରେ ଚୁକ୍ତି କଲେ ଯେ କେତେ କ୍ଷତି ହେବ ତାହା ବୋଲିବା ବାସ୍ତବ୍ୟ । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଅଞ୍ଚଳରେ ବୁଢ଼ାୟୁ ବନ୍ୟା ବିପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି ତହିଁର ସମ୍ଭାବ ଆସି ନାହିଁ । ସବର ସବୁଜକଳରେ ନାଲି ବନ୍ଧମାନଙ୍କ ହେତୁ ବନ୍ୟା ପ୍ରଭାବ ହୁଅଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବିଶେଷ ବର୍ଷା ହୋଇ ସେହି ବନ୍ଧମାନଙ୍କ ଯୋଗେ ବର୍ଷା ଜଳ ଅଟକ ଫସଲ ପ୍ରତି ଅନିଷ୍ଟ କରେ । ପଟ୍ଟା- ମଣ୍ଡାଲ ନାଲିଯୋଗେ ସୁକନଇର ମୁହିଁ ବନ୍ଧ ହୋଇଥିବାରୁ ତହିଁର ଜଳ ଗୋବର୍ଣ୍ଣରେ ପଡ଼ି ଗଭବର୍ଷ ଯେପରି ସୁଖିନୀ ମାତ୍ରକଦନଗର

ଭାଙ୍ଗାବ ସ୍ଥାନକୁ ପ୍ରାବଳ କରିଥିଲା ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ବନ୍ୟା ସମୟେ ବିଶେଷ ବର୍ଷା ହେତୁ ସେହିପରି ଘଟିଥିଲା ମାତ୍ର ବୁଝି ରୁକ ହେବାରୁ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଜଳ ଖସିଗଲା ଓ ଫସଲ ଗୁରୁ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ମାତ୍ର ବୃତ୍ତରହି ଦୃଶ୍ୟ ହେଲା । ଏଥିରେ ତାଦୃଶ କ୍ଷତି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ଗମ- ନାଗମନ ରୁକ ଥିବାରୁ ସକଳ ସ୍ଥାନର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତମରୂପେ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ଓ ଜାଣିଲେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବାର ମାନସ ରହିଲା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅସ୍ମେମାନେ ଅଦ୍ୟତ୍ତ ଦୁଃଖର ସହଚ ଅବସ୍ଥା ହେଉଁ ଯେ ଏଠାର ଉପାଦାନୀ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ନରସିଂହନ ଗାୟୁ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ବଦଳ ହେଉଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟେ ଏ ନଗରରେ ଅତି ସାମାନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଘଟ ବୁଧବାର ସକାଳବେଳେ ଏ ନଗର ସୁତାହାଟ ଘରରେ ଗୋଟିଏ ସଦ୍ୟଜାତ ମୃତ ପିଲା କିଏ ପକାଇ ଦେଇ ଯାଇଥିଲା । ପୁଲିସ ଚଢ଼ି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଅବଧ କିଛି ଠିକଣା ହୋଇ ନାହିଁ । ପୁଣି ଭେଦା ଉତ୍ତର ସମ୍ପର୍କରେ ସାଜପୁରର ଯେଉଁ ଭଗ୍ନୀର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିରୁ ଶୁଭରେ ଅପାତ କରୁଥିଲା ମତ ଦୌବରେ ତାହା ପ୍ରତି ଗୁରୁବର୍ଷ କାରାକାସ ଦଣ୍ଡବ୍ୟାଜ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ରାଜ୍ୟରେ ଏ ବର୍ଷ ବୃଦ୍ଧିର ପରମାଣୁ ରଖା କଣାଯାଏ ଘଟବର୍ଷ ଜଳର ମାସ ମଧ୍ୟଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୬ ଇଞ୍ଚ ବୃଦ୍ଧି ହୋ- ଈଥିବ ଏ ବର୍ଷ କେବଳ ୩ ଇଞ୍ଚ ହୋଇଅଛି । ଶେଷ ଉଦ୍‌ପୁରର ସକା ମହାଲକା କିରସିଂହ ଚକ୍ରତ ମାସ ତା ୬ ରାଜ୍ୟରେ ସର୍ବାଭେଦେ କର ଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କର ବୟସ ୫୮ ବର୍ଷ ହୋଇଅଛି । ଏହାଙ୍କର ୧ ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ୬ ପୁତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଦେଉଳପୁତ୍ର ଗାଡ଼ରେ ବସିବ ଅବଧ ସ୍ଥିର ହୋଇ ନାହିଁ । ଘଟର ସମସ୍ତ ଘର ଦେବାନକଠାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରାଧିକାରରେ ରହି ଅଛି । ଦିବଳରେ ଏ ବର୍ଷ ନୂତନ ଅମୀନ ନିଜାଉକୁ ଅସି ଏହି କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଏଠାରେ ଅପୂର୍ବ ଗୁଣ ସମଗ୍ର ବୁଦ୍ଧି ହେ- ରୁଛି କି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦୁଇ ଦୁକାର ବାବସ ଦଦେଉଳୁ ରମ୍ପା- ନ ହୋଇପାରେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଜଳ ଘୋଡ଼ାଇବାର ରପା- ସୁ ହେଲେ ଅହୁର ୧୫ ଦୁକାର ବାବସ ଅଧିକା ରହିବ ହୋଇପାରେ । ଗୁରୁଦାସପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ରମ୍ପକର ପଶୁମତ୍ତକ ହୋଇଅଛି ଅନୁସନ୍ଧାନଦାସ ଦେଘା ଯାଇ ଘଟ ବ ୧୮୭୬ ପଶୁକୁ ଭେଦ ଧରୁଥିଲା ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୧୫୧୭ ଗୋଟା ମରଗଲେ । ସମ୍ଭାବ ପକ୍ଷରେ ପାଠକଙ୍କୁ କି ମତ୍ତାକର ଏକକଣ୍ଠ ହୁଇ କେତେବର୍ଷ ହେଲେ ମନସ୍ତ କରୁଥିଲା କି ତେବେ ତାହା- ର ବାହାପୁର୍ଣ୍ଣ ହେବ ତେବେ ସେ ଗ୍ରୀଷ୍ମାନ ହେବ । ସିଂହ- ଗ୍ରୀଷ୍ମକ ବୃଦ୍ଧର ତାହାର ବାଣୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ତହିଁ ସେ ଅପେ ସେମାନେ ତାଅଳକ ପାତ୍ରପାତ୍ରବନ୍ଧ ନିକଟକୁ ଅସ ଗ୍ରୀଷ୍ମାନ ହେଲେ । ଉଦ୍‌ଧର୍ମର ତେବେ ଦୋଷ ବସ ହେବ ? ପୁଣିଗଲେ କେତେ କୁସ ବଧା ଶୁଣା ଯାଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ପୃ ୧୨ ର

୧୯୩୬

୦୩ ୬ ୨୨ ମାତ୍ରେ ଅବସ୍ଥା ସହ ୧୮୮୯ ମସିହା । ମୁଁ ଶ୍ରୀକଟକ ୨୪ ୨ ୨୨ ୧୮୮୮ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାଳମାସୁଲ ୪ ୧୫୬

ଦେଶର ମାନବର ଲେଖନୀ ଶକ୍ତିର ସାହେବ ଚଳଚମାସ ତା ୮ ରଖିଲେ ପୂର୍ବ ଅଷ୍ଟମରୁ ସପ୍ତ ନିମିତ୍ତ ଦାର୍ଜିଲିଂଠାରୁ ଯାତ୍ରା କର-ବେ ଏବଂ ତା ୨୪ ରଖି ସୁଦ୍ଧା କଲକତାକୁ ଆସି ଉଦ୍ଧାରୁ ମେଦନୀୟର ବର୍ଷନ କରବାକୁ ଆସିବେ, ମେଦନୀୟରୁ ପରବାଦାରେ କଲକତାରୁ ଫେରିଯିବେ ।

ସୌଜନ ଦୋରଗଲ ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଅଜ୍ଞା ଦେବୀ ପୂର୍ବ ମହାରାଜ ବି ୨ ନ ଉପବାସ କରିଥିଲେ । ମହାରାଜଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟବାସଦଣ୍ଡ ରହିତ କରିବା ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ ଦୋଇଥିଲା ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କହୁଅଛନ୍ତି କି ଅପିଲ ନିମ୍ନଭିଦେଲ ଉଦ୍ଧାରୁ ତହିଁର ଉତ୍ତମ ବିଚାର କରିବେ ।

ପାଲକ ପାର ଦେବାର ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ଦୋଇ-ଅଛି । ଗତ ଶନିବାର ଜଣେ ପଥକ ପୁସାରୁ ଆସିଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରମୁଖାତ୍ତ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ଦାମୋ-ଦରପୁରରୁ ପିପଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ ସେ ଦନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳରେ ବୁଡ଼ି ରହିଥିଲା । ଏ ଦେଉ ସମ୍ବନ୍ଧ କିଛି କ୍ଷତି ଦେବାର ଆଶଙ୍କା ଦେଉ-ଅଛି । କୌଣସି ପ୍ରାମରେ କେତେକ ଘର ଭାଙ୍ଗି ପାଇଅଛି ଓ ଦୁଇଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ବୁଡ଼ି ନେଥିଲେ ।

ଏ ଗରରରେ ଏ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ଓଲଟାଠାରେ-ରୁ ଉତ୍ପତ୍ତ ଶୁଣା ନାହିଁ ଏବଂ ବିଶାସ ଦେଉଅଛି ଯେ ଉତ୍ତରର ଅନନ୍ତବରୁ ଏହା ଅନୁକୂଳ ଦୋଇଅଛି । ଲୋକଙ୍କ ମନରୁ ଉତ୍ତ ନିବାରଣ ଦେବାରୁ ଆଉ ପୂର୍ବ ପ୍ରାୟ ସକ୍ଷମ ସମୟରୁ ତାହା କରାନ୍ତୁ ପଦାଳ ଦେଉ ନାଦଣ୍ଡି ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଆରମ୍ଭ ଦେଲଣି ଅଳ୍ପ ୨ ବର୍ଷ ଏବଂ ତାହା ସାଧନ ଦୋଇଥିବାରୁ ଏ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରକୋପ ଆଦୌ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ଏ ଜିଲ୍ଲରେ ବନାଜନର ଯତ୍ନ ଅତି କିଛି ହେବେ ବୁଝାନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଗତ ଦୋଇ ନାହିଁ । ବଡ଼ ସକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ଦାମୋଦର ଦୋଇଅଛି ସେ ହେ ଶାସ୍ତ୍ର ବନ କରବାର ଅବଶ୍ୟତ ବାରଣ ନଦୀରେ ଜଳ ବହୁତୁ ଅଧିକ ଦେଲେ ଯେତେକ ଉତ୍ତ ଆସିବ ଓ ଫସଲ ପ୍ରତି ଦାନକର ଦେବ । ବନ୍ଧୁ ଏ ସମୟରେ ଦାମୋଦର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବନାଯାଇ ନ ପାରେ କେବଳ କିଛିକାଳ ସକାଶେ ଜଳ ଅବଶ୍ୟେକ ଭଳ ବନ୍ଧାଇ ଦେଲେ ଏ ବର୍ଷର ଫସଲ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇ ଯିବ । ଏ ବିଷୟରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତନ ଯତ୍ନ ଦରବାର ଉଚିତ । ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ପୁସା ଜିଲ୍ଲରେ ମଧ୍ୟ ବନା ଯୋଗେ କିଛି କ୍ଷତି ଦୋଇଅଛି । ପୁସା ସଡ଼କ-ରେ ଦାମୋଦରପୁରର ଘୋଷତାପୁଲ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇ ସେଠାରେ ପ୍ରସସ୍ତ ଓ ଗରୁର ଘାଟ ଦୋଇଅଛି । ସେଠାରେ କାଠିଆରେ ପଥକ-ମାନେ ପାର ଉଦ୍ଧାର ଦେଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଗାଡ଼ି-

ଓଡ଼ିଶାର ଗଜଜାତ ସୁପରଭେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଦ୍ଵିତୀ ସାହେବ ଗଜଜାତ ପୁରସ ସାହେବ ଏବଂ ଅପଣା ସିରପ୍ରଦାରକୁ ସଙ୍ଗେ ଯେନ ଗତ ବ୍ୟ-ବାର ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳରେ ପାଲକଦତାକୁ ବିଜେ କଲେ । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ନରଦତା ଅପରାଧ ଘଟଣାକାର ଜନରକ ଉଠିଅଛି । ଭରଥ-ଲଲ ନମରେ ଏ ନଗରର ଜଣେ କୁଳପୁସାୟ ମହାଜନର ପାଲକଦତା ସଜାଜ ଉପରେ ବଡ଼ ଟଙ୍କା ପାଉଣୀ ଥିବାରୁ ତାହା ଉତ୍ତର କରବା ନିମିତ୍ତ ଯେ ଉକ୍ତ ଗଜକୁ ଯାଇଥିଲା । କିଛିଦିନ ଉଦ୍ଧାରୁ ସେ ସୁପରଭେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକ ଯତ୍ନେ ଚଳି ବଲ ବ ଗଜା ତହାରୁ ମାଗି-ବାଇବେ ଦୋଇ ତାହାର ଉତ୍ତ ଦେଉଅଛି କହିଲେ ତୁଲ ଏକଦଳ ଉଦ୍ଧାରୁ ତାହାର ଉକର କ ଅନ୍ୟ ଦେହ ଲେଣ୍ଡି ପଠାଇଲ କ ଉତ୍ତ-ଲଲର ମୁର ଦୋଇଅଛି । ମୂର ଦେବାର ପ୍ରାୟ ୨ ୧୨ ନ ଗତ ଦୋଇଅଛି । ଏହି ବିଷୟ

ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମିତ୍ତ ସୁପରିଦେଶ୍ୟେଣ ସାହେବ ସା-
ନୁଅଛନ୍ତି । ସାହେବ ଫେର ଅସିଲରୁ ମୋକ-
ଦମାର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଏହିଭାବୁ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ଏ ଜଣରର ପ୍ରଧାନ
ବଣିକ ଦାଳ ଅବଦୁରହମାନ ଯୁଦ୍ଧ ଏହି
ରଜାକୁ ୧୧ ହଜାର ଟଙ୍କା ଥାର ଦେଇଥିବାରୁ
ତାହା ଉତ୍କଳ ନିର୍ଦ୍ଦିତ୍ତ ରାଜେ ପିଲାଦା ପଠାଇ-
ଥିଲେ ସେ ସିଆଦା ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ମରଯାଇ
ଅଛି ଏବଂ ଦାଳ ସାହେବ ସେ କଥା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ସୁପରିଦେଶ୍ୟେଣ ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି ।

ରଜାର ଆୟ ବ୍ୟୟ ବସୟର ଗୋଟିଏ
ନିର୍ଦ୍ଦାରଣପତ୍ର କଲିକତା ଗଜେଟ ସଙ୍ଗେ
ବାଦାଉଅଛି । ଯହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
ସର ଆମର ଲିଜନ ସାହେବ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମୟରେ ବଙ୍ଗଳାର ରାଜସ୍ୱ
ଟ ୨୭୧୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ଠାରୁ ଟ ୩୨୮୨-
୮୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏବଂ
ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୩,୦୮,୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଠାରୁ ଟ ୪୪୦୧୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ଦେବା ଏବଂ
ତହିଁର ବ୍ୟୟର ଚାହାଜ ଉପରେ ଦୟା
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି
ପଦ ପାଇଲା ବନ୍ଧୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ-
ସାଧନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଦାମନଙ୍କ ଅଖ୍ୟା
ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ସିଦ୍ଧା ନିମିତ୍ତ ଅଧିକ
ବାନ ଦୟା ମାରିଅଛି । ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଚିକିତ୍ସା-
ଳୟ, କଚେରୀ ଓ କେଲିଖାନାମାନ ପକା
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ରେଲବାଟି ଓ ଧୂଆଁବଳ
ଜାହାଜଦ୍ୱାରା ଗମନାଗମନର ସୁବିଧା ନିମିତ୍ତ
ପ୍ରାୟ ପଚାଶରୁ ଟଙ୍କା ମତକବାଟିରେ ଦୁଇ
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶାର ନିକଟରେ ୧୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା,
ଏବଂ ନୌଦାସଥ ପରଖାର ଏବଂ ଲୋକଙ୍କୁ
ଉତ୍ତମତର ଥେରାଇବାରେ ୩୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ଲିଜନ ସାହେ-
ବଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପରୁ ଏ ଅଂଶରେ ବିଶେଷ ପ୍ରସଂସାର
ହସୟ ହୋଇଅଛି । ଲେକନର ପାଠିକ ଏବଂ
ମାନସିକ ଉତ୍ତର ଏତେ ଅଧିକ ଉପାୟ
ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ-
ୟରେ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସୁବିଧା ଥିବ ଯେ ବାକୁ
ନିଶିକାନ୍ତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରୁ ରୁଣିୟାର ରାଜଧାନ ସେ-

ଏପିହର୍ବିକର୍ଗରେ ବଙ୍ଗଳା ଏବଂ ହିନ୍ଦ ଉତ୍କଳ
ଅଧ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ ସେ ମନେ
କରିଥିଲେ ଯେ ରୁଣିୟାର ସ୍ୱଳ୍ପମାନ ଏବଂ
ରାଜାନୁଗ୍ରାହକ ଉତ୍କଳ ଅଟଇ ବଳି ସେଠାରୁ
ଯାଇ ତହିଁର ବସୟର ଦେଖିଲେ ଏବଂ ରୁଣି-
ୟମାନେ ତାହାକୁ ଲଂଗକନର ତର ମନେ
କରି ଅବସାଧ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ପର-
ଶେଷରେ ତାହାଙ୍କର ଏପରି ବଖୁ ଦେଲା ଯେ
ସେ ସୁଯୋଗକ୍ରମେ ଖଣ୍ଡେ ଜାହାଜ ପାଇ କର୍ମ-
ମାକୁ ପଲାର ଆଦି ନାନା ଉତ୍ତେଗ ଶକାରୁ
ଶାଣି ପାଇଲେ । ସେ ଶୁଣିବ ପଦ୍ମଦାସ ପଞ୍ଜା-
ବର ଏବଂ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ରୁଣିୟାର ଶାସନ
ପ୍ରଣାଳୀର ପରପତ୍ର ଏହି ପ୍ରକାର ଦେଇଅଛନ୍ତି
କି “ଯଦ୍ୟଦି କେହି ଏ ଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି
ରୁଣିୟା ଯାଇ ଦେଖିବେ ସେ ସେଠା ଗ-
ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ସହଜ କି ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର
କରନ୍ତି, ନିର୍ଦ୍ଦାଥ ସମୟରେ କପର ଲେକନ
କିଏବ କରନ୍ତି, ତ ପରି ତାହାକୁ ନିବ୍ୟସିତ
କରନ୍ତି, ତ ପରି ସେମାନେ ଅଧିକତର ଏବଂ
ଅଜ୍ଞାତ ପ୍ରାକରୁ ଯାଇ ବଜ୍ରସ୍ୱରୂପର ବସତ୍ତ୍ୱିପ୍ପି
ଖଣି କମ୍ପା ଅପ୍ରେସ୍ୱରୀରମୟ ଉପହାସରେ
କର୍ମ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଅବଶେଷରେ
ଜାମ ମାତ୍ର ବନ୍ଧୁର ଉତ୍କଳ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ
ଦତ୍ତ ହୁଅଇ ତାହା ଦେଲେ ସେ ଜାଣି ପାରିବେ
ଯେ ରୁଣିୟାର ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ କି ପ୍ରକାର
ଅଟଇ ଏବଂ ତେତେବେଳେ ସେ ଉତ୍କଳ-
ଠାରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବେ ଯେ ତାହାଙ୍କର
ସୌଭାଗ୍ୟବଶରୁ ସେ ରୁଣିସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
ଅଧୀନରେ ରହିଅଛନ୍ତି ।”

ମାନ୍ଦ୍ରାଜପ୍ରଦେଶରେ ସକଳ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପ-
ର୍କରେ ହିନ୍ଦୁ ନାମକ ସବାବପତ୍ର ଶୁଣିବ ତାଲିକା
ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ସନ ୧୮୭୪ ସାଲଠାରୁ ସନ
୧୮୮୮ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଯେତେ
କଲନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି ସକଳ ଅବାୟ ନିମିତ୍ତ ନିଲମ
ହୋଇଅଛି ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ।
ତାଲିକାଟି ଦୟାନିତ ଅଟଇ । ସନ ୧୮୭୪
ସାଲରେ କେବଳ ଟ ୨୦୨୧ ଟଙ୍କା ସନ
୧୮୭୫ ସାଲରେ ଟ ୧୪୭୭୭ ଏବଂ ସନ
୧୮୭୬ ସାଲରେ ଟ ୨୫୭୧୧ ଟଙ୍କାର ସମ୍ପତ୍ତି
ନିଲମ ହୋଇଥିଲା । ସନ ୧୮୭୫ ସାଲ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ଉଚ୍ଚା ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧିଥିଲା ।
ସନ ୧୮୭୭ ସାଲରେ ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ପୂର୍ଣ୍ଣ

ହୋଇ ଏବଂ ସନ ୧୮୮୦ ସାଲଠାରୁ ସନ
୧୮୮୫ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷକୁ ଉତ୍କଳର ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ହୋଇ । ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ-
ରେ ଟ ୨,୨୫,୦୧୧ ଟଙ୍କାର କଲନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି
ହସୟ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାର ରେବନ୍ୟୁ
ବୋର୍ଡ଼ ଏପରି ହସୟର ବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ଅନୁ-
ସନ୍ଧାନ ନିମିତ୍ତ ଉଚ୍ଚା ତଳେକରମାନଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଅଦେଶ
ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଯେସମସ୍ତ କଥାରେ ଅଧିକ
ନିଲମ ହୋଇଅଛି ସେଠାର ଜଣେ ଉପସ୍ତା
ଉଦ୍‌ସିନଦାରକ ମତ ସହଜ କଲେକରମାନେ
ଅପଣା ମନ୍ତବ୍ୟ ଶେଷି ପଠାଇବେ । ସ୍ତାନୀୟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିର କାରଣ ସ୍ୱରୂପ ହୁଇ ଏକ
ରଥା କଲନା କରିଅଛନ୍ତି ଯଥା - ଫସଲରମୂଲ୍ୟ
ଅଧିକ ଦେବାରୁ ସଙ୍ଗତସ୍ତର ଲୋକମାନେ
ଲେକରେ ପତ ଧନ୍ୟର ହୋଇ କମି ନେଉ-
ଅଛନ୍ତି ମତ ଖଜଣା ଦେଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି
ପୂର୍ବପରି ବର୍ତ୍ତମାନ ଶତ ଦୟାପାଠିକାହିଁ ଏବଂ
ପତ୍ତୀକମିର ଖର୍ଚ୍ଚାବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଇତ୍ୟାଦି ।
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସନେକ ହୁଅଇ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟଙ୍କର ସକଳ କଲୋକସ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦିତ ହୋଇ-
ଥିବା ଏଥିର ମୁକତାରଣ ପଠଇ ନାହିଁ ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପଣା ଦୋଷ ଦେଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ।
ଏହା ଖାସମହାଲର ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ ଅଟଇ ।

ସ୍ୱାଭବ ଖାନଙ୍କ ଜମ୍ମା
ଭାରତୀୟ ସୋନେ ବଦାବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିନ୍ଦୁ
ମାସ ତା ୨୨ ରାଜରେ କରଣଅପନା କମଳ
ସ୍ତାନରେ କରୁଲର ଅମୀର ଏବଂ ସ୍ୱାଭବ
ଖାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଣ ସୁକ ହୋଇଥିଲା ।
ସ୍ୱାଭବ ଖାନ ପ୍ରବାସରେ ହାତୀଦାରକୁ
ଗ୍ରେସ୍ତାଟେ ନଗର କରଗରୁ ଅମୀରକ
କେନରମାନେ ବାଟି ଓଦାଦାରୁ କିନ୍ତା
କଲେ । ଅତି ପାତାହଦରେ ସୁକ ଅରମ୍ଭ
ହୋଇ ଯ ୧୧ ଥା ବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁଣିୟାର
ସେହି କାଳରେ ଖାନାବାଦ ପରଷନ ଏବଂ
କନାଦାର ସୁଅରମାନେ ସ୍ୱାଭବଙ୍କ ପରକୁ
ବାଦାବ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅମୀରଙ୍କର ଅବସିଷ୍ଟ ସୈନ୍ୟ
ଲକ୍ଷପ୍ରତୀ ଉଦ୍‌ଭବ ହୋଇ ଗଲେ । ଅଠର
ଗୋଟା ଗୋଟ ନଗର ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ୧୨
ହଜୁର ୭୨୨ ବୋହାବିଶା ସ୍ୱାଭବଙ୍କର ଦସ୍ତ-
ଗତ ହୋଇ । ଖାନାବାଦ ପଲଟନର ଲୋକ-
ମାନେ କରୁଲ ଅଟନ୍ତି ସେମାନେ କୁରୁକ-

ପ୍ରାୟତଃ ସ୍ଥିରେ ଏବଂ ଗଣ ବର୍ଷ ଅମୀରଜ
ସଙ୍ଗରେ କାନ୍ଦୁଲକୁ ଆସିଥିଲେ । ସେମାନେ
କାହିଁକି କରୁଥିଲେ କିଛି ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ।
କିଶୋର ସେଞ୍ଚାନ ଇଂରାଜଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସବୁ
କ୍ଷୟରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ରଖିବା କାରଣ ତେମନକୁ
ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ଏ ସମ୍ବାଦ ଯେନ କଲକତରେ ଗ୍ରହ ଅନେ-
କନ ଲାଗିଅଛି । ଭ୍ରଷଣଶୀଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗବ-
ଶ୍ଟିମେଞ୍ଚଙ୍କର ଅପଗାଧିପାନ ସମ୍ପର୍କିତ ଗଜ-
ନାଶକୁ ସଂଯୋଗିତ ନିନ୍ଦା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
କିନ୍ତୁରଲ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ଉଲଲର ପ୍ରଧାନ
ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କର ମତ ଏହି ଯେ ଯୁଦ୍ଧବ
ଖଳକର କର୍ମକ୍ରମରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଅଥବା
କାରକବର୍ଷର କୃତ ଶକ୍ତ ଲବ୍ଧ ନାହିଁ ! ଯୁଦ୍ଧବ
ଫଳ ପ୍ରକାଶ କାରୁଲର ଅମୀର ଦେଉଳୁ ତହିଁ-
ରେ ଶକ୍ତ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମା
ପ୍ରଦେଶର କୌଣସି ଗାନ୍ଧବ ପ୍ରତି ଅନୁମତ
ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଂରାଜମାନେ
କେବଳ ଭୂମି ହୋଇ ସମସ୍ତ ଦେଖୁଥିବେ ।
ଯେବେ ଏପରି ଦେଲ ତେବେ ଅମୀର ଅବ-
ହାର ରବମାନଙ୍କୁ ଏବେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର
କି ପ୍ରସ୍ତୋତନ ଥିଲା ? ଅବହାରରୁଦମାନ ଖାନ
ଅମୀର ଦେବା ସମସ୍ତାରୁ କି କିମ୍ପା ଟଙ୍କା
କଳକତ ଓ ଯେବେ ଅସ୍ତ୍ର ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରମାଣକ ଗବ-
ଶ୍ଟିମେଞ୍ଚକାରୁ ନେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଦେଉଳୁ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସିଲ କେବଳ ଅନେମାନେ ଖିନ୍ନ
ହେଇ ଯାହା ବରଦଳ ଦେବୁ ଏକଦା ଯାହା
ଏହି ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଶକ୍ତ କର୍ମେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ବର୍ଷର ଦେଉଳୁ ପଦଅଛନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତରପଦ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶୁଥିବେ । କୋଟ ଯୁଦ୍ଧର
ଅନ୍ତେ ଶକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଠିକ୍ କରେ କାହିଁକି ? ଅମୀରଙ୍କ ଗବ-
ଶ୍ଟିମେଞ୍ଚ ଭାଗ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଭାଗ୍ୟତଃ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ।

ସାହିତ୍ୟର ବଡ଼ ଶୁଭକରରେ ଯାହା
କରୁଥିଲେ । ଏତେବେଳେ ସେ ଜାଣି ପାରି-
ଲେ ଯେ କାନ୍ଦୁଲମାନେ ତାହାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ସାହାଯ୍ୟ ଟଙ୍କା ଓ ଅଠର
ଗୋଟା ଗୋଟା ତାହାଙ୍କ ଦାତରେ ପଡ଼ିବାରୁ
ତାହାଙ୍କର ବଳ ଅସ୍ତ୍ରର ସୃଷ୍ଟି ଦେଲ । ଏ
ଉଦ୍ଧାରୁ ସେ କାରାକାର କର୍ମ କରି କାନ୍ଦୁଲକୁ
ଅନୁମତ କରିବା କଷ୍ଟ ହୁଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାତର ଦାଉଳ
ଉପରେ ଗବଶ୍ଟିମେଞ୍ଚଙ୍କ ସ୍ୱୟ ।
ଗଣ ବର୍ଷ ଯାନନଦତାର ସ୍ୱଳା ୨୨ । ୨୩
ଗୋଟା ଦାଉ ଅପଣା ଜଙ୍ଗଲରୁ ଧରୁଥିଲେ ।
ଗଜକାତର ଅଗିଷ୍ଟା ସୁପରଞ୍ଚେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସେଠାକୁ
ଗମ୍ଭୁ କରବାକୁ ଯାଇ ଉକ୍ତ ବସ୍ତୁ ଅବଗତ
ହେଲେ ଏବଂ ତାହା ନିୟମବଦ୍ଧେ ଥିବାରୁ
ସୁପରଞ୍ଚେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ।
ଯେଉଁ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଗଜକୁ ଦାଉ
ଧରବାର ନିଷେଧ ଅଛି ତହିଁର ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁ
ଏହି କି ନିନ୍ଦା ଅନୁମତରେ ଯେ କେହି ଦାଉ
ଧରବ ତାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦାଉ ସକାଶେ
ଏକ ଦକାଇ ଟଙ୍କା କରମାନା ଦେବାକୁ ହେବ
ଏବଂ ଦାଉମାନ ମଧ୍ୟ କି ଦେବ । ଏହି ନିୟ-
ମାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଗଜାଙ୍କର ସଂକଳାଶ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୁ । ଏଥି ଯୋଗୁଁ ସୁପରଞ୍ଚେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବ
ଗଜାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଗଜକାତରେ ଏ ନିୟମ
ପ୍ରଥମଥର ଘଟୁଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହାଙ୍କ
ଉପରେ ଗବଶ୍ଟିମେଞ୍ଚଙ୍କ ଅନୁମତି ଅନୁ-
ସାରେ ୧୫ ଓ ୧୬ ଶକ୍ତ ଟଙ୍କା କରମାନା
କରୁଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ଗଜକାତର ଦାଉଙ୍କ
ଉପରେ ଗବଶ୍ଟିମେଞ୍ଚଙ୍କର କପର ଅଧିକାର
ବର୍ତ୍ତିଲ ଅନେମାନେ ସ୍ଥିର କରି ନ ପାରିବାରୁ
ଏ ବନ୍ଦୁକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବୋଲି ଗାଳୁ ନାହିଁ
ଏବଂ ସୁଦୂର ଦୃଷ୍ଟି ସେ ମସୁରଦଳ ପ୍ରତିକା
ସମସ୍ତ ଜାଣି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅବଧାରଣା କରି
ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିକାରେ ସେ ସମସ୍ତ ଜଣା
ହେଉ ଅଥ ଅନେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣସେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ଅନୁମୋଦନ ପରୁ । ବାସ୍ତବରେ ଯଦି
ଯେବେ ଦାଉ ଉପରେ ନିଜାବହାର ଥିବୁ ନ
ରହିଲେ ଦାଉ ସମ୍ପର୍କପଦାର୍ଥ ଉପରେ ଏକ
ଅଠ ଦକାଇ କାଠ ଉପରେ ଏକପ୍ରକାର ଗବ-
ଶ୍ଟିମେଞ୍ଚ ସ୍ୱଳ ପ୍ରାପନ କରି ପାରିବି ଏବଂ ଦାଉ
ସୃଷ୍ଟିକେ କେବଳ ଦୋଲ ଶାହା ଉତ୍କଳବର୍ଷର
ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ ଏବଂ କାଠ ପ୍ରକାର ଉପ-
ରେ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱଳ ଶକ୍ତ ଗାନ୍ଧେ ଦାଉରା ଶୁକ
ସକାଶେ ଦାଉ ଯେମନ୍ତ ନେଇଦାଉ ଦେମନ୍ତ
ଅଟଇ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ଓ କାଠ ରେଲର ପ୍ରଧାନ
ଉପକରଣ ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ ଅନେମାନେ
ଏପରି କବାର ଅନୁମାନ କରି ନ ପାରୁଁ ଯେ
ଗବଶ୍ଟିମେଞ୍ଚ ଅପଣା ପ୍ରତ୍ୟେକନ ସକାଶେ
ଅନ୍ଧର ସ୍ୱରୁପର କସ୍ତ୍ରକ୍ଷେପଣ କରିବେ ।
ସନ ୧୮୭୯ ମାର୍ଚ୍ଚର ଉତ୍ତରାଧିକ ଯେପମସ୍ତ

ପ୍ରଦେଶ ନିମିତ୍ତ ଜାଣ ହୋଇଅଛି ସେଠାରେ
ଗବଶ୍ଟିମେଞ୍ଚଙ୍କର ଶାସ ଜଙ୍ଗଲମାନ ଅଛି
ସୁଦୂର ଚନ୍ଦ୍ରରେ କାହାର ଅପତ୍ତି ନାହିଁ ।
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଏହି ଅଲନ ପ୍ରଚଳନ ଅଛି
ଅଥଚ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଗଜକାତ ଗଜମାନେ
କି ଯାହାକୁ ଦିଉଡେଟର ଚିତ୍ତ ହୋଲିସାଏ
ଅପଣା ଏଲକାରେ ଅବାଧରୂପେ ଜାଣ ଧରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଏ ସୁଲେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଗବ-
ଶ୍ଟିମେଞ୍ଚ ଅନ୍ଧାୟୁରୂପେ କାହାରକୁ ଅପଣା
ସ୍ୱରୁ ନିହିତ କରିବାରୁ ଇଚ୍ଛା ନ ରଖନ୍ତି ।
ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ଗଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଉଦ୍ଧ ବ୍ୟବ-
ହାର କପର ଦେଲ କିଛି ବୋଲିଯାଇ ନ
ପାରେ । ଏମନ୍ତ ଦୋଇ ଘାରେ ଯେ କୌଣସି
ନ୍ୟାୟରେ ଗବଶ୍ଟିମେଞ୍ଚ ଓଡ଼ିଶାର ଜଙ୍ଗଲମା-
ନଙ୍କରେ ଏପରି ଅଧିକାର ରଖୁଥିବାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
କରିଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଯେ ସୁଲେ ପ୍ରବାଦ ଅଛି କି
'ଦାଉ ଜଙ୍ଗଲରେ ବଢିଲେ ଗଜାର' ଏବଂ
ଗବଶ୍ଟିମେଞ୍ଚଙ୍କ ଅଧିକାରପ୍ରତି ଗଜାଙ୍କର
ସନ୍ଦେହ ହେଉଅଛି ସେ ସୁଲେ ଗବଶ୍ଟିମେଞ୍ଚ-
ଙ୍କର ଉଚିତ ଯେ ଗଜମାନଙ୍କୁ ଏଥିରୁ କରୁ-
ତରୁ ରୁଦ୍ଧା ଦେଉଳୁ ଏବଂ ଗଜମାନଙ୍କର
ମଧ୍ୟ ଉଚିତ ଯେ ଗବଶ୍ଟିମେଞ୍ଚରେ ଏଥିରୁ
ପ୍ରତିବାଦ କରନ୍ତୁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ।

ଏ ଦିନର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ ଚଳିତର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟ
ଦୃଷ୍ଟିର ସ୍ୱଳ ପ୍ରକାର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ ଉପକର ଅପଣା
କେଉଁ କିନ୍ତୁ ସେ ଦୃଷ୍ଟିର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି
ସ୍ୱଳ ପ୍ରକାର ସେ ଦୃଷ୍ଟିର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି
ସେ ଦୃଷ୍ଟିର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିର ବସ୍ତୁ
ପାଉଁରାଜ୍ୟ ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟ କାନ୍ଧି ସ୍ୱଳ ପ୍ରକାର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟ
ପାଉଁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି । କିନ୍ତୁ ଉପକର ଉପକର ବସ୍ତୁ
କରାକର ଦୃଷ୍ଟିର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟ
କାନ୍ଧି ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟ ଓ ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟ ।
ଦୃଷ୍ଟିର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି
ସୁଦୂର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି
କାନ୍ଧି ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି
ସେମାନେ ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ।

ଏକ ଦୃଷ୍ଟିର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟ
କେଉଁକି । ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି
ପାଉଁରାଜ୍ୟରେ କେଉଁକି ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର କେତେ ଶାନ୍ତରେ ସର୍ତ୍ତା ସ୍ୱଳପଦ ମଗ୍ଧା
ନିରସି-ଦୃଷ୍ଟିର ବସ୍ତୁରାଜ୍ୟରେ ଉପକର ଦେଉଳୁ ବସ୍ତୁ
ଦେଖାଯାଏ । ଅବହାରରେ ଏ ଦେଉଳୁ ସାମାନ୍ୟ ରୂପେ
ଲେଖି ହେଉଅଛି । ସିଦ୍ଧତରେ ୧୨ ନବନ୍ଦ୍ର ଏ ଦେଉଳୁ ଧରୁ
ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ମତରୁ ୨୨ ଦିନ ମଧ୍ୟ ନେଇ ।

